ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

15. 3. 1985 ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XLVI ● 40 ДИН ● БРОЈ 1733

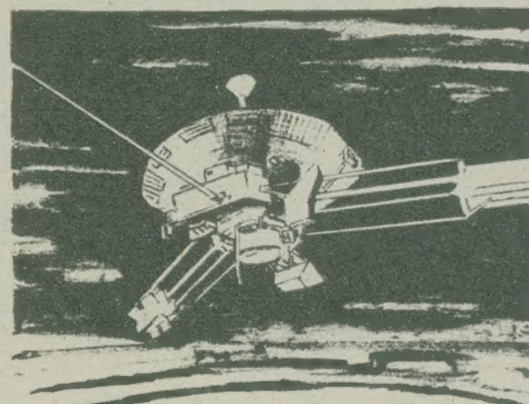
Ripley

Веровали или не!

ВАТРЕНИ ЗМАЈ ИЗ 11 ВЕКА

ЈЕ ПРВА ДВОСТЕПЕНА РАКЕТА НА СВЕТУ. КОРИСТИЛИ СУ ЈЕ КИНЕЗИ У РАТНИМ ОКРШАЈИМА. ИМАЛА ЈЕ ДОМЕТ ОД ОКО 300 МЕТАРА И РАЗОРНУ МОЋ ДОВОЉНУ ДА ЗАПАЛИ НЕПРИЈАТЕЉСКЕ БРОДОВЕ. ТОКОМ ЛЕТА РАКЕТА ЈЕ ИЗ ЗМАЈЕВИХ УСТА ИЗБАЦИВАЛА ПЛАМЕНЕ СТРЕЛЕ.

ПИОНИР 10

ЈЕ АМЕРИЧКА ВАСИОНСКА ЛЕТЕЛИЦА ТЕШКА 260 КИЛОГРАМА. ЛАНСИРАНА ЈЕ 1972. ГОДИНЕ И ЈОШ ПУТУЈЕ СВЕМИРОМ БРЗИНОМ ОД 48 000 КМ/Ч. ТО ЈЕ ПРВА ЛЕТЕЛИЦА КОЈА ЈЕ ПРОШЛА ПОРЕД СВИХ 9 ПОЗНАТИХ ПЛАНЕТА И ПУТЕМ РАДИО-ТАЛАСА ЈОШ ШАЉЕ ПОДАТКЕ НА ЗЕМЉУ.

ДРВОСЕЧЕ

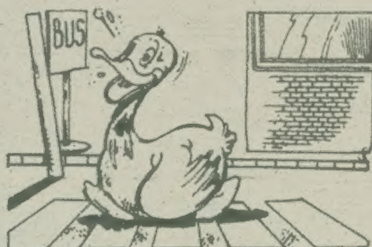
АЛЕН СТЈУАРТ И ЏО ОЛИВЕР УСПЕЛИ СУ ДА СЕ ОДРЖЕ НА БАЛВАНУ КОЈИ ЈЕ ПЛИВАО У ВОДИ ЧИТАВА 3 ЧАСА И 15 МИНУТА. ОВАЈ ПОДВИГ ИЗВЕДЕН ЈЕ ЈОШ 1900. ГОДИНЕ У МЕСТУ ЕШЛЕНДУ У ДРЖАВИ ВИСКОНСИН/САД/.

СА 30 ГРАМА МЛЕВЕНОГ БИБЕРА МОЖЕ ДА СЕ ЗАЧИНИ 1440 ЈАЈА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

● ● ● сумерски језик (најстарији знакови сумерског писма потичу из 3500. године пре н.е.) добиће свој речник и то у осамнаест томова. Припрема га професор Ејк Сјоберг са Филаделфијског универзитета. Први том је посвећен слову „Б" и ускоро излази из штампе. У њему ће се налазити разни текстови као што су, на пример, историјски списи, епске приче, лекарски рецепти или љубавна писма.

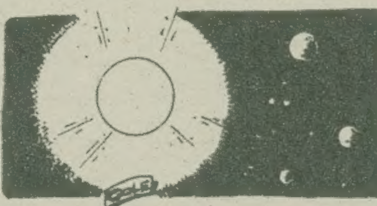

● ● ● зоолози су направили топ листу животиња, по пажљивости којом прелазе улице. На првом месту нашла се гуска која готово никад не страда под точковима аутомобила. Друго место деле свиња и мачка. Следе кокошка и пас...

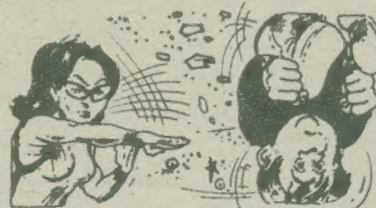
● ● ● највећи глобус на свету налази се у парку Бебсон у америчкој држави Масачусетс. Пречник му је 10 метара, а тежина 25 тона.

● ● ● шведски астрофизичар Бен Викман саопштио је хипотезу по којој све звезде, зато што зраче енергију постепено губе своју масу и тако им се и сила гравитације смањује. Он каже да је то изузетно спор процес. По Викмену, наше Сунце „растопиће се" кроз десет трилиона година.

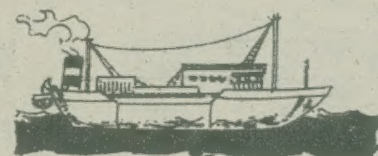

● ● ● центар за образовање грађана у Лондону недавно је отворио курсеве каратеа и других борилачких вештина. Могу да их похађају само професори и наставници, а пре свега они „слабијег пола". Одлука о отварању овакве школе није случајна. Из године у годину има све више напада и насртаја на наставнице.

● ● ● недавно је научницима пошло за руком да произведу бактерије које из воде извлаче олово, кобалт, никл, молибден и друге метале. То је велики успех који људима враћа наду да ће поново оживети реке, језера и мора, за које се раније сматрало, да су неповратно изгубљени услед загађивања отпадним водама.

● ● ● шездесет пет посто свих трговачких бродова света нема ни десет година, док око пет процената плови више од двадесет пет година. Најмлађу флоту има Шведска – 87 посто бродова плови тек десет година, најстарију – Кипар и Сједињене Америчке Државе.

● ● ● кад је човек почео да користи ватру, тешко је рећи јер су стара огњишта веома ретка. Зна се, сигурно да су синантропи, пре пола милиона година, већ умели да изазову и одрже ватру. С великим занимањем примљена је вест да је у Африци, у близини језера Викторија, пронађено огњиште чија је старост процењена на 1,4 милиона година!

НЕВИДЉИВИ И НЕУХВАТЉИВИ

КОМПЈУТЕРСКА МАФИЈА

ПРОВАЉИВАЊЕ ШИФАРА КОМПЈУТЕРСКИХ МРЕЖА НАЈНОВИЈА ЈЕ ЗАБАВА ХЕКЕРА – СУПЕРИНТЕЛИГЕНТНИХ ТИНЕЈЏЕРА СА ИЗОШТРЕНИМ КЛИКЕРОМ ЗА ЕЛЕКТРОНИКУ

Петак, касно поподне у Њујорку. Службеници банке спремају се кући размишљајући о предстојећем викенду. Одједном, у банчиној компјутерској мрежи хаос. На екранима севају испреметане бесмислене поруке. За то време осамдесет милиона долара неприметно ишчезава и прелази на рачун групе тинејџера наоружаних компјутерима.

Фантастично? Ни најмање. Недавно је амерички пословни часопис објавио изјаву високог стручњака за безбедност да управо таква крађа може да се догоди сваког дана. Једино оружје: десет кућних компјутера за којима седе спретни пљачкаши и истовремено делају.

Могућности за компјутерске крађе никада нису биле веће. Банке, осигуравајућа друштва, берзански посредници, велика и мала предузећа пребацују телефоном у компјутер милионе и милионе у делићу секунде.

Само у Великој Британији око дванаест хиљада централних компјутера пребацују међусобно неких сто седамдесет милиона фунти током једног просечног радног дана. У Америци банковни аутоматски систем уплата барата сво̂том од двеста билиона долара дневно. Опасност да тај новац заврши у погрешним рукама успаничила је власти с обе стране Атлантика.

Скандал назван „Краљевска пошта"

Досад су већину компјутерских крађа извршили људи који раде у банкама и врхунски стручњаци за компјутере. Времена су се променила и оправдан је страх да ће и професионални криминалци открити да им је далеко лакше да се докопају плена играјући се „инвазије трезора" него да витлају машинкама и обијају сефове ризикујући главе.

Постоје живи докази да су шифре и друге мере обезбеђења које чувају компјутерске мреже лако приступачне уљезима. Ти докази су такозвани хекери – најчешће младићи са смислом за шалу – који системом „покушај, погреши, отклањај грешке" погађају праву шифру.

Гледаоци Бибисијевог програма „Мајкро Лајв" чули су у децембру 1984. из уста анонимног тинејџера хекера (лице му је било заклоњено) тврдњу да је у стању да провали готово сваку базу података Британске телефонске службе „Престел" (која податке, под условом да се да права шифра, шаље на екране својих претплатника).

Овај хекер хладно је саопштио милионском гледалишту да помоћу шифре, коју лако открива, може по вољи да мења податке, чита личне поруке, чак и да наручује из радњи што му се прохте – на претплатников банковни рачун.

Емисија са овим изјавама емитована је уживо **после** специјалних сигурносних мера предузетих када је избио скандал „Краљевска пошта": само месец дана раније тај исти хекер провалио је личну „Престелову" шифру принца Филипа, супруга британске краљице, и на екрану му оставио безобразну поруку.

Тим поводом јавност је сазнала свашта о затвореном суперстручном свету хекера који прави чуда уз помоћ најобичнијег кућног компјутера, монитора или телевизијског екрана, принтера (штампача), телефона и модема (направе која бројеве откуцане на компјутеру претвара у одговарајуће таласе или звуке у телефону, и обрнуто).

Ко су хекери?

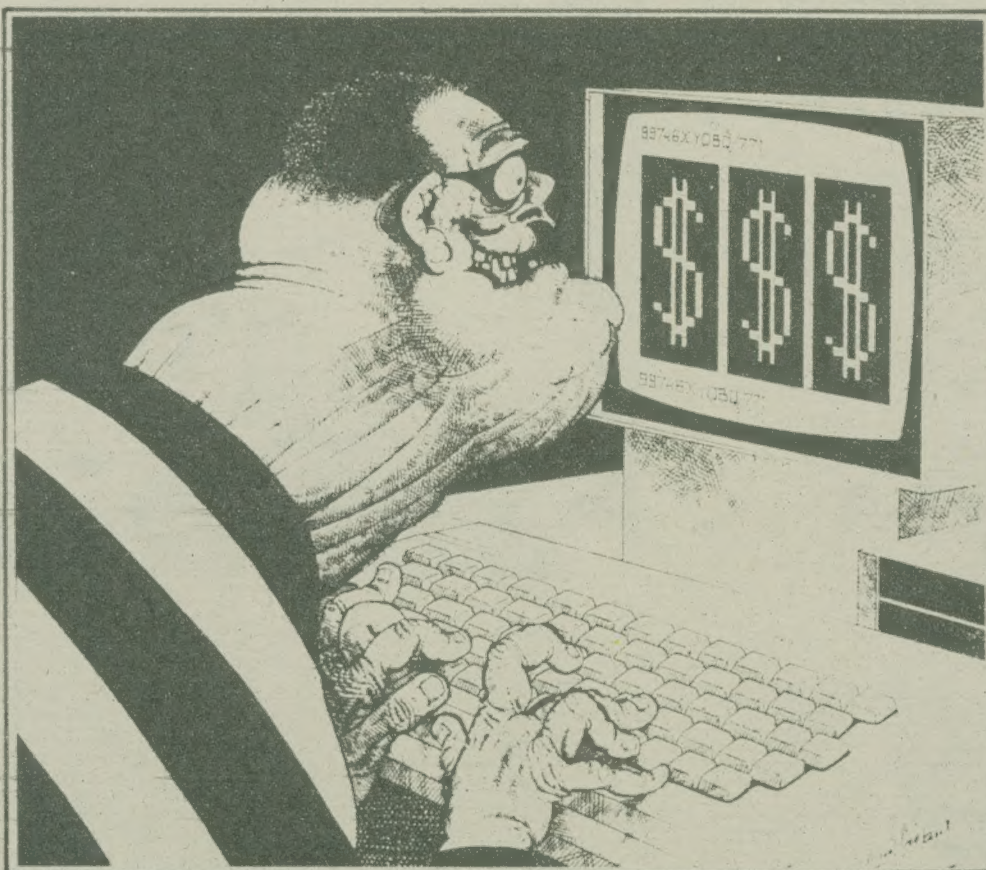
Многе компаније, да би избегле високе трошкове приватних линија, повезују своје компјутере с телефонском мрежом. То значи да се у њихову компјутерску банку података може продрети ако се окрене тачан телефонски број и „уводе" шифра која отвара компјутер. Резултати се виде на екрану.

Није познат тачан број хекера у Британији, али се отприлике зна како су организовани. На самом врху је елита, нагађа се да их има мање од сто; одмах за њима двеста до петсто просечно талентованих. Јер, осим основне техничке опреме и новца за повелике телефонске рачуне, добар хекер мора да има још три оружја: стручност, вештину интелигентног погађања и добре везе, то јест познанике на правим местима.

Ко су хекери? Један деветнаестогодишњак из тих кругова рекао је новинару „Санди тајмса":

„Хекери припадају разним друштвеним слојевима. Познајем и два полицајца који се тим баве. Већина је мојих година, по професији углавном компјутерски програмери. Има и „хипика" који се ближе четрдесетој. Они су вечити студенти, веома образовани, и привлачи их интелектуално надмудривање. Хекери су затворен свет, а његов врх чини узак круг пријатеља. Међу њих је тешко продрети, чак и са одличним препорукама.

Хекинг је интелектуална игра – човеков ум против машина. Без интелигенције за провањивање шифара не може ништа да се учини. С фирмама које употребљавају своје иницијале или низове бројева је лако. За „тврђе орахе" добар хекер ће написати програм па ће његов компјутер да преузме улогу погађача шифре."

Тихи електронски рат

Провањивање у компјутерске системе може да донесе огромне паре, па се већина компјутерских трансакција с готовим новцем врши преко скупих и сигурних приватних линија. Незгода је што та сигурност зависи од особља које, често, није поуздано. У Америци, на пример, члан подземља звани Луј Жица провалиће за добре паре велики број тих линија у тесној сарадњи с њиховим подмитљивим операторима.

„Ако би хекери удружили вештину са организованим криминалом који би финансирао компјутерске пљачке, то би било крајње забрињавајуће", каже Кен Вонг из Британске пословне обавештајне службе. Он је убеђен да ће се веза хекери – мафија успоставити за мање од пет година.

Нико нема појма колико су компјутерске пљачке раширене. У Британији се процењује да се крећу између петсто милиона и два и по билиона фунти годишње. Осамдесет пет одсто крађа уопште се и не пријављује да јавност не би изгубила поверење у банке и фирме које то задеси.

Компјутерске пљачке и те како се исплате. Амерички Федерални истражни биро процењује да таква просечна пљачка доноси око петсто хиљада долара плена у односу на три и по хиљаде од класичне пљачке.

Банке и друга предузећа прелазе у контранапад баснословно плаћајући најбоље компјутерске аналитичаре и конструкторе да измисле систем одбране од хекера и осталих. Игра се претвара у тихи али беспоштедни електронски рат.

Б. Дожић

СТИЖУ ЕТРУРЦИ

НЕ ПЛАШИТЕ СЕ, НИСМО ДУХОВИ!

Кратер – посуда за вино из четвртог века старе ере.

НОВА ОТКРИЋА ДОКАЗУЈУ ДА ОНИ НИСУ БИЛИ УКЛЕТ НАРОД – КАО ШТО СЕ ВЕРОВАЛО

У четири просторије, откривене пре извесног времена, дубоко у планини, већ више од два миленијума почива петнаест генерација етрурске краљевске породице Кутус из околине италијанског града Перуђе. Некадашњи принц по имену Арнт достојанствено седи на својој урни, ослоњен на лакат леве руке, као да је спреман да да знак за почетак неке свечаности. Око њега су предмети које је за живота волео, али и они које је тражио – да му се нађу на путу кроз свет мртвих: углавном пехари за вино.

У средини главне просторије поређано је још шездесетак урни. Међу њима огроман, још неотворен саркофаг оца породице – оснивача династије. Ускоро ћемо сазнати шта се све у њему налази. Сигурно вредни предмети и драгуљи и, вероватно, кључ тајне овог народа о којем су досад причале само легенде.

Чувени оружари

О пореклу Етрураца нагађао је чак и хеленски историчар Херодот, у петом веку старе ере кад су они још били на врхунцу моћи. Иако је данас сасвим извесно да су као цивилизација настали на садашњој територији Италије (покрајина Тоскана), претпоставља се да су у те крајеве дошли из Мале Азије, у време кад ником није падало на ум да бележи податке за историју, чак ни на камену.

„Мртав народ" ће ове године, на изложби у организацији неколико италијанских покрајина, поново оживети, кажу археолози и историчари, и заувек заузети место међу великим цивилизацијама Средоземља. Оживеће њихови храмови, градови, уметничка дела, свакидашњи живот, све што ће помоћи да се схвати како они нису мислили само на смрт, градове мртвих, гробнице и слично. (Необавештени и сујеверни сељаци, у областима где је овај народ некад живео, масовно су напуштали своја огњишта и земљу, уверени да их настањују душе умрлих Етрураца.)

У првом тренутку заиста се чинило да од њих није остало ништа осим пространих и веома богатих гробница... Али, упорним трагањем, откривени су њихови градови, канали, утврђења, рудници, чак и вештачка језера.

Открића у последњих четрдесет година поуздано говоре да то није био „уклет народ". Осим тога, римске статуе, пронађене на местима где су некада Етрурци имали своје, сведоче у прилог тврдњи да они нису нестали без трага већ да су се стопили са осталима – у новој римској држави – после 295. године старе ере, кад су пали под њихову власт.

На огромним вратима старог етрурског храма, откривеног у Тоскани пише да су пре тога заједно славили победу над Галима. Тад су Римљани ојачали а они изгубили престиж. Постали су жртве „бруталног егоизма Римљана" – како кажу енглески писци Хаксли и Лоренс – и онда столећима живели готово изван историјских збивања.

Крилати коњи – украс изнад врата

СТОМАК КАО СИМБОЛ

У гробници младог Арнта у Перуђи, у дну просторије на улазу, пронађени су бронзани предмети за игру „котабос". Од њих се правила нека врста стуба, висине близу два метра. На средину су постављали кружну плочу, а на врху малу статуу жене. На главу статуе стављали су другу, нешто мању кружну плочу. Игра се састојала у томе да се она вином обори, али тако да падне на средњу плочу. Истовремено, присутни су ослушкивали метални звук и на основу тога „тумачили" изгледе за будућност... Награда за победника била је рука једне од кћери домаћина у чијој кући се играло – и пило.

*

Етрурски вајари су поприлично претеривали у настојању да им укипљени изгледају угојени и једри. Можда зато да смрт не би била само слика беде и очаја. Огромни стомаци симболизују сигурност и изобиље, израњају из саркофага као морска пена, или личе на тесто на дасци за мешење!

*

Храмови су им били начињени од дрвета, крхки и лепи попут цветова – пише Лоренс. Споља су их украшавали предметима од теракоте и најразличитијим цртежима – од играчице у заносу до јата дивљих патака у лету. Код њих је све било разиграно и посвећено подземном свету: вино у част мртвих, музика, игра... Дубоко и искрено дивљење мртвима и свему што је тајна супротставља се нашим схватањима, иако је део животне филозофије свих старих народа.

На обалама Средоземља Етрурци су били познати као најбољи мајстори оружари и веома вешти трговци. А у архитектури су користили сводове и лукове за које нису знали ни Египћани ни стари Хелени.

Као нова

Највеће изненађење чекало је групу америчких археолога која је радила на подручју око града Сијене. Откопали су прекрасну и недирнуту грађевину са уметничким делима, из седмог века пре нове ере. Чудо је још веће кад се зна да је она, буквално, растављена у комаде (прављена од дрвета) и сакривена у дубоке подземне одаје. Претпоставља се да је власник куће очекивао инвазију непријатеља или неку другу претњу његовој безбедности и имовини коју је на овај начин покушао да сачува.

О Етрурцима се сваког дана све више чује и зна. Нарочито о њиховом свакодневном животу, игри, лову и забави. Недостаје још филозофија и део њихове историје.

Породица Кутус, из гробнице у Перуђи, преживела је 31. године старе ере страдања која су задесила област око овог града – у време сукоба око власти (после Цезара) између Антонија и Октавијана. А 24. године нове ере, већ романизовани Лупус Кутиус (од Кутус) према историчару Тациту, био је конзул у Пуљи и вођа једне робовске буне... Археолозима су сад на располагању три века њихове историје која, свакако, крије нова изненађења.

У међувремену... На лицу глиненог Арнта трепери осмех, а на уснама речи: „Ту смо".

Диего Варагић

Саркофаг брачног пара Етрураца из Черветерија, стар два и по миленијума.

Етрурска некропола

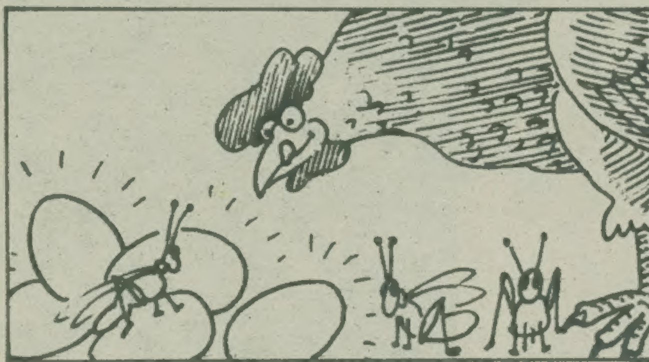
ВРАПЦИ НАСЛЕДНИЦИ

Професор математике Кларенс Шилинг са универзитета у Северној Дакоти био је непрестано окружен птицама. Кад год би кренуо у град, сео у парк или се шетао, птицама би бацао храну. Тако их је хранио четрнаест година.

Кад је професор Шилинг недавно умро у седамдесет деветој, сви су се запитали шта ће бити с птицама, посебно врапцима. Ускоро су добили одговор на ово питање. Кларенс је опоруком читаву имовину од око милијарду старих динара оставио – птицама. Група добровољаца храниће врапце свакодневно.

Кларенсове две рођене сестре нису изненађене тестаментом. Сматрају да је њихов брат правилно поступио. ■

ЗЕЛЕНЕ КАЈГАНЕ

Становници француског сеоцета План де ла Тур начисто су се забезекнули кад су, као по договору, жуманца свих кокошака у селу осванула зелена. Носиље су биле – нормалне, беланце – нормално, бело, а уместо жуманцета – „зеленац".

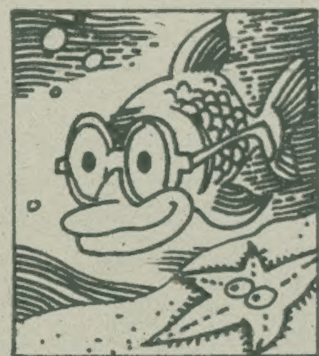
Да се тако нешто догодило пре петсто година, засигурно би на ломачи завршила два-три чаробњака и десетак вештица. Срећом, сад су друга времена. Биолози су нашли објашњење за ову необичну појаву. Једноставно, у околини је нагло порастао број цврчака у чијим је телашцима – које кокице кљуцају с апетитом – много пигмента. ■

НЕЗАГУБЉИВЕ НАОЧАРИ

Чарлс Рили, трговачки путник из Бирмингема, Енглеска, изгубио је наочаре са футролом док се, за време летовања у Шпанији, возио бродом око Мајорке.

Два месеца касније амерички ронилац пронашао је нетакнуту футролу с наочарима на морском дну код италијанске обале, око осамсто километара од места где је испала, и дао је енглеском туристи, а овај ју је однео оптичару чије се име налазило на унутрашњој страни поклопца.

Убрзо потом господин Рили се поново састао са својим наочарима. ■

ЈОГА ЗА ПСЕ

Однедавно су у Јапану смислили часове јоге за псе. Према речима Шигенори Масуде, оснивача клинике за четвороношце, кучићи се све теже навикавају на луди темпо градског живота. Та псећа нервоза испољава се безразложним лајањем, потиштеношћу, претераним гојењем. Јога им помаже да се опусте (!).

Већ сада на Масудиној клиници има сто пацијената. ■

ИЗГУБЉЕНИ: КОСА БОЈЕ ПЕСКА И ЧАРОБАН ОСМЕХ

Мали оглас у студентском листу универзитета Клемсон у Јужној Каролини: „Изгубљена: једна студенткиња у близини биоскопа „Клемсон", одмах после

поподневне представе 19. децембра... За време филма седела је с три другарице на средини сале, с леве стране десног реда седишта. Последњи пут виђена је у наранџастој блузи, плавом радничком комбинезону, а имала је косу боје песка и чаробан осмех. Уколико сте ви та девојка или једна од њених другарица, позовите..." ■

СТРАДАЊЕ ЉУБЉЕНОГ МУЖА

Арлин се с мужем враћала с одмора. Провели су недељу дана у Калифорнији. Летели су авионом кући у Тускон (држава Тексас). Арлин је у једном тренутку устала да протегне ноге. Пришла је с леђа Хенрију, своме мужу, и пољубила га. Ту почиње права драма.

Хенри је у том тренутку пијуцкао свој коктел. Толико га је изненадио пољубац с леђа (није могао да види да га љуби Арлин). Унезверен прогутао је пластичну мешалицу за коктел (у облику дуже кашичице). Затим је почео да се гуши. Пилоту је сместа јављено шта се догађа, и он се спустио на најближи аеродром. Слетео је у Омаху. Хенри је сместа пребачен у болницу и – оперисан.

Све се добро завршило. Кад је почео да прима посете прва га је посетила супруга. Пришла је Хенрију и кад је хтела да га пољуби, он је одскочио с кревета. Како и не би? ■

КОЊСКЕ ЦИПЕЛЕ

Илустровао Зоран Јовановић

Путници који стигну у пољско село Клуки већ на првом кораку зграну се кад угледају коње у древним ципелицама! Ову обућу, која по облику највише подсећа на плитке тањире, причвршћују сељаци каишевима за копита коњима пре но што крену у поље на рад...

Не, ове сандалице нису модни хир већ нужност. Земља је на околним пољима толико влажна и глибава да без дрвених ципелица коњи тону у блато.

Обућа за коње прави се у овом селу већ неколико стотина година. ■

МАУКАЊЕ НА ВИСОКОМ НИВОУ

Ни планинари нису више оно што су некад били. Ето, на пример, тај Струбели. Делује сасвим обично. Он је од оних алпиниста који подносе висине, никад не протестује,

не захтева неку посебну храну. Само с времена на време маукне! Немојте погрешили јер Струбели је најобичнији црни мачор. Његова власница, Швајцаркиња Елизабет Естер, иначе чланица планинарског друштва, морала је да га поведе са собом. Није имала коме да га остави.

Струбели је постао љубимац. Сада планинари више ни не помишљају да крену без њега. Он је њихова маскота. ■

ДАНСКИ КРАЉЕВСКИ ВОЗ

ЈЕСУ ЛИ БУБАШВАБЕ – НЕМЦИ, И ЈЕ ЛИ ЛЕЖЕРАН ОНАЈ КОЈИ МНОГО ЛЕЖИ?

Сумњало се да је у **дослуку** с непријатељем..." Штампарска грешка? Не. Још донедавна, језикословни приручници су прописивали да ваља рећи **дослук**, а не **дослух**.

– Како? – приметићете ви. – Па ваљда кажемо **слух**, а не **слук**!

На то би вам језикословци одговорили да **дослук** нема везе са **слухом**, него долази од турске речи (персијског порекла) **дост** – „пријатељ" и наставка – лук (као у **баксузлук, хаџилук**, и слично). Првобитно је, дакле, **дослук** значило „пријатељство". Тек у новије време добило је значење „тајни договор, саучесништво", а глас **к** замењен је – по угледу на реч **слух** или **слушати** – гласом **х**.

Оваква измена облика једне речи на основу друге у науци се назива **народна етимологија**. Праву етимологију, тј. порекло речи, најчешће знају само стручњаци. Али, народ, који не зна турски, персијски, латински, старословенски и друге језике који су потребни етимолозима, понекада сам себи „протумачи" реч: учини му се да јој је нашао порекло у другом, добро познатом изразу, па му она некако постане јаснија и лакша за употребу.

Какве везе има **бубашваба** са Швабама, то јест Немцима? Има само утолико што је реч узета из немачког, где гласи Schabe (изг. шабе), а онда је према речи **Шваба** добила још једно **в**. (Може се претпоставити да је тек после тога додато оно „буба", да би било јасно да се мисли на инсекта а не на човека.)

У овим примерима – **дослух** и **бубашваба** – народна етимологија трајно је изменила облик речи. Знатно су чешћи, међутим, случајеви где се она јавља само као варијанта, неприхваћена у књижевном језику. Милан Шипка, у књизи „Приче о ријечима" (1977), навео је низ забавних примера из говора деце и необразованих људи: „свирена" уместо сирена (јер **свира**), „мазелин" уместо вазелин (јер служи **за мазање**), „булдождер" и „брдождер" уместо булдожер, **кваријес** (кварни зуби) уместо каријес, „периплетија" уместо перипетија (по угледу на **заплет**), „вјетрина" уместо витрина, „Настрадин-хоџа" (јер често **настрада**) уместо Насрадин-хоџа). Неки учесници, каже овај лингвиста, **конкавно** (удубљено) огледало зову „кукавно огледало" – можда у шали, а можда им се заиста чини „кукавно" у поређењу с конвексним (испупченим) огледалом, које се тако гордо прси... Шипка помиње и народну песму у којој се манастир Хиландар зове „Вилиндар", као да је дар неке добре виле.

Догађа се и да народна етимологија делује само на значење речи, а да облик остане неизмењен. Позната је анегдота о сељаку који је на железничкој станици питао с ког колосека полази „дански краљевски воз", изазивајући чуђење, јер никоме није било познато да данске крунисане главе путују по Југославији... а човек је напросто тражио **дневни** воз за **Краљево**. У другој анегдоти, сељак је код лекара на прегледу. Кад му лекар саопшти од чега болује, сељак пита:

– Докторе, је л' то приватно?

– Како приватно? – чуди се доктор. – Имаш ли књижицу?

– Имам.

– Значи да си осигуран, не лечиш се приватно...

– Ама, ја питам је л' болест приватна...

И најзад се испостави да је у дијалекту тога краја „при'ватна) болест она која се **прихвата**, лепи за човека, то јест заразна... Поједини стари људи могу вам препричати читаве монологе сељака који су, наводно, стране речи тумачили на основу домаћих корена. Ти сељаци питају да ли је нешто **морално**, тј. да ли **мора** да се уради; жале се на порез да је **сатиричан** (просто их сатире); оговарају комшију који је **лежеран** (стално лежи) и **лојалан** (угојио се пун је **лоја**), али признају да и сами живе **механички** (по цео дан седе у **механи**)...

Пре него што се подсмехнемо тим неуким сељацима (који можда нису никада ни постојали), треба да знамо да ни поједини интелектуалци нису ништа бољи. О таквима пише Милован Данојлић у књизи „Мука с речима". Неки од њих мисле да **спорадичан** значи приближно исто што и **споредан**; по другима, **спорадичан** је – **успорен**. Један пише о „**прозодији** малограђанског живота", желећи да каже како је тај живот прозаичан. Други, признати уметник, узвикује: „Да би се створило нешто стварно **дубиозно**, треба радити дуго и упорно"!

И ко сад њима да објасни да **прозодија** или **просодија** – наука о дужини вокала и нагласку – нема никакве везе с прозом, него напротив с поезијом: садржи у себи исти грчки корен као и реч **ода** (првобитно „песма"). Требало би их подсећати да су у школи, из биологије, учили реч **спора**, која на грчком значи „семе" и „сејање", одакле придев **спорадичан** – код Грка расут, расејан, а данас повремен, несталан, испрекидан, али никако „спор" нити „споредан". Што се тиче оног уметника, њему бисмо морали рећи да му је образовање заиста врло **дубиозно**. Он ће бити поласкан, јер замишља да то значи „дубоко, продубљено". Нека му нико не открије тајну – да каснолатинска реч **dubiosus** значи „сумњив".

Иван Клајн

Илустровала Босиљка Кићевац

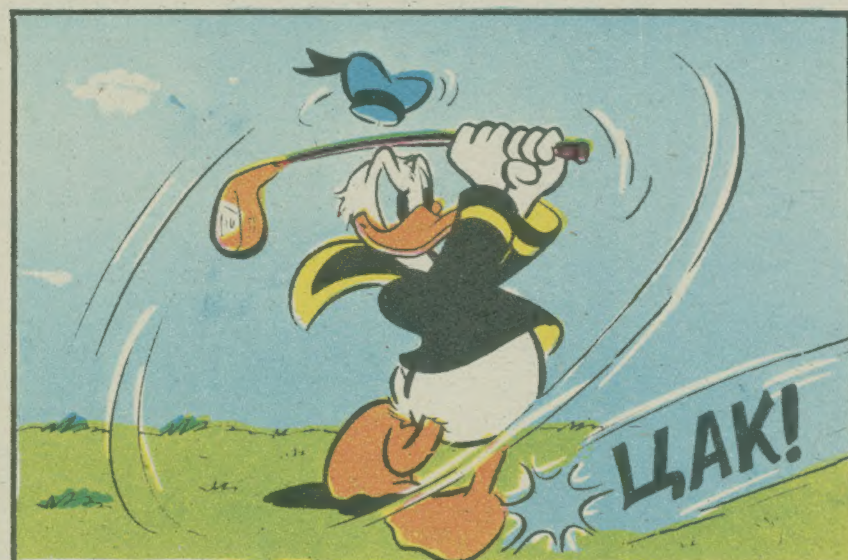
WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

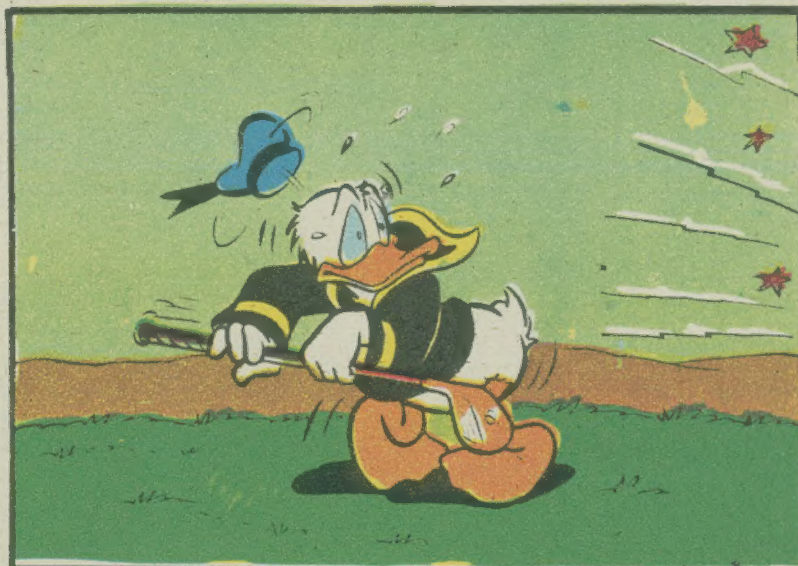

За читање наглас

Јарослав Хашек

МЕЂУ ЉУБИТЕЉИМА КЊИГА

Најгоре од свега што човеку може да се деси јесте да падне у руке љубитељки литературе која у салону скупља око себе љубитеље књига и приређује литерарне седељке на којима се послужује чај и где сваком пријатељу књижевности припадају два колачића.

Истина, нисам морао да одлазим код госпође Херзанове на те литерарне седељке, али сам хтео да удовољим позиву свога пријатеља коме сам једном напричао да имам код куће оригинално персијско издање Хафизових песама, увезано у људску кожу. Пријатељ је то разгласио међу љубитељима књига и пријатељима литературе, а то је било довољно да њихов мецена, госпођа Херзанова, зажели да јој будем представљен.

У салону сам нашао дванаест искрених лица из којих је у мене гледала цела светска литература. Мој долазак је био живо поздрављен, а човек са Хафизовим песмама, увезаним у људску кожу, ваљда има право на четири колачића.

Дакле, узео сам са зделе четири колачића, а госпођици с наочарима која је седела поред мене, није остао ни један. То ју је тако ожалостило да је почела да говори о Гетеовој књизи „Сродност по избору".

Неки литерарни историчар, који је седео насупрот мени, обрати ми се питањем:

– Да ли познајете целог Гетеа?

– Од главе до пете – одговорио сам озбиљно, – носи жуте ципеле на везивање, на глави смеђи шешир од чоје, трошарински је надзорник и станује у Кармелитанској улици.

Љубитељи књига ме погледаше жалосно и са пребацивањем. Да би сакрила неприлику, домаћица упита:

– Да ли сте заокупљени литературом?

– Милостива госпођо – рекох – било је време кад сам много читао. Прочитао сам „Три мускетара", „Маску љубави", „Баскервилског пса" и остале романе. Код суседа спремали су ми прилог романа из „Политике" и сваке недеље сам прочитао свих шест наставака одједном. Веома ме је занимало и тако, на пример, нисам могао да дочекам да ли ће се грофица Леона да уда за патуљка Рихарда, који је њој за вољу постао убица рођеног оца, а овај је опет убио њеног вереника из љубоморе. Јесте, књига заправо прави чудеса. Кад ми је било најгоре, читао сам „Месинског младића". Тај момак је у деветнаестој години постао разбојник. Звао се Лоренцо. Јесте, тада сам читао. Али, данас не читам много. Више ме то не занима.

Пријатељи литературе побледеше, а други човек са оштрим погледом упита ме као истражни судија, строго и кратко:

– Занимате ли се за Золу?

– Знам о њему веома мало – рекао сам – чуо сам само да је пао у француско-немачком рату код опседања Париза.

– Познајете ли Мопасана? – некако бесно настави човек.

– Читао сам његове „Сибирске приповетке".

– Варате се – викне љутито поред мене госпођица са наочарима. – „Сибирске приповетке" написао је Короленко. Та Мопасан је Француз.

– Мислио сам да је Холанђанин – рекао сам мирно. – Ако је Француз, можда ће да преведе те „Сибирске приповетке" на француски.

– Али, Толстоја познајете? – рече домаћица.

– Видео сам његову сахрану у биоскопу. Међутим, сматрам да је хемичар као Толстој, који је пронашао радијум, заслужио достојнији погреб.

Начас се сви ућуташе. Књижевни историчар насупрот погледа ме очима подливеним крвљу и иронично упита:

– Ваљда чешку литературу знате сигурно савршено?

– Имам код куће „Књигу о џунгли", ваљда вам је то довољно – рекао сам важно.

– Па то је ипак Енглез, тај Киплинг – рече један ћутљиви господин, заклањајући рукама лице као да плаче.

– О Киплингу нисам говорио – викнем увређено – већ говорим о „Књизи џунгле" од Тучка.

Начух како два господина шапућу и то тако да бих и ја могао да чујем да сам животиња.

Бледи младић дуге косе са склопљеним рукама нежно ми рече:

– Ви не схватате лепоту литературе, ви сигурно не знате да оцените слог, брилијантни састав реченице, вас неће да надахну ни песме. Знате ли из Лилијенкрона онај део у чијим речима осећате, наслућујете лепоту природе: „Облаци се вуку, лете, модри облаци лете и лете, над горама, над шумама, зелени појас?"

Повиси глас и наслањајући се на раме пријатеља литературе који је седео поред њега, настављао је:

– А тек „Огањ" Д'Анунција? Оно предивно, подробно сликање венецијанске свечаности, а уз то онај роман љубави...

Прође руком преко чела чекајући шта ћу на то да одговорим.

– Нисам вас добро разумео – рекао сам – зашто је заправо тај Д'Анунцио запалио на тој свечаности онај огањ? Колико је година добио за то?

– Д'Анунцио је најславнији италијански песник – разјашњавала ми је неуморна госпођица с наочарима.

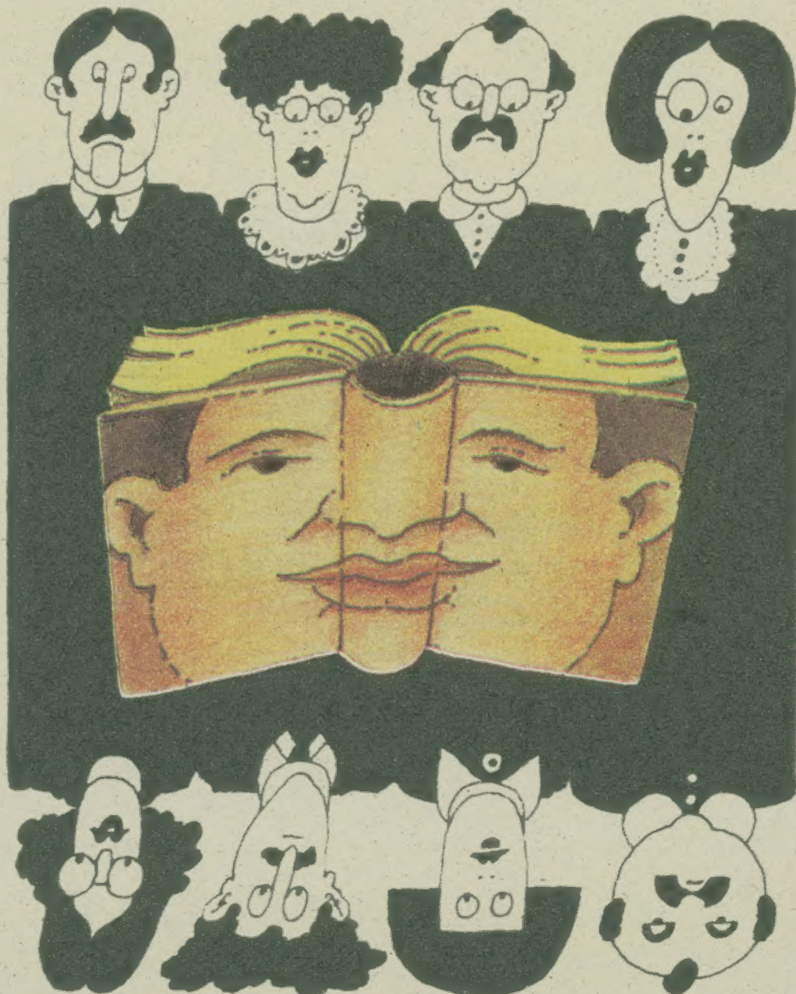
– То је нешто нарочито – приметио сам невино.

– Шта је ту нарочито – у правом смислу речи заурла господин, који дотад није проговорио ни речи – познајете ли ви уопште неког италијанског песника?

Одговорио сам достојно:

– Сигурно, Робинсона Крусоа. – Кад то изрекох, погледах око себе.

Дванаест пријатеља литературе и љубитеља књиге у том тренутку поседе и дванаест пре времена поседелих пријатеља литературе и љубитеља књига избацише ме кроз приземни прозор на улицу.

Илустровао Љубомир Милојевић Љубац

БИЛО ЈЕДНОМ НА ДИВЉЕМ ЗАПАДУ

ЦРНИ ЈАХАЧ

СВИ СУ СТРАХОВАЛИ ОД ДИКА ДЕДВУДА И ПОТАЈНО МУ СЕ ДИВИЛИ, А НИКО НИЈЕ ЗНАО КО ЈЕ, У СТВАРИ, ТАЈ ДРУМСКИ РАЗБОЈНИК

Звали су га Дедвуд Дик, Краљ друма и Црни јахач из Црних планина Дакоте. По слави је једно време био раван Дивљем Билу Хикоку и Буфалу Билу. Потерница расписана за њим нудила је награду од 500 долара оном ко га ухвати, живог или мртвог. Новине су доносиле узбудљиве репортаже о његовим подвизима, штампарије објављивале књиге у огромним тиражима које су ишле као алва.

Године 1880. приказан је чак и позоришни комад „Дедвуд Дик – друмски разбојник" који је доживео огроман успех у Њујорку. Сви су писали, сви су причали о Дику Дедвуду, сви су га се плашили и дивили му се, а нико није знао ко је тај неустрашиви разбојник у црној одећи од коже, са црном маском и на коњу црном као ноћ.

Међутим, одговор је био врло једноставан. Дедвуд Дик, чувени бандит, никад није постојао, њега је измислио писац Едвард Литон Вилер. Ипак, то није сметало да се појави равно шест Дедвуда од којих је сваки тврдио да је баш он главом и брадом Црни јахач из Црних планина.

Град безакоња

Прва Вилерова књига о Дику Дедвуду појавила се 15. октобра 1877. и одмах разграбљена. Свака следећа имала је одличну прођу али баш кад је измишљени бандит постао славан, његов творац је умро. Читаоци су били силно разочарани, па је на брзину нађен нов писац да доврши причу о Црном јахачу. Вилерова смрт брзо је заборављена.

Свог јунака Дика Вилер није случајно назвао Дедвуд, по рударском градићу дивљег безакоња који је изникао преко ноћи кад је 1876. године у близини пронађено злато. Овде је Сем Бес пљачкао поштанска кола, ту је чувена Каламити Џејн причала о својим невероватним подвизима, а и друге познате личности Дивљег запада овде су се радо појављивале.

Мада Вилер никада није био на Западу, писао је о њему тако уверљиво да је свет почео да верује како Дедвуд Дик стварно постоји. Појавили су се многи тврдећи да су баш они та страшна личност, не обазирући се чак ни на то што је за Диком Дедвудом била расписана потерница!

Шест кандидата

Први од њих био је машиновођа поштанског воза звани Мали Дик. Узалуд је желео да га признају за Дика Дедвуда, на њега готово нико није обраћао пажњу. Једноставно, није остављао утисак. Други, Ричард Палмер, са пуно наде је променио име, али без успеха. Умро је непознат 1906. године.

Више од ове двојице обећавао је двометраш Роберт Дики. Носио је мокасине од јеленске коже и имао косу до рамена, хвалисао се подвизима за време грађанског рата, тврдио да се борио са Индијанцима и ловио бизоне. Али, ни он није био „тај". Умро је, такође непознат и непризнат, 1912. године у затворској болници.

Следећи је био Ричард Булок, чувар злата на путу од рудника до поштанских кола. И он је убрзо напустио Дедвуд да би, после неког времена проведеног у лутању, 1919. умро у болници.

Пети по реду, Црнац Нет Лав, прошао је нешто боље од осталих, чак је и издао књигу „Живот и доживљаји Нета Лава, боље познатог у земљи сточара као Дедвуд Дик" која је постала бестселер 1907. године.

Последњи кандидат, мада није лагао више од осталих, готово је успео да обмане свет. Био је то Ричард Кларк, рођен око 1850. у Ирској.

Уживео се у улогу

У Кларковом животу било је одиста узбудљивих догађаја, мада ниједан није личио на подвиге Дика Дедвуда. Када је 1876. године Црним планинама завладала златна грозница, он се са неколицином другова упутио тамо. На путу су их напали Сијукси који су бранили своју земљу од најезде белаца. Пошто је једва извукао главу, Кларк се запослио на железници. Колико се зна, никад није ни возио, а камоли опљачкао нека поштанска кола и нико га у то време није звао Дедвуд Дик.

Не зна се кад је почео себе да сматра Дедвудом Диком. Изгледа да је себе уверио у то исто колико и друге. Углавном, двадесетих година овог века постао је, под тим именом, заиста чувен!

Управа града Дедвуда одлучила је 1924. године да једном годишње одржава свечаност под називом „Дани 1876", мислећи на годину кад је град основан. Мештани су се на прослави појавили обучени у стилу Била Хикока, Каламити Џејн и других познатих личности. У засенак их је све бацио Кларк, илити Дедвуд Дик – са дугом периком и позлаћеним колтом, а у оделу од црне коже које је позајмио из месног позоришта.

Године 1927, покушавајући да приволи председника САД Келвина Кулиџа да проведе одмор у Црним планинама, град Дедвуд послао је Кларка у црном кожном оделу и на црном коњу да му уручи званичан позив. Новине су данима писале о необичном догађају.

Ово путовање до краја је залудело Кларка. Фотографи су га непрекидно снимали, издавачке куће штампале брошуре. Постао је човек о коме се говори. А говорило се да је рођен у Вајомингу, да је својевремено био копач злата, шериф и извидник.

Мек Клинток се љути

Изворне Вилерове приповетке већ су пале у заборав и новине су испреле нову причу о Дику Дедвуду: како је возио Пони-експрес, борио се са Индијанцима и чувао вагоне са благом. Градски оци Дедвуда видели су да из свега овог могу да извуку корист, па су Кларку лепо саградили летњиковац у коме је примао госте и, како већ приличи таквој личности, давао аутограме.

Старији грађани Дедвуда су га или исмевали или презирали. Један од њих, Џон Мек Клинток, који је 1876. постављао дедвудску железничку пругу, клео се да Кларк у то доба није био ни близу Дедвуда. Али, нико га није слушао.

Нарочито је био огорчен локални историчар Мек Гејги који је непрестано понављао: „Кларк не зна чак ни који део пушке да држи даље од себе кад притиска обарач. Какав Дедвуд Дик!"

Ричард Кларк није се обазирао на критике и подсмехе. У изобиљу је доживео дубоку старост. Славан, наравно. Кад је 1930. умро, приређена му је величанствена сахрана, с војном музиком. Подигнут му је споменик који и данас посећују многобројни туристи. На мермеру је златним словима урезано измишљено име бандита који никад није постојао – Дик Дедвуд.

П. С.

Илустровао Брана Јовановић

Оперски првак Јан Киепура:

ПЕВАО САМ ВЕЗАНИХ ОЧИЈУ

ОГРОМНА СУМА НОВЦА НИЈЕ УТЕШИЛА ЧУВЕНОГ ТЕНОРА. БИО ЈЕ ОЧАЈАН ШТО НИ НА КРАЈУ КОНЦЕРТА НИЈЕ ЧУО АПЛАУЗ

Пољски оперски и оперетски певач и глумац у музичким филмовима Јан Киепура, идол женске публике, седео је у својој гардероби у Метрополитен опери и блажено размишљао. Сећао се својих успеха у Варшави, Прагу, Бечу, Милану. Публика га је носила на рукама. Гужва је често заустављала саобраћај, он се пењао на аутобус преврнут на бок и певао снажним кристалним гласом оперске арије. Аплаузи су били тромовити.

Јан Киепура био је добар певач али претерано сујетан. Аплаузи су му били душевна храна и смисао живота.

Из тих мисли тргла су га два човека, која су ушла у гардеробу. Један је био бивши певач Едвард Џонсон, директор Метрополитен опере, а други њему сасвим непознат господин.

Било је то 1939. године, за време друге сезоне Киепуровог наступања у Метрополитену.

– Дозволите ми, драги Јане, да вам представим господина Ван дер Мервеа. Он је краљ чоколаде.

– Драго ми је. Био бих још очаранији да је Његово Величанство донело неки од својих производа – рекао је Киепура смешећи се.

– Сила сте, господине – одушевио се Ван дер Мерве – мислим да ћемо се лако споразумети.

Едвард Џонсон је почео да излаже певачу разлог Ван дер Мервеове посете. Киепура је у почетку слушао површно, а онда се пријатно изненадио:

– Господо, предлог ми се допада. Двадесет хиљада долара за један мали концерт од осам оперских арија не пада с неба сваког дана!

– Дакле прихватате? – узвикнуо је Ван дер Мерве и потапшао га по рамену, док се Џонсон смешкао.

– Немам ништа против али ми је чудан услов да ћу на пет километара пред концертном дворaном морати да дозволим да ми се вежу очи, да ћу певати завезаних очију и да ће ми скинути завој на пет километара од дворане при повратку.

– У праву сте. То су услови.

– Да ли ћу певати у неком затвору?

– Којешта, драги мој – рекао му је Ван дер Мерве.

– У лудници?

– Никако – уверавао га је Џонсон.

– Па добро, нека буде.

Арије с језом

Све је обављено по договору и Киепура је осетио да се налази у пространој дворани, у којој је владала гробна тишина, као у сали за снимање грамофонских плоча.

Оркестар је почео да свира и Киепура је закључио да је дворана акустична. Почео је да пева. Већ после прве арије, Лајонела из „Марте", није било никаквог аплауза. Киепура је тада помислио да ће пошто је све то веома необично, и аплауз, ваљда доћи на крају. Арије су текле једна за другом: „Боеми", „Девојка из Перта", „Риголето", „Фаворита", он је певао из душе, из срца. Али, после сваке гробни тајац, ни покушај пљеска.

Када је отпевао и последњу, осму арију из „Садка", Киепура је осетио језу. Сматрајући да је завршио, хтео је очајан да се повуче, али му је неки мушки глас пришапнуо да настави. Певао је још два пута на бис и онда су га извели из дворане. Аплауза уопште није било.

Пошто су му, на петом километру одвезали очи, видео је Ван дер Мервеа како се задовољно смеши, пружајући му двадесет пет хиљада долара. То је био велики новац и чак пет хиљада више него што је уговорено.

– Значи, нисам подбацио...? – промуцао је Киепура.

– Шта вам пада на памет?! – згрануо се Ван дер Мерве – певали сте савршено!

– Помислио сам... овај...

– Шта је с вама, драги мој?

– Па, да сам сасвим упрскао... јер није било аплауза.

Ван дер Мерве се ухватио за стомак од смеха.

– Коме сам то, до ђавола, певао?

– Време је да коначно и то сазнате. Певали сте харему Низама од Хајдерабада. Зато смо вам везали очи.

– А... аплауз?

– Индијске даме немају обичај да пљескају.

Касније је Киепура причао да су му то биле најтеже зарађене паре у животу јер се силно препао да је испао рђав певач.

Болније него икада

Али, Киепури никада није било довољно аплауза.

Он је у Метрополитену наступао од 1938. до 1941. Често са америчком оперском дивом Грејс Мур као партнерком.

Заједно су наступали у више опера, а редовно у „Боемима". Ту је долазило до смешних ситуација, због Киепурине претеране жудње за аплаузом.

При крају чувеног дуета Мими и Родолфа, протагониста опере „Боеми", Мими седи на столици која је негде отприлике у центру бине, а Родолфо стоји крај ње. Киепура (Родолфо) желео је да аплауз припадне само њему, а да партнерку потисне у други план.

То му је увек полазило за руком, јер је, певајући колико га грло носи, стално гуркао столицу, док се она, миц по миц, не би нашла подалеко од средишта бине, где је мицао Киепура и убирао буран аплауз.

Код Грејс Мур је то успео да постигне само два пута. Она је приметила шта он жели, па је пред трећу представу „Боема" замолила позоришног столара да јој прикује столицу за под.

Киепура, не сањајући шта му се спрема, покушао је да гурка столицу, али она није мрдала. Он се изненадио, али је наставио. Столица опет ни макац.

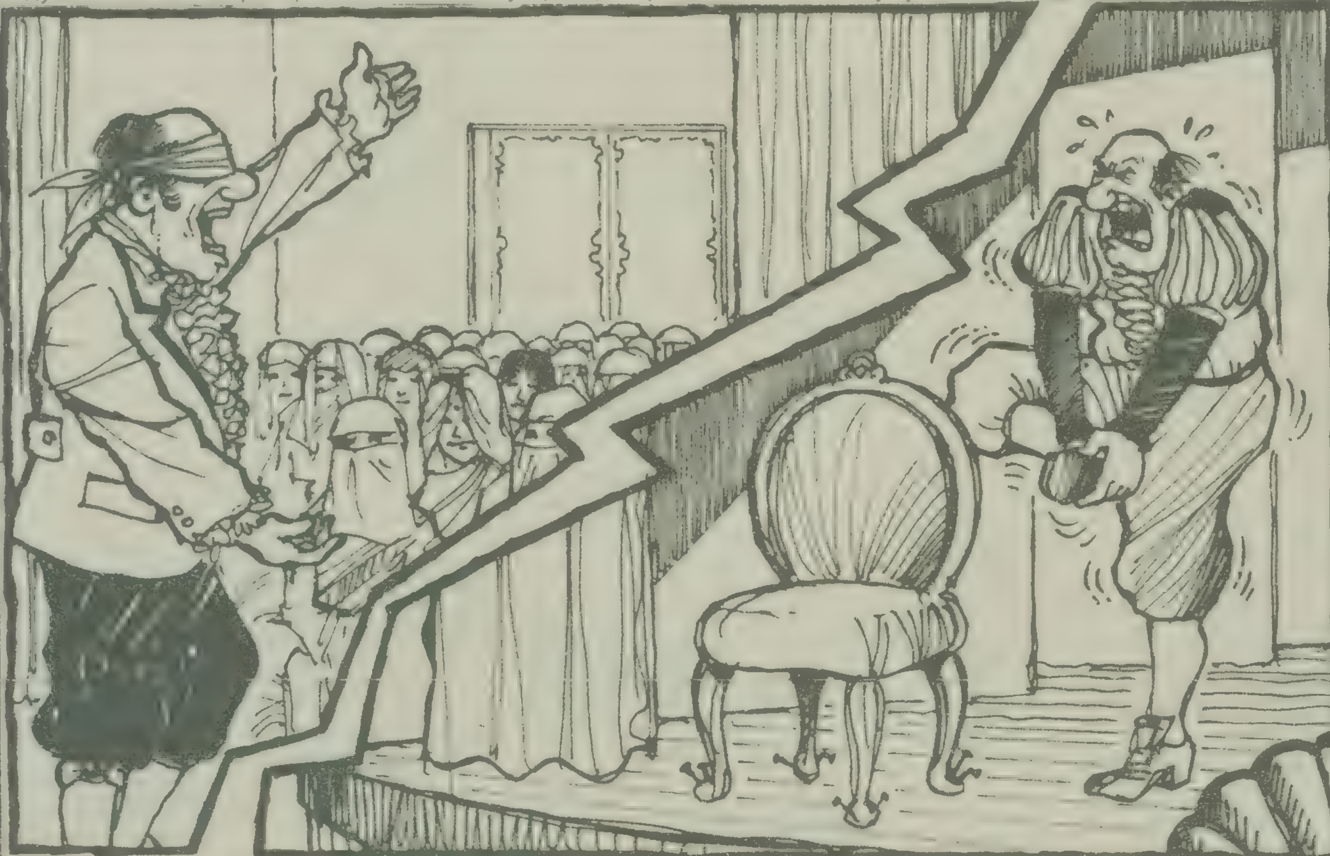
Онда је, ризикујући да и публика примети, крвнички шутнуо. Столица је остала на свом месту, а Киепура је тако жестоко повредио жуљ, да умало није урликнуо од бола. Како је баш тада требало да извуче врло високи тон, он га је отпевао са успехом, чак боље него икада раније!

Заорио се толико жељени аплауз, али га је Киепура скупо платио. Храмао је добрих 15 дана после ове неуспеле пакости.

Када је Грејс Мур погинула у авионској несрећи код Копенхагена 1947. године, Киепура је рекао:

– Да сам слутио шта ће јој се десити, поставио бих јој две столице у центру позорнице.

Д. Е.

Илустровао Зоран Петковић Петко

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ПРОКЛЕТЕ КРАЉЕВЕ КЋЕРИ

У ПОДГРМЕЧКОМ КРАЈУ МУШКОЈ ДЕЦИ СУ ЧЕСТО НАДЕВАЛИ ИМЕ ПЕТАР ДА БИ ЈЕДНОГ ДАНА ЈЕДНОГ ОД ЊИХ ПОЉУБИЛА ЗМИЈА-ДЕВОЈКА И ПОКЛОНИЛА ИМ БЛАГО

На источним обронцима велике и четинарима обрасле крајишке планине Грмеч, изнад села Смољане, пропиње се највиши грмечки вис Црни врх (1601 метар изнад мора).

Врх виса издалека личи на крњ, потамнео и покварен зуб. Кад му се приђе, разазнају се сиве разрушене камене зидине зарасле у лишај и коприву, вреже дивље малине и купине, закржљале јелике и оморике...

У народу овог краја се приповедало, а прича се и данас може чути од најстаријих житеља, да су то били двори неког краља који је у средњем веку владао овим делом Босне. Краљ се звао Угар и био је веома богат. Утроба Грмеча је била избушена раскошним и блештаво осветљеним ходницима који су водили у чаробне одаје. Легенда казује да је Угар био веома моћан владар. Власт и богатство успевао је да одбрани, највише захваљујући, непроходним шумама Грмеча и неосвојивој каменој тврђави на Црном врху. Краљ и његови најближи су спокојно уживали у благостању све до доласка Турака у ове пределе. Чувши за нову опасност са Истока, Угар сакупи силну војску. Убрзо је увидео да неће моћи да се супротстави турској сили, па одлучи да напусти раскошне дворе на Црном врху и повуче се далеко на север. Нареди бројној свити и војсци да се убрзано спреме за сеобу.

Кад све беше спремно за полазак, пред краља изађе његова кћи:

– А шта ћемо, оче, са оволиким благом, златом и драгим камењем? Коме да га оставимо? Са собом не можемо да га понесемо.

Угар се расрди и прокуне кћер:

– Дабогда се ти, кћери моја, у змију претворила и лежала на овом благу све док међу очи не пољубиш момка по имену Петар, а онда опет била девојка и своме веренику у мираз донела то благо...

Клетва се обистини. Краљева кћи постаде змија и повуче се у подземне одаје у утроби Грмеча. Краљ са свитом утече на север, а тврђава на Црном врху опусте. Угрови поданици који осташе да живе испод Грмеча под јармом нових господара заборавише свог краља али се сачува легенда о благу које чува проклета змија-девојка.

Верује се да краљева кћи у облику змије и дан-данас лежи на непроцењивом благу и стрпљиво чека да пољуби изабраника по имену Петар. Понекад, нарочито у пролеће и лето, змија-девојка излази из својих двора и силази у подгрмечка села. Креће се опрезно, јер људско око, сем његовог изабраника, не сме да је види. У својим тајанственим ноћним походима иде до Смољане, прелази Бравско поље и одлази према Колунићу. Ту прелази речицу Јапру и у густим шумама изнад Колунића среће се и разговара са својом сестром, такође, змијом-девојком која тамо живи.

Стари људи испод Грмеча и данас кажу како знају кад је са планине сишла проклета Угрова кћи и отишла сестри у госте. Она се креће само после поноћи, у ноћима кад на небу нема месеца да јој пут не осветли. Својим великим телом поваља некошене ливаде Смољане, Капљуха и Бравска, поваља млада жита, конопљишта, кромпиришта и купусишта, поруши врзине и тарабе, поломи младе шљиве на пропланцима...

Они који наиђу на траг обично узбуђено казују:

– То је проклета Угрова кћи отишла у госте сестри под Осјеченицом.

Многи су полазили за њеним трагом, али је нико још није нашао јер се траг губи у густим шумама, на пространим ливадама и каменим пределима... у потрагу нарочито крећу момци по имену Петар надајући се да ће бити срећници које ће змија да одабере и пољуби.

У давна времена леген да је подстицала многе родитеље да мушкој деци надену име Петар. Зато се сваки други-трећи мушкарац у Подгрмечју звао Петар. Момци са овим именом до данашњих дана залуд су лутали Грмечом. Проклета Угрова кћи још није изабрала Петра.

Забележно и поново на свет изнео: Љубомир Тешић

Илустровао Драгутин Њежић

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

ГЛУМА: МАРИКА РЕК РЕЖИЈА: АДМИРАЛ КАНАРИС

НЕМАЧКА ГЛУМИЦА ДОБИЛА ЈЕ ЗАДАТАК ДА ЛИКВИДИРА САВЕЗНИЧКОГ ШПИЈУНА МОРИСА МЕРСИЈЕА. ЛЕПИ ФРАНЦУЗ РАДО ЈЕ УПАО У КЛОПКУ

Вилхелм Канарис, шеф Хитлерове војне обавештајне службе, радо се у свом послу служио лепим женама. Оне су биле његови најбољи агенти. Једног дана, почетком 1943. године, у његовом главном штабу у Берлину, у Улици Бендлер број 14, седела је једна лепотица – чувена Марика Рек, тада најславнија немачка филмска глумица. Што се талента тиче, није га имала напретек, али била је лепа, умела је да игра и пева и допадала се публици жељној забаве. Играла је углавном у лаким филмовима чији је једини циљ био да забаве војнике и ратом исцрпљено становништво. Када није снимала, Марика је приређивала концерте за Хитлерове војнике, чак и на фронту, што јој је донело славу нацистичке глумице и певачице број 1.

Пут у Лисабон

Јавности, разуме се, није било познато да ова глумица прихвата и много опасније улоге и да јој се лично Канарис обраћа када је у великој невољи.

Канарис је ставио пред глумицу велику слику лепог елегантног младића коју је она пажљиво гледала.

– То је Морис Мерсије, француски држављанин – рекао јој је Канарис. – Био је у француској Легији странаца у северној Африци и читаво време радио за нас. Међутим, управо смо открили да нас је издао и стотинак наших шпијуна предао савезницима. Тиме нам је нанео страховит ударац и сада је читава наша обавештајна мрежа у северној Африци уништена!

– И још је жив? – с осмехом је упитала глумица.

– У томе и јесте невоља – одвратио је Канарис. – Не само што није кажњен, већ и даље ради против нас. Уосталом, веома је способан, то му се мора признати. Можете, према томе, замислити какве нам сметње прави!

Марика је одмах схватила шта Канарис очекује од ње. Као и увек, прихватила је задатак: Мерсије мора бити што пре ликвидиран!

Пуна три дана најбољи Канарисови стручњаци објашњавали су јој како да то најбрже и најлакше изведе.

– Он је сада у Лисабону, престоници Португалије која је још неутрална – рекао јој је Канарис пре него што су се растали. – Уверен сам да Француз неће моћи да одоли жени ваше лепоте и умешности. Одсешћете у хотелу „Атлантик". Власник је наш човек и преко њега ћете добијати даља упутства од нас.

Са Мариком Рек у Лисабон је отпутовала и у оно време позната немачка певачица забавних мелодија Хилдегарде Фонк. И она је била права лепотица и, што је било још важније, одлично је говорила португалски јер је детињство провела у Лисабону где јој је отац био немачки трговински аташе. Била је, такође, проверен Канарисов сарадник.

Отмен хотел „Атлантик" налазио се на обали океана, недалеко од Лисабона. Увек је био пун гостију. Својим дивним баштама привлачио је богаташе из читавог света: Американце, Енглезе, Шпанце, Немце, Латиноамериканце, Италијане, Французе. Већина њих је имала звучне титуле, праве или измишљене. Међутим, добар део гостију није био ту ради забаве јер је Португалија, као неутрална земља, била одличан терен за шпијунске активности. На изглед безбрижни „отмени" гости радили су за разне обавештајне службе јер је рат тада, почетком 1943, био у пуном јеку.

Шпијунско гнездо

Власник хотела господин Хаген, омален, дебељушкаст, ћелав педесетогодишњак, пореклом Немац, веома се трудио око својих гостију. Али не из финансијских разлога: На тавану хотела био је сакривен моћан радио-предајник преко кога је одржавана веза с Берлином и свим немачким шпијунским базама на Пиринејском полуострву.

Две младе жене одмах су у овом монденском стецишту скренуле на себе пажњу. Убрзо су сви мушкарци у хотелу говорили само о њима. Чак су и удварачи из Лисабона похрлили у „Атлантик". Радо су биле у сваком друштву, радо се забављале са свима. Циљ им је увек био исти: извући што више обавештења.

– Човек кога тражите је виђен ових дана три пута у коцкарници нашег хотела – рекао им је господин Хаген. – Са њим је увек један пратилац. Сазнали смо да станује у малој усамљеној вили на периферији Лисабона. Нисмо покушавали да упаднемо унутра не желећи да их пре времена уплашимо. Желели смо да га ухватимо и живог испоручимо Берлину.

Од тада су девојке сваку ноћ проводиле у коцкарници хотела „Атлантик". Тек пете вечери на вратима се појавио Морис Мерсије. Одмах су га препознале. Био је висок, витак, млад, преплануо, елегантан, шармантан. Уз њега се налазио огроман смркнут човек, вероватно телохранитељ. Марики је задрхтало срце: најзад је куцнуо час за акцију! Седела је за коцкарским столом са гомилом жетона пред собом а Хилдегарде поред ње.

Постали су нераздвојни

Мерсије је извесно време само посматрао игру. Како је Марика непрекидно добијала, све очи биле су управљене у њу.

– Овај господин ми је донео срећу – рекла је Марика смешећи се и показала на Мерсијеа. Затим му се обратила: – Зашто не седнете по-

ред мене, поштовани господине, да заједно поделимо ову срећу?

Пред зору Марика и Хилдегарде изишле су из коцкарнице са својим новим познаницима. Шетали су поред обале. Девојке су наметнуле веселост и присност. Свитало је када су се растали. Били су увелико пријатељи и договорили су се да се поново нађу још исте вечери

Марика Рек, која је у филмовима обично играла заводнице и заљубљене наивке, са успехом је изводила то и сада тако да јој се шпански новинар Морено Мадења, како јој се Мерсије представио, брзо предао.

Једне ноћи девојке је у њиховом апартману посетио господин Хаген. Испричале су му како се ствари развијају.

– Тај Мерсије је обичан глупан – весело је закључила Марика. – Хаген, Марика и Хилдегарде. Када су одмакли од обале, скренули су према југу. Морнар је добро знао пут. Одједном се пред њима, у пустом заливу, указао велики брод укотвљен подаље од обале

С брода су спуштене лествице и Хаген се са девојкама успео на палубу. Капетан их је примио веома љубазно. Био је то велики немачки брод-матица, вешто камуфлиран, а служио је као база немачким подморницама које су оперисале у овом делу Атлантског океана. Ту су се снабдевале храном и горивом, добијале задатке и све што им је било потребно. На броду је била смештена и велика радионица за оправку подморница.

Гости су се с капетаном брода, који је био упућен у све, договорили да ће девојке повести Мерсијеа

Пропали излет

Истога дана у подне љубавници су се нашли у кафеу „Мињон". Марика је била према Мерсијеу нежнија него икад а он је блистао од среће. Најзад је рекла:

– Толико завидним паровима када се увече извезу чамцем на пучину. У море тону последњи зраци сунца, гаси се дан и ноћ полако осваја. Такви призори ме одушевљавају!

– Што ми ниси раније казала, драга, да толико волиш залазак сунца на мору? – осмехнуо се Мерсије. – Твоју жељу испунићу још данас.

Договорили су се да се нађу у шест по подне у кафеу „Мињон"

Марика и Хилдегарде биле су тачне. Мерсије и његов пратилац су, „Атлантик". Све је било мирно. Једино господина Хагена нису могле да нађу, а нико од послуге није знао да им каже где је. Марика је размишљала неколико тренутака. Одједном се сетила и брзо повукла Хилдегарде за руку. Лифтом су се попеле на таван хотела. Марика је имала кључ од тајног склоништа где се налазио радио-предајник.

Хаген је седео за апаратом и узбуђено викао. Марика му је пришла с леђа, покушала да га прекине и обавести о развоју догађаја али је он, не обраћајући на њу никакву пажњу, и даље урлао:

– Не, не... Појма немам како су могли сазнати... Кунем вам се да нисам направио никакву грешку. Увек сам се строго придржавао ваших упутстава... Данас око подне два енглеска авиона изненада су

Илустровао Брана Јовановић

Вртим га око малог прста. Неколико пута смо и преноћиле у њиховој вили. Тамо, осим њих двојице, живи још једна старица, домаћица. Нема никаквог разлога да ствар одуговлачимо. Зашто не пређемо у акцију?

– То није тако једноставно – објаснио јој је Хаген. –Вероватно нисте приметиле да се недалеко од виле налази стража. А ми га морамо ухватити живог. Сутра у зору показаћу вам нешто занимљиво.

Неко их је пратио

Сутрадан, у сам освит, моторни чамац хотела „Атлантик" хитао је према пучини. У њему су се, поред морнара који је управљао, налазили и његовог пратиоца чамцем на пучину, тобоже на излет. Морнари са брода чекаће у заседи и Мерсије и његов друг брзо ће бити савладани и отпремљени у Берлин.

– Ништа лакше од тога – узвикнула је Марика. – Још данас ћете добити обојицу. У подне имам састанак. До сада ми није одбио ниједну жељу!

Док се чамац „Атлантика" враћао у Лисабон, нико од путника није ни слутио да их из једног сакривеног моторног чамца будно прате нимало пријатељске очи. Јер, у „Атлантику" се нису врзмали само немачки агенти већ и савезнички обавештајци који су добро знали чиме се бави Хаген и шта се све збива у његовом хотелу.

међутим, први пут закаснили. Девојке су појеле брдо колача и попиле неколико кафа али од њихових каваљера ни трага ни гласа.

– Да нису посумњали у нас? – забринула се Марика.

– А зашто би? – изненадила се Хилдегарде. – Ни говора, сигурно је у питању неспоразум.

Марика је ипак позвала телефоном Мерсијеову вилу. Јавила се стара домаћица:

– Не, господа нису ту. Јутрос су отишли у град и још се нису вратили

Изиграни

Више нису имале разлога да се задржавају у кафеу. Похитале су у напала наш брод-матицу у заливу и потопила га. Одмах је потонуо. Нико се није спасао. Мерсије? Тај проклетник! Одувек сам сумњао у њега. Наредио сам да га пронађу по сваку цену. Претражили смо читав Лисабон и околину. Као да је у земљу пропао. Једино сам на аеродрому сазнао да су око три часа поподне два мушкарца, која у потпуности одговарају њиховом опису, отпутовала авионом за Лондон!...

Тако је савезнички шпијун Мерсије изиграо глумицу Марику Рек и читаву немачку обавештајну службу и Лондону поднео комплетан извештај о акцијама немачких подморница у водама „неутралне" Португалије.

Е. М.

Живот је прича прича је живот

СЕТИО СЕ ВУКА

ЗАСЛЕПЉЕН ИЗНЕНАДНИМ И ЈАКИМ БЛЕСКОМ МУЊЕ, СТАС ЈЕ ЗАКАСНИО С МАНЕВРОМ И БАЛВАН ЈЕ УДАРИО У БОК ЧАМЦА. ИЗГУБЉЕНА ЈЕ И ПОСЛЕДЊА НАДА ДА ЋЕ СЕ ИЗВУЋИ ИЗ НЕМИРНОГ ЈЕЗЕРА

Далеко на хоризонту појавили су се први облаци. Максим и Стас, радници Фабрике алуминијума у Братску, задовољно су мрмљали посматрајући улов у чамцу. Овде, на крају великог акумулационог језера чију воду користи ХЕ „Братск", рибе има у изобиљу. Али, ваљало је натраг, жене ће се бринути што их нема: обећали су да ће стићи најкасније до седам изјутра а сад је већ било подне.

- Идемо, време је - невољно је рекао Максим Стасу.

- Бојим се да ће моја Варја од панике изгубити млеко - додао је Стас коме се пре месец дана родила кћи.

Монотони звук мотора и јако септембарско сунце успавали су Максима. И ко зна кад би се пробудио да га изненадни ударац таласа у чамац није тргао из сна. Ветар је наишао изненада и узбуркао воду на ушћу Црне реке у језеро. Небо се натуштило, а Стас се грчевито борио да одржи правац. Овоме се нису надали.

Не дај се, Максиме!

Максим је похитао на крму и из воде извукао један од два мотора. Постојала је опасност да страдају од дрвећа које је, на много места, вирило из воде. Наиме, да би на време предали на употребу огромну хидроцентралу, радници нису стигли да посеку све дрвеће. Многа стабла су остала под водом. Само један ударац и чамца више неће бити.

- Два балвана испред нас! - викао је Максим покушавајући да надвиче ветар. - Стас, окрени лево, левооо.

- Како да окренем на оваквим таласима? Преврнуће нас!

Севнула је муња и грмљавина је заглушила звук мотора. Једна за другом. Заслепљен изненадним и јаким блеском, Стас је закаснио с маневром и један балван ударио је у крму. Вода је покуљала кроз велику рупу. И друго стабло се уз ломљаву забило у бок чамца. Максим и Стас грчевито су се ухватили за ивицу коју су већ запљускивали таласи.

Чамац је тонуо готово вертикално, обала је била далеко. Срећом, крма с мотором заплела се међу грање подводног дрвећа, а херметички затворен део прамца није дозволио да чамац сасвим потоне. Из воде је вирио један део.

Грчевито се држећи за тај део, Максим и Стас су тек после неколико минута дошли себи. Из шока их је повратила ледена вода која је долазила до грла, често запљускујући уста и уши. Максим је осетио како му се читаво тело претвара у грч. Кад га је Стас погледао у очи, пресекао се видевши у њима равнодушје. Његов друг се предао судбини!

- Максимеее! - дрекнуо је покушавајући да кроз зубе који су цвокотали испљуне воду. - Не дај се!

Максим је затворио очи и стао унезверено да врти главом. Грч у ногама је за тренутак попустио.

- Стас, ако ме поново ухвати грч, бежи од мене! - успео је да промрмља. - Не дај да те ухватим и повучем на дно. Ти још имаш снаге, можеш да се извучеш...

- Шта то говориш, Максиме? Зар ћеш тек тако да се предаш? Дај ми руку, дај...

Прекрио их је талас. Отворивши очи Стас је поред себе угледао балван: ухватиће се за њега и тако ће стићи до обале.

- Максиме, хватај балван. Држи се...

Одговора није било. Стас се окренуо, од Максима ни трага.

Човек у гвожђима

Стас је остао сам. Немоћан. Балван се, међутим, приближио на нека четири метра. Далеко је то, неће успети да га дохвати. Од срџбе се ударио по бедру и осетио - корице с ловачким ножем. Поклон од Максима. Танак и као бријач оштар нож.

Обрадовао се: нож ће му помоћи да се бори против грчева. Још у детињству, пливајући у леденим сибирским рекама док му усне не помодре, увек је на купаћим гаћицама носио прибадачу. У случају да га ухвати грч довољан је само убод руку и ногу и грч нестаје.

Скупивши последњу снагу, Стас је успео да доплива до балвана, заправо два спојена кламфом (железном спојницом). Међутим, није могао да се попне на овај случајан сплав. Грч му је стегао обе ноге и леву руку којом се држао за кламфу. Није му преостало друго: извадио је нож из корица и задао себи неколико убода у згрчене мишиће. Грч је попустио и Стасу дао наду да ће ипак успети да се узвере на балване.

Попео се тек из четвртог покушаја. Да га таласи не би однели, завукао је леву шаку испод кламфе, бар док не стигне до обале. Бол у левој руци био је ужасан, али и то је било боље него да га вода однесе. И онда се онесвестио.

Дошао је себи кад је испод ногу осетио дно, сплав је стигао у плићак. Бура у овом малом заливу била је много слабија, али ипак довољно јака да покреће сплав. Сваки покрет наносио је Стасу језив бол - лева рука се заврнула иза леђа а шаку никако није успевао да извуче. Покушао је да исправи прсте, али без успеха, као да су се скаменили. Шака је поднадула, поплавила.

Човек је био буквално прикован за сплав. Испод ногу је осећао чврсто тле, али какве вајде од тога кад није могао да ослободи руку. С неизрецивом тугом посматрао је обалу која је била на два-три корака од њега. Уоколо ни живе душе: овако може да остане и три дана и три недеље и три године...

Махинално, поглед му је одлутао до ножа у десној руци. Другог излаза није било. Као млађи био је страствен ловац и сасвим добро је знао шта у оваквим случајевима ради вук кад му шапу ухвати гвожђе. Загризао је усне до крви, за тренутак затворио очи и одсекао леву шаку...

Два дана касније, неки случајни пролазници нашли су га онесвешћеног. У болници му је лекар до лакта ампутирао руку коју је већ захватила гангрена.

П. Милатовић

Илустровао [illegible] Мирковић

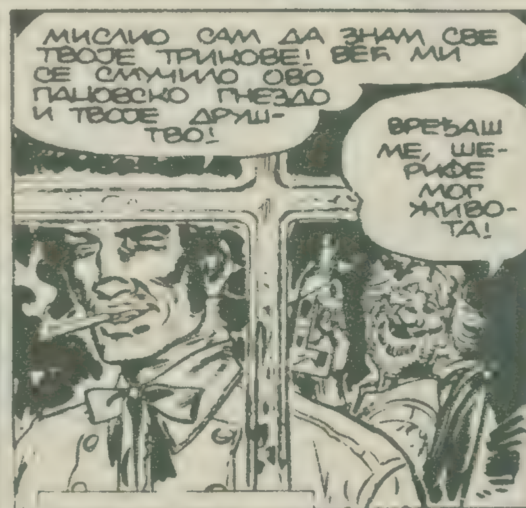
ПОРУЧНИК БЛУБЕРИ: ЗЛАТНА ПЛАНИНА

ПАЛОМИТО-ПОГРАНИЧНО МЕСТО, КАО И МНОГА ДРУГА, ГОДИНЕ 1868. БИЛО ЈЕ СТЕЦИШТЕ РАЗНИХ ЉУДИ: РУДАРА, ДОКОЛИЧАРА, ГОНИЧА СТОКЕ. ЈЕДАН КОЊИЧКИ ОФИЦИР БИО ЈЕ ОДРЕЂЕН ДА ПРИВРЕМЕНО ЗАМЕЊУЈЕ ШЕРИФА, КОЈИ ЈЕ ДОБИО МЕТАК У ЛЕЂА; БИО ЈЕ ТО ПОРУЧНИК МАЈК БЛУБЕРИ...

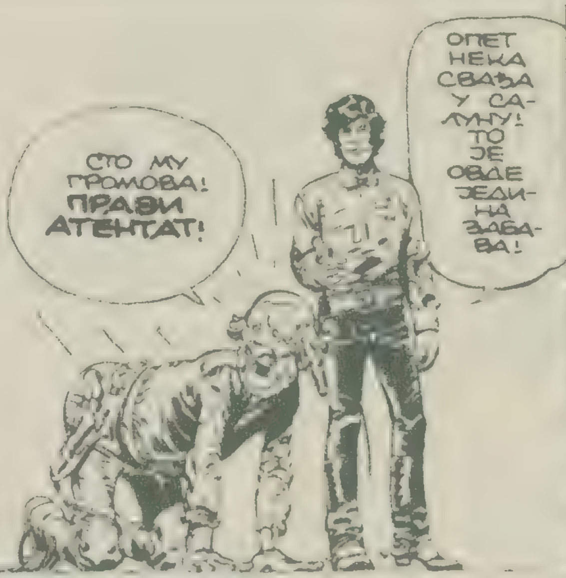
ПИШЕ: ЖАН-МИШЕЛ ШАРЛИЕ (JEAN-MICHEL CHARLIER)
ЦРТА: ЖАН ЖИРО (JEAN GIRAUD)

СТО МУ ГРОМОВА! ПРАВИ АТЕНТАТ!
ОПЕТ НЕКА СВАЂА У САЛУНУ! ТО ЈЕ ОВДЕ ЈЕДИНА ЗАБАВА!

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ОВОГА ПУТА НЕШТО ОЗБИЉНИЈЕ! ИДЕМО!
ПАМ! ПАМ!

БАМ! ВУМ!
ОСЛОБОДИТЕ ПРОЛАЗ!
ДО ЂАВОЛА! НИСАМ ИМАО ВРЕМЕНА НИ ДА ГУЦНЕМ!

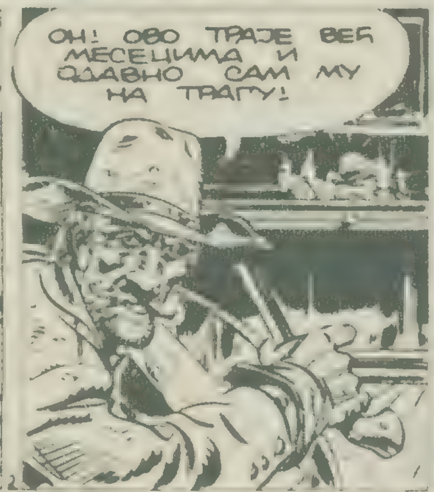

ЕЈ!

БУУМ!

ЈАДНИ ЏИМИ! СВЕ ТЕЖЕ ПОДНОСИШ АЛКОХОЛ! 'АЈДЕ, УСТАЈ!

БАЦИТЕ ОРУЖЈЕ, ГОСПОДО!
ИЗИЂИ, АКО СИ ЧОВЕК!
СВЕ ЋЕ МИ ПОЛОМИТИ!
ПАМ!
НИСАМ ЛУД, ПУЦАШ БОЉЕ ОД МЕНЕ!

ШЕРИФ?!
ДИЖИТЕ СЕ ОБОЈИЦА И РУКЕ ГОРЕ! КО ЈЕ ПРВИ ПОЧЕО?

ОН! ОВО ТРАЈЕ ВЕЋ МЕСЕЦИМА И ОДАВНО САМ МУ НА ТРАГУ!

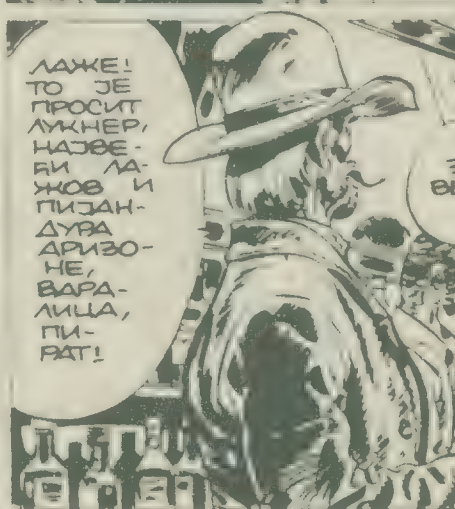

ПАЗИТЕ!
ЕЈ!
МАЈК!

ЦАНГР!

БАМ!

ХВАЛА! СТРАШНО ГАЂАШ!
ИЗЛАЗИ ОДАТЛЕ, ПРОБИСВЕТУ! КО СИ ТИ?

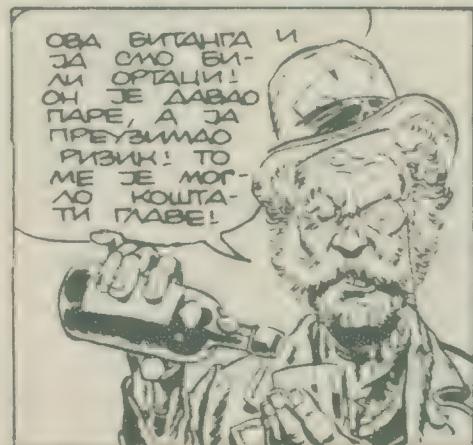

БАРОН ВЕРНЕР АМАДЕУС ФОН ЛУКНЕР, ХЕР ОФИЦИР! ПОТИЧЕМ ИЗ ПОЗНАТЕ ПОРОДИЦЕ! ДОКТОР МЕДИЦИНЕ И ТЕОЛОГИЈЕ, А ТРЕНУТНО ИНЖЕЊЕР ГЕОЛОГИЈЕ...

ЛАЖЕ! ТО ЈЕ ПРОСИТ ЛУКНЕР, НАЈВЕЋИ ЛАЖОВ И ПИЈАНДУРА АРИЗОНЕ, ВАРАЛИЦА, ПИРАТ!
ЗАВЕЖИ!

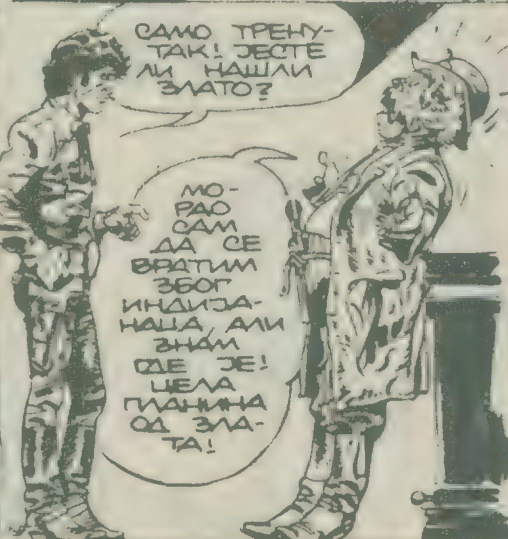

ПОЛАКО, ДОК! МОЖЕ ЛИ СЕ ЗНАТИ ЗАШТО СТЕ СЕ ВАС ДВОЈИЦА ПОСВАЂАЛИ?

НЕЋУ ТИМЕ ДА ЗАМАРАМ ЈЕЗИК!
САД ЈЕ ДОСТА! ПРЕ ГОДИНУ ДАНА, У ДУРАНГУ, УЗЕО МИ ЈЕ ДВЕСТА ПЕДЕСЕТ ДОЛАРА, РЕКАВШИ ДА ЈЕ НА ТРАГУ НЕКОМ ЗЛАТУ, А ЈА, БУДАЛА, НАСЕО!

ЧИМ ЈЕ УЗЕО ЛОВУ, НЕСТАО ЈЕ БЕЗ ТРАГА! И ЗАТО, КАД САМ ГА МАЛОЧАС УГЛЕДАО...
СВЕ САМЕ ЛАЖИ!

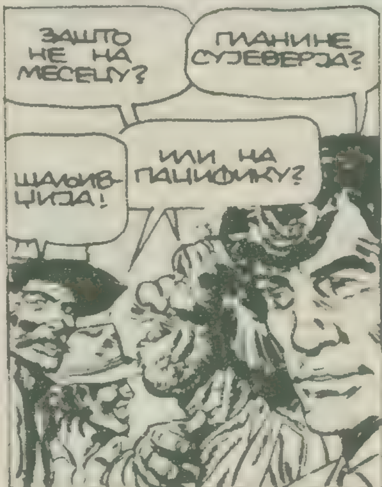

ОВА БИТАНГА И ЈА СМО БИЛИ ОРТАЦИ! ОН ЈЕ ДАВАО ПАРЕ, А ЈА ПРЕУЗИМАО РИЗИК! ТО МЕ ЈЕ МОГЛО КОШТАТИ ГЛАВЕ!

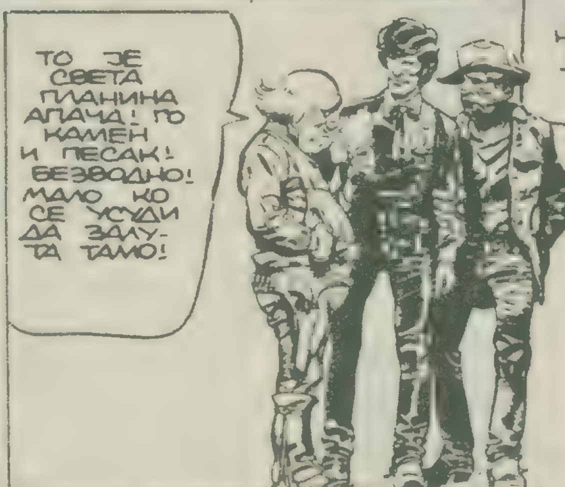

КАД САМО ПОМИСЛИМ НА ПРАШИНУ КОЈУ САМ ПРОГУТАО, ОДМАХ ОЖЕДНИМ! ЕЈ, ДАЈ НЕШТО ЗА ПИЋЕ!
СТРАШНА ИДЕЈА!

САМО ТРЕНУТАК! ЈЕСТЕ ЛИ НАШЛИ ЗЛАТО?
МОРАО САМ ДА СЕ ВРАТИМ ЗБОГ ИНДИЈАНАЦА, АЛИ ЗНАМ ГДЕ ЈЕ! ЦЕЛА ПЛАНИНА ОД ЗЛАТА!

АКО СТЕ ОРТАЦИ, БАРНЕТУ ДУГУЈЕТЕ ПОЛОВИНУ!
ДА ДАМ БИТАНГИ КОЈА ЈЕ ХТЕЛА ДА МЕ УБИЈЕ?! ПРЕ БИХ СЕ УБИО! И НЕ МИСЛИТЕ ВАЉДА ДА ЋУ ДА ОДАМ ТАЈНУ?
ЕЈ, ПРОСИТ, РЕЦИ БАР ГДЕ СЕ НАЛАЗИ ТА ТВОЈА ПЛАНИНА!

СВЕ ШТО МОГУ ДА ВАМ КАЖЕМ ТО ЈЕ ДА СЕ НАЛАЗИ У СРЦУ ПЛАНИНЕ СУЈЕВЕРЈА!
ШТА?
ХМ!

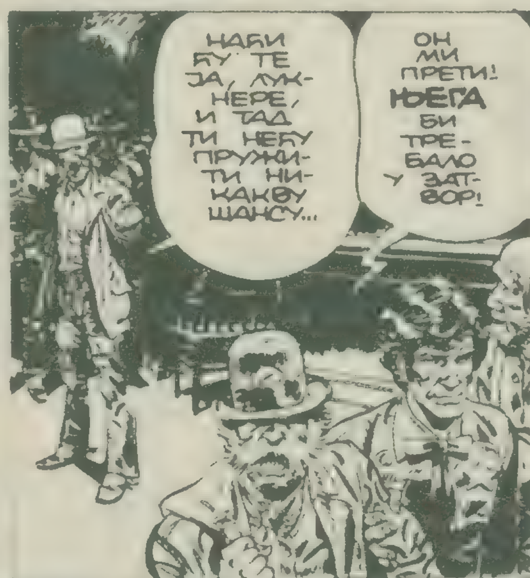

ЗАШТО НЕ НА МЕСЕЦУ?
ПЛАНИНЕ СУЈЕВЕРЈА?
ШАЉИВЏИЈА!
ИЛИ НА ПАЦИФИКУ?

ТО ЈЕ СВЕТА ПЛАНИНА АПАЧА! ТО КАМЕН И ПЕСАК! БЕЗВОДНО! МАЛО КО СЕ УСУДИ ДА ЗАЛУТА ТАМО!
ОДАНДЕ СЕ НИКО НИЈЕ ВРАТИО!

ХА! ХА! ГЛУПОСТИ! ЈА САМ ИШАО, ВИДЕО САМ ЗЛАТО И ЕВО МЕ САД ОВДЕ!

ПРОКЛЕТИ ЛАЖОВЕ! ХОЋЕШ ДА ИЗМАМИШ ПАРЕ ОД ЉУДИ!
ДОСТА ЈЕ, БАРНЕТЕ! А ТИ, ЛУКНЕРЕ, 'АЈД' У ЗАТВОР!
ТО ЈЕ КЛЕВЕТА!

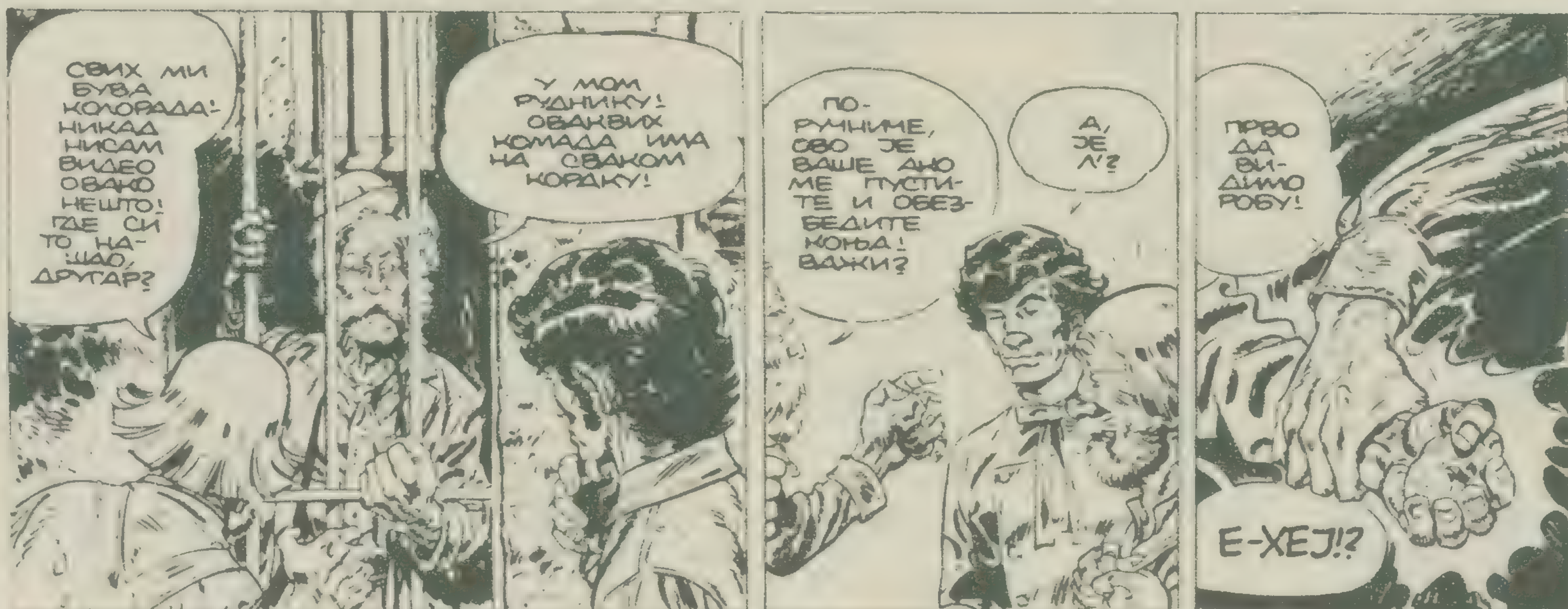

ШТА? ХАПСИТЕ МЕ? ХЕР ПОРУЧНИЧЕ, ПРОТЕСТВУЈЕМ!

НАЋИ ЋУ ТЕ ЈА, ЛУКНЕРЕ, И ТАД ТИ НЕЋУ ПРУЖИТИ НИКАКВУ ШАНСУ...
ОН МИ ПРЕТИ! ЊЕГА БИ ТРЕБАЛО У ЗАТВОР!

СТВАРНО, БИЛА ЈЕ ТО НУЖНА ОДБРАНА!
ЋУТИ, ПРОСИТЕ! ОВИМ САМ ТИ СПАСАО ЖИВОТ!

ПУСТИЋУ ТЕ КАД БАРНЕТ НАПУСТИ ГРАД!
ЧЕКАЈТЕ! КУНЕМ СЕ ДА САМ НАШАО ЗЛАТО! ГЛЕДАЈТЕ!

??!!
ГРУМЕН ЗЛАТА!

СВИХ МИ БУВА КОЛОРАДА! НИКАД НИСАМ ВИДЕО ОВАКО НЕШТО! ГДЕ СИ ТО НАШАО, ДРУГАР?

У МОМ РУДНИКУ! ОВАКВИХ КОМАДА ИМА НА СВАКОМ КОРАКУ!

ПОРУЧНИЧЕ, ОВО ЈЕ ВАШЕ АКО МЕ ПУСТИТЕ И ОБЕЗБЕДИТЕ КОЊА! ВАЖИ?
А, ЈЕ Л'?

ПРВО ДА ВИДИМО РОБУ!
Е-ХЕЈ!?

ЛОПОВЕ!

ТО САМ И МИСЛИО!
ОХ!?
КРЦ!

ОЛОВО ПРЕСВУЧЕНО ТАНКИМ СЛОЈЕМ ЗЛАТА!
ХИЉАДУ МУ БУВА!

ЈЕ ЛИ, ЛУКАВЧЕ, МЕНЕ СИ МИСЛИО ДА ПРЕВАРИШ, А?

МЕК КЛУР ЈЕ БИО ТВОЈ ПОСЛЕДЊИ ОБОЖАВАЛАЦ! ОВО ЋУ ДА ЗАДРЖИМ ЗА МЕТКОВЕ!

ХЕР ОФИЦИР, НЕДАЋЕ СУ МЕ НАТЕРАЛЕ ДА НАПРАВИМ ОВО, А ПРАВО ГРУМЕЊЕ ЈЕ САКРИВЕНО!

ПРЕКИНИ!

КУНЕМ СЕ ДА САМ ДОНЕО ИСТИ ТАКАВ СА ПЛАНИНЕ СУЈЕВЕРЈА!

ЖЕДАН САМ! ПРОКЛЕТИ БИЛИ! ПЛАТИО САМ ГРУМЕНОМ! ХОЋУ ВОДЕ, ПРОКЛЕТИ ЛОПОВИ!

ПЉУС!
ЖИВЕЛИ, БИТАНГО!

САД БУДИ ТИХ! НЕ ВОЛИМ ДА МЕ НЕКО ОМЕТА ДОК ИГРАМ ПОКЕР! ЈА ДЕЛИМ, ЏИМИ!
ТЈА!

КАСНИЈЕ У САЛУНУ...
БАРНЕТ ЈЕ СКИНУО ПРОСИТОВ ПРТЉАГ С КОЊА!
БАРНЕТЕ, ТО НИЈЕ У РЕДУ!
А ЈЕ ЛИ У РЕДУ ШТО МИ ЈЕ УЗЕО ПАРЕ! ЈА ВРАЋАМ СВОЈЕ!
БАРНЕТ ЈЕ У ПРАВУ! ТА БАРАБА ЈЕ ПРЕВАРИЛА ТОЛИКИ НАРОД! ВИДИ ОВАЈ КОЛТ!
КАЛИБАР ТРИДЕСЕТ ЈЕДАН!
КАО ДА ЈЕ ПАРДИ ХАМСОНОВ!
НЕШТО МИ ЈЕ ПОЗНАТ!
САД ЋЕМО ДА ВИДИМО!

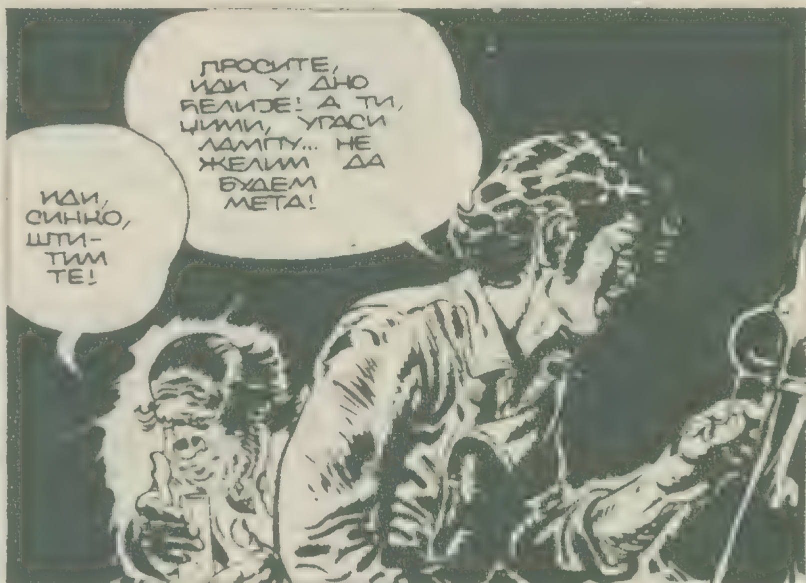
ПИХ! ПАРДИ ХАМСОН!
ПОКУШАО ЈЕ ДА ИХ ИЗГРЕБЕ!
ОВО ЈЕ ДОКАЗ ПРОТИВ ЊЕГА!
ПАРДИЈЕВ ЛЕШ ЈЕ ПРОНАЂЕН У ПУСТИЊИ ПРЕ ШЕСТ МЕСЕЦИ! ПОЗНАВАЈУЋИ ПАРДИЈА, НЕ БИ НИКОМЕ ДАО СВОЈ КОЛТ, А ПОГОТОВО НЕ ПРОСИТУ!
РАНИЈЕ СУ СЕ ДОСТА ДРУЖИЛИ!
ЛУКНЕР НИЈЕ САМО ВАРАЛИЦА! ОН ЈЕ И УБИЦА... И ТО ОНАЈ ШТО ПУЦА У ЛЕЂА!

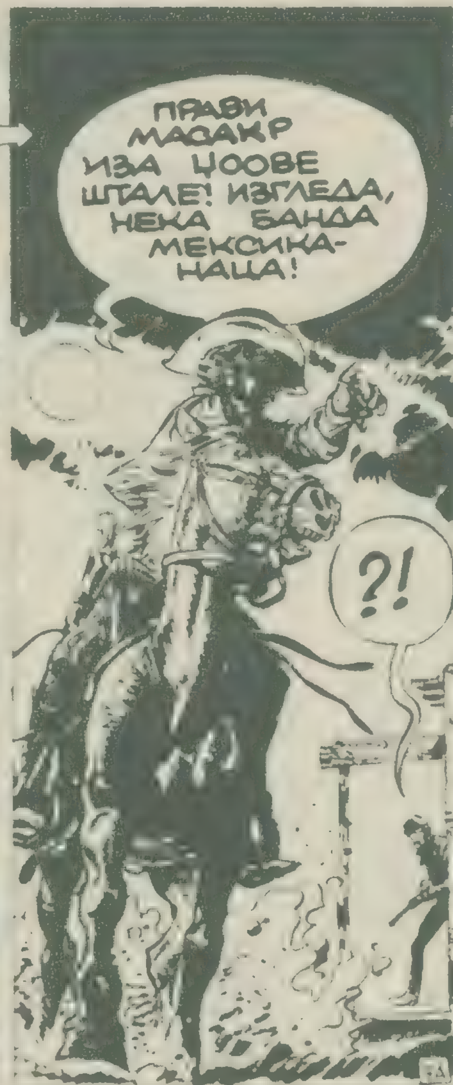
ПАРДИ ЈЕ БИО МОЈ ПРИЈАТЕЉ И ОБЕЋАО САМ ДА ЋУ ОБЕСИТИ ЊЕГОВОГ УБИЦУ!
СМИРИТЕ СЕ, МОМЦИ! ЛУКНЕРУ ЋЕ СЕ СУДИТИ!
КО ЈЕ СУДИО ПАРДИЈУ?
У ПРАВУ СИ, БАРНЕТЕ! МИ ЋЕМО МУ СУДИТИ! ИДЕМО ПО ЊЕГА, МОМЦИ!
ЛУДИ СТЕ АКО СТЕ МИСЛИЛИ ДА ЋЕ ВАМ ГА ШЕРИФ ПРЕДАТИ! ТРЕБАЛО ВИ ПРВО ЊЕГА УБИТИ.. А ВИДЕЛИ СТЕ КАКО СЕ СЛУЖИ ОРУЖЈЕМ!
НЕ БРИНИ ЗА ШЕРИФА! ОСЛОБОДИ ПРОЛАЗ!

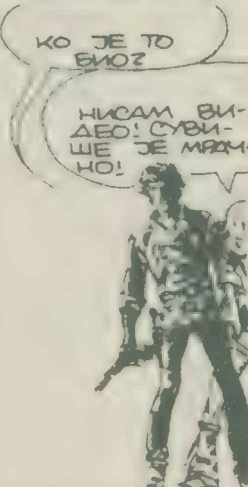

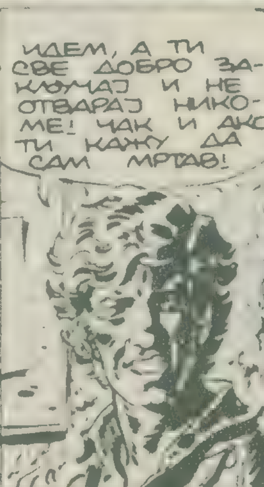
МОГЛИ СТЕ И МЕНЕ ДА ПОЗОВЕТЕ! УМИРЕМ ОД ДОСАДЕ!
НЕМАШ ШТА ДА УЛОЖИШ!
ДАЋУ ВАМ ДЕО РУДНИКА!
ПАМ! ПАМ! ПАМ!
ИЗГЛЕДА ДА КАНОНАДА ПОНОВО ПОЧИЊЕ!
ИЗ ДОЊЕГ ДЕЛА ГРАДА! НЕКО ТЕ ЗОВЕ, МАЈК!
БРЗО! ШЕРИФЕ!

ПРОСИТЕ, ИДИ У ДНО ЋЕЛИЈЕ! А ТИ, ЏИМИ, УГАСИ ЛАМПУ... НЕ ЖЕЛИМ ДА БУДЕМ МЕТА!
ИДИ, СИНКО, ШТИТИМ ТЕ!

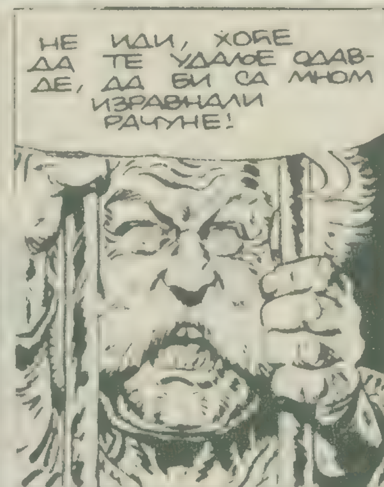

ШЕРИФЕ, БРЗО ОТВОРИТЕ!

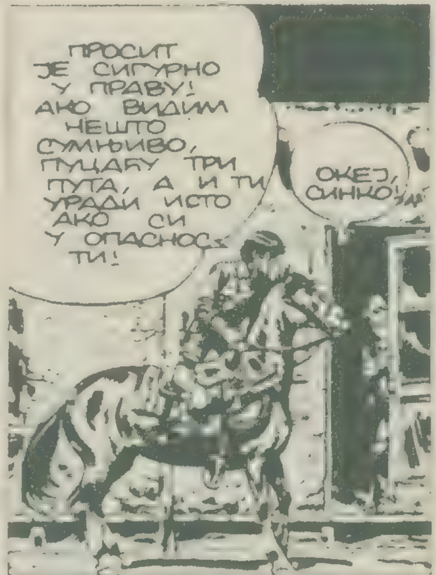

ПРАВИ МАСАКР ИЗА ЏООВЕ ШТАЛЕ! ИЗГЛЕДА, НЕКА БАНДА МЕКСИКАНАЦА!
?!

КО ЈЕ ТО БИО?
НИСАМ ВИДЕО! СУВИШЕ ЈЕ МРАЧНО!

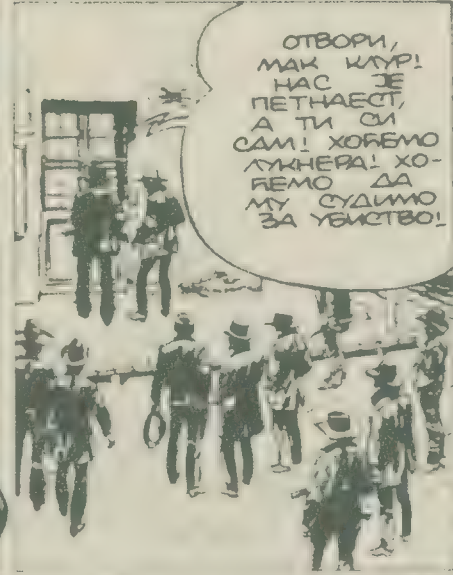

ИДЕМ, А ТИ СВЕ ДОБРО ЗАКЉУЧАЈ И НЕ ОТВАРАЈ НИКОМЕ! ЧАК И АКО ТИ КАЖУ ДА САМ МРТАВ!

ИЗИЂИ САМО АКО ЧУЈЕШ ЛОЗИНКУ ПАМЕЛА!
У РЕДУ!

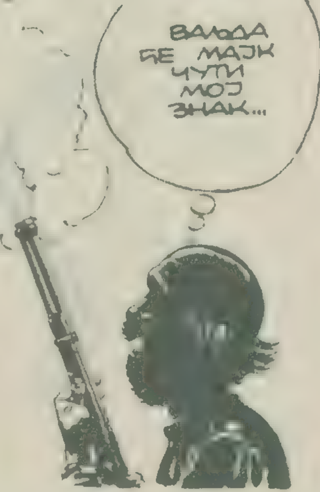

НЕ ИДИ, ХОЋЕ ДА ТЕ УДАЉЕ ОДАВДЕ, ДА БИ СА МНОМ ИЗРАВНАЛИ РАЧУНЕ!

ПРОСИТ ЈЕ СИГУРНО У ПРАВУ! АКО ВИДИМ НЕШТО СУМЊИВО, ПУЦАЋУ ТРИ ПУТА, А И ТИ УРАДИ ИСТО АКО СИ У ОПАСНОСТИ!
ОКЕЈ, СИНКО!

ЗИХА!
ОДЕ! СТАРИ ЈЕ САМ С НЕМЦЕМ! ИДЕМО, МОМЦИ! ИМАМО САМО НЕКОЛИКО МИНУТА!

ОТВОРИ, МАК КЛУР! НАС ЈЕ ПЕТНАЕСТ, А ТИ СИ САМ! ХОЋЕМО ЛУКНЕРА! ХОЋЕМО ДА МУ СУДИМО ЗА УБИСТВО!

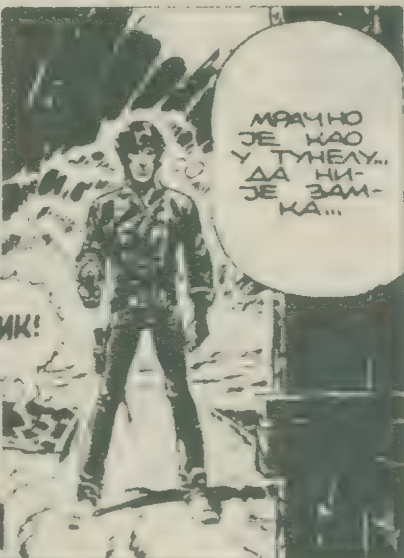

ЛУКНЕР ЈЕ БИО У ПРАВУ...
УПОЗОРАВАМ ВАС ДА ЋУ СВАКОМ КО ПОКУША ДА УЂЕ, НАПУНИТИ СТОМАК ОЛОВОМ!
ГОРЕ ПО ТЕБЕ!
БАМ!
БАМ!

ПАМ!
ПАМ!
ПАМ!
ВАЉДА ЋЕ МАЈК ЧУТИ МОЈ ЗНАК...

ЗА ТО ВРЕМЕ, НА ИЗЛАЗУ ИЗ ГРАДА...
ЕВО ШТАЛЕ... НЕМА ТРАГОВА БОРБЕ... ПРОСИТ ЈЕ БИО У ПРАВУ...

АААХХХ!

НЕКО СТЕЊЕ! МОЖДА ЈЕ РАЊЕН...
КЛИК!

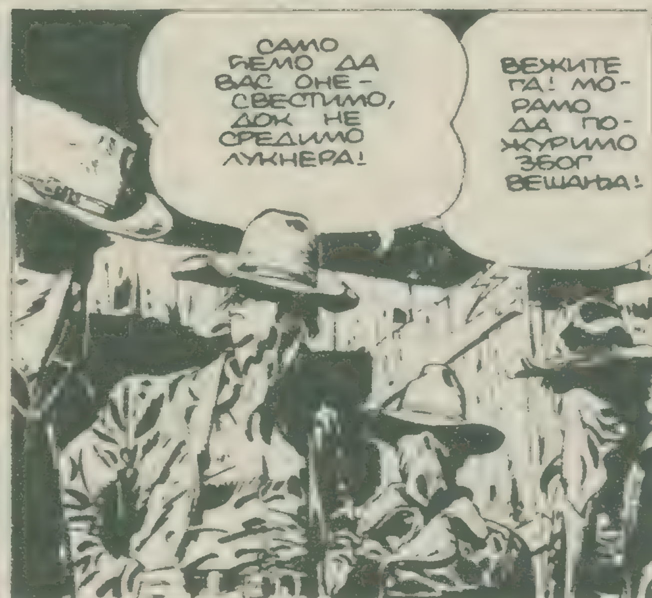

МРАЧНО ЈЕ КАО У ТУНЕЛУ... ДА НИЈЕ ЗАМКА...

НЕКО ЈЕ РЕПЕТИРАО ОРУЖЈЕ...

ЕЈ! ИЗИЂИ ИЗ ЗАКЛОНА!

БРАВО, КЛЕЈ!
ПОЖУРИТЕ, ДРЖИМ ГА!

САМО ЋЕМО ДА ВАС ОНЕСВЕСТИМО, ДОК НЕ СРЕДИМО ЛУКНЕРА!
ВЕЖИТЕ ГА! МОРАМО ДА ПОЖУРИМО ЗБОГ ВЕШАЊА!

НЕЋЕ ГА НАЋИ ДО ЈУТРО!
НЕ СЕКИРАЈ СЕ, ШЕРИФЕ! ЛУКНЕРУ ЋЕ БИТИ СУЂЕНО!

МОРАМ НЕКАКО ДА ОДВЕЖЕМ КОНОПАЦ...

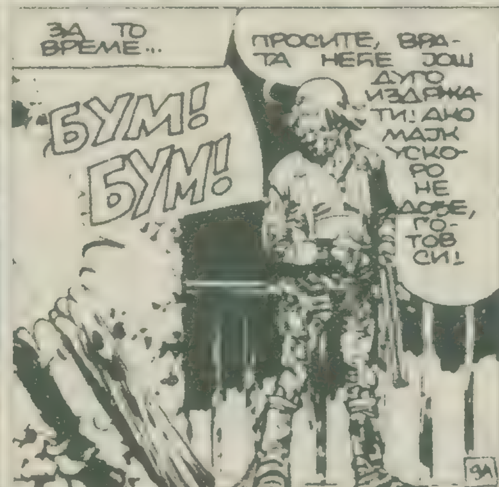

ПОКУШАЋУ ДА РАЗБИЈЕМ ОВУ ЛАМПУ...

МОРАМ ИЗИЋИ ОДАВДЕ, ИНАЧЕ ЋЕ ЏИМИ ПРОЋИ КРОЗ ПАКАО...

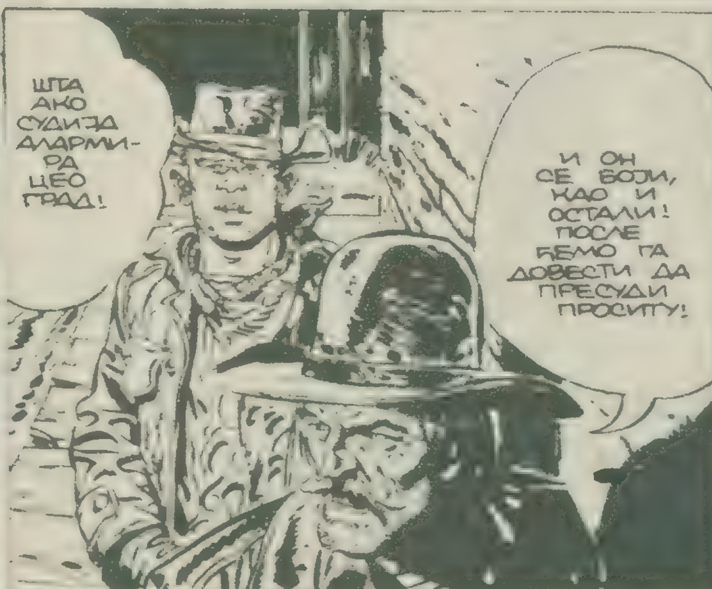

ДАНГ!

ЦАНГР!

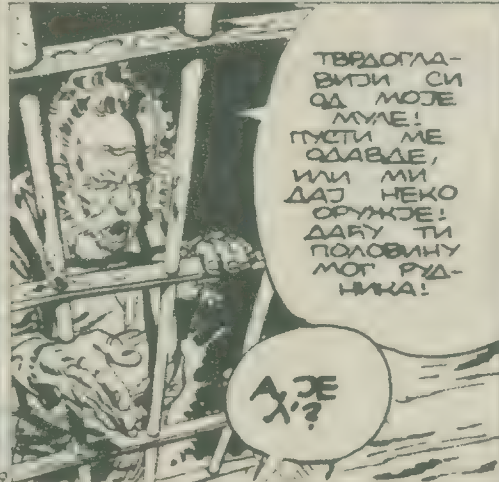

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ПРОСИТЕ, ВРАТА НЕЋЕ ЈОШ ДУГО ИЗДРЖАТИ! АКО МАЈК УСКОРО НЕ ДОЂЕ, ГОТОВ СИ!
БУМ!
БУМ!

ПОЖУРИ МАЛО, КИД!
ДА ИХ ЗАПАЛИМО?
БУМ!

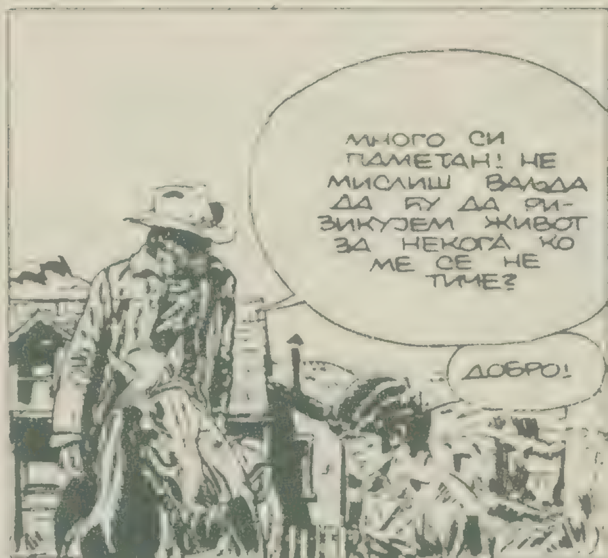

ШТА АКО СУДИЈА АЛАРМИРА ЦЕО ГРАД!
И ОН СЕ БОЈИ, КАО И ОСТАЛИ! ПОСЛЕ ЋЕМО ГА ДОВЕСТИ ДА ПРЕСУДИ ПРОСИТУ!

МЕЂУТИМ...
ВЕЋ САМ ПОМИСЛИО ДА НЕЋУ УСПЕТИ...

НЕЋЕШ ДОЗВОЛИТИ ДА МЕ УБИЈУ, ЏИМИ! ПОРУЧНИК МЕ ЈЕ ЗАТО И СМЕСТИО ОВДЕ, ДА БИ МИ СПАСАО ЖИВОТ!
УЋУТИ! ЗАМАРАШ МЕ!

ТВРДОГЛАВИЈИ СИ ОД МОЈЕ МУЛЕ! ПУСТИ МЕ ОДАВДЕ, ИЛИ МИ ДАЈ НЕКО ОРУЖЈЕ! ДАЋУ ТИ ПОЛОВИНУ МОГ РУДНИКА!
А, ЈЕ Л'?

МЕЂУТИМ...
ОДВЕЛИ СУ МИ И КОЊА...
РУДНИК СТВАРНО ПОСТОЈИ, ЏИМИ! ЈЕДАН АПАЧ ДАО МИ ЈЕ ГРУМЕН ЗЛАТА И ПОКАЗАО ГДЕ ГА ЈЕ НАШАО!
ЗНАЧИ, БОГАТ СИ!
ТО ЈЕ ТРАГЕДИЈА! ПРАКТИЧНО ЈЕ НЕМОГУЋЕ ДОЋИ ДО ПЛАНИНЕ, ЈЕР ЈЕ АПАЧИ ДОБРО ЧУВАЈУ! ЗА ЊИХ ЈЕ ОНА СТВАРНО ЗАБРАЊЕНА!
СКОРО СМО УСПЕЛИ!
БУМ!
САД ЋЕМО МАЛО ДА ИХ ПОДГРЕЈЕМО!
КРАК!
ЗНАЈУ И ШТА БИ СЕ ДЕСИЛО КАД БИ СЕ ОТКРИЛА ЖИЦА! ХИЉАДЕ ТРАГАЧА ЗЛАТА БИЛИ БИ ПРОГНАНИ, МАСАКРИРАНИ, КАО И СИЈУКСИ! ЗАТО УБИЈАЈУ СВАКОГ БЕЛЦА КОЈИ СЕ ПОЈАВИ! ЏИМИ, ВРАТА!
ШТА? ВРАТА?!
ПОПУШТАЈУ?
ПУСТИ ТИ ВРАТА! ПОГОДБА ЈЕ ПОГОДБА! А КО МИ ГАРАНТУЈЕ ДА И МЕНЕ НЕ ЛАЖЕШ КАО ОСТАЛЕ?
ВОДИЋУ ТЕ ТАМО! ДАЋУ ТИ И КАРТУ НА КОЈОЈ ЈЕ ОБЕЛЕЖЕН РУДНИК! ДАЈ МИ ВЕЋ ЈЕДНОМ ТАЈ КОЛТ ПРЕ НЕГО...
АЛИ, ИЗНЕНАДА...
УСПЕЛИ СМО, МОМЦИ!
ПАЗИ!
КРАК!
ЗА ТО ВРЕМЕ...
НИКО МИ НЕЋЕ ДАТИ КОЊА! СВИ ДРХТЕ ЗБОГ ОВИХ БАРАБА... ОХ, КОЊАНИК!
ЕЈ, ПРИЈАТЕЉУ! СТАНИ, ЈА САМ ШЕРИФ!
МА НЕМОЈ!
БЕЗ ОРУЖЈА?
АЛИ НЕ ЗАДУГО, ЈЕР ЋЕШ МИ ТИ ДАТИ ТВОЈ КОЛТ И ПОВЕШЋЕШ МЕ У ГРАД!
СКОРО НИСАМ ЧУО ТАКО ДОБРУ ШАЛУ! ЗАР СТВАРНО ЛИЧИМ НА ДЕДА МРАЗА?

МНОГО СИ ПАМЕТАН! НЕ МИСЛИШ ВАЉДА ДА ЋУ ДА РИЗИКУЈЕМ ЖИВОТ ЗА НЕКОГА КО МЕ СЕ НЕ ТИЧЕ?
ДОБРО!

НЕМАМ ВРЕМЕНА ЗА УБЕЂИВАЊЕ!
ЈА... ЕЈ...

ДРЖ'ТЕ ЛОПОВА! МОЈ КОЊ!
ДОЂИ ПОСЛЕ У ШЕРИФОВУ КАНЦЕЛАРИЈУ ПО КОЊА! СРЕЋНО!

ДОБРО, ВИНЧЕСТЕРКА ЈЕ ТУ! СПРЕМАН САМ ЗА ОКРШАЈ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ОПОМЕНУО САМ ВАС!
САМО ТРЕБА ДА ПОЖУРИМО!
БИО СИ У ПРАВУ, МИЛЕРЕ! ПОТПАЛИЋЕМО ИХ!
РАЊЕН САМ! СКЛОНИТЕ МЕ ОДАВДЕ!

УХ, МОЈА НОГА!
ВОДИТЕ ГА КОД ДОКТОРА!

ХОЋЕ ДА НАС ЗАПАЛЕ!
БАРНЕТУ НИЈЕ ЈАСНО ДА НАМ ОЛАКШАВА СТВАРИ! ПОЖУРИ... И ПРИПАЗИ НА МОЈЕ СТВАРИ!

ЗА ОДЕЛО ЈЕ У РЕДУ, АЛИ КАКО ДА ЗАМЕНИМО ГЛАВЕ?

МРАК ЈЕ, А И ДИМ! СТАВИ МАРАМИЦУ НА ЛИЦЕ... АКО ТЕ БАРНЕТ ПРЕПОЗНА ОНДА СИ СТВАРНО БАКСУЗ!

ОКРЕНИ СЕ ПРЕМА ЗИДУ ДА ПРОПАЛИЦЕ НЕ БИ БРЗО ОТКРИЛЕ ПРЕВАРУ!

ОКЕЈ! ОКЕЈ! ПОЖУРИ!

ЕВО КОЛТА! ДАЈ МИ КЉУЧ!

СПРЕМАН САМ!

ЕЈ, БАРНЕТЕ!

ПРЕДАЈЕМ СЕ! ПУСТИ МЕ ДА ИЗАЂЕМ!

ПРВО НАМ ПОШАЉИ ЛУКНЕРА СА ПОДИГНУТИМ РУКАМА!

ЗНАО САМ ДА МАТОРИ НЕ МОЖЕ ДУГО ДА ИЗДРЖИ!

ОНЕСВЕСТИО СЕ! У ЋЕЛИЈИ ЈЕ! БЛУБЕРИ ЈЕ ОДНЕО КЉУЧ! БРЗО СЕ ОДЛУЧИ, УГУШИЋУ СЕ!

ВАЖИ, ПИЗАНДУРО! НЕМАМО НИШТА ПРОТИВ ТЕБЕ!

УУУХХХ! АААХХХ!

ПУТ ЈЕ СЛОБОДАН! САМО ДА СЕ ДИМ РАЗИЂЕ!

ИЗВЕДИМО ЛУКНЕРА! ХОЋУ ГА ЖИВОГ!

А ОН?

ПУСТИ ГА: СУВИШЕ ЈЕ ЖЕДАН ДА БИ БИО ОПАСАН!

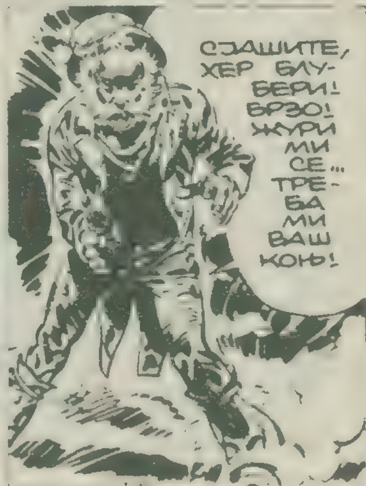
КАХ! КАХ!

НИСУ НИШТА ПОСУМЊАЛИ! ТРЕБА МИ КОЊ... УХ... СРЕЋА, ЕВО НЕКОГ КОЊАНИКА...

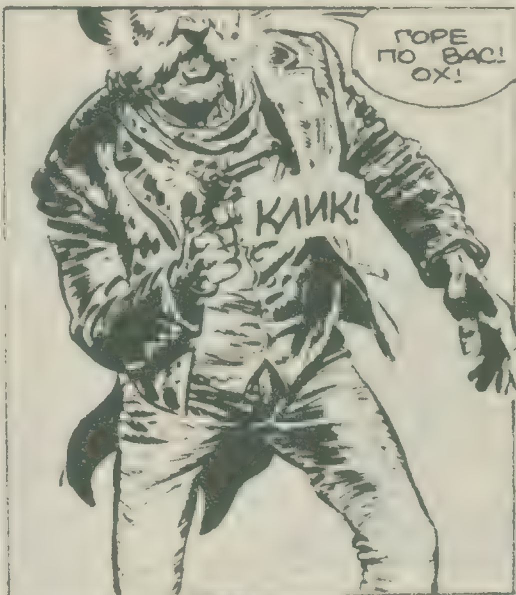

БАРНЕТЕ, ЕВО ПРОСИТА!
НЕМОГУЋЕ ЈЕ УЋИ!
УБИЈ ГА КРОЗ РЕШЕТКЕ!
УГУШИМО СЕ! НЕ МРДА!
ПОМОЗИТЕ ДА РАЗВАЛИМ ВРАТА!
ПРОСИТ! ПРОКЛЕТ БИО!

У ТО ВРЕМЕ...
!??

ЏИМИ, РЕКАО САМ ТИ ДА НЕ ОСТАВЉАШ ПРОСИТА САМОГ!

СЈАШИТЕ, ХЕР БЛУБЕРИ! БРЗО! ЖУРИ МИ СЕ... ТРЕБА МИ ВАШ КОЊ!

ЕЈ, НЕ ДИРАЈТЕ ПУШКУ!

ГОРЕ ПО ВАС! ОХ!
КЛИК!

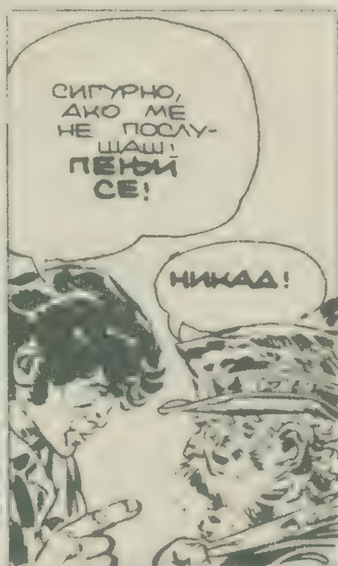

ПРОКЛЕТСТВО! ЏИМИ МИ ЈЕ ДАО ПРАЗАН КОЛТ! НЕ ПУЦАЈТЕ, МОЛИМ ВАС! БАРНЕТ ЈЕ УПАО У ЗАТВОР, ПА САМ СЕ УПЛАШИО!
ШТА СИ УРАДИО ЏИМИЈУ?

ЖИВ ЈЕ! БАРНЕТ ЋЕ СЕ ЊЕМУ ОСВЕТИТИ! ПУСТИТЕ МЕ ДА ОДЕМ!

НИ ГОВОРА! МАЛО ЋЕМО ПОПРИЧАТИ! ГДЕ БИХ МОГАО ДА ТЕ СМЕСТИМ?

ОВО ЈЕ ИДЕАЛНО ЗА ТЕБЕ!
ПАЛОМИТО ПОГРЕБНО ПРЕДУЗЕЋЕ
!!

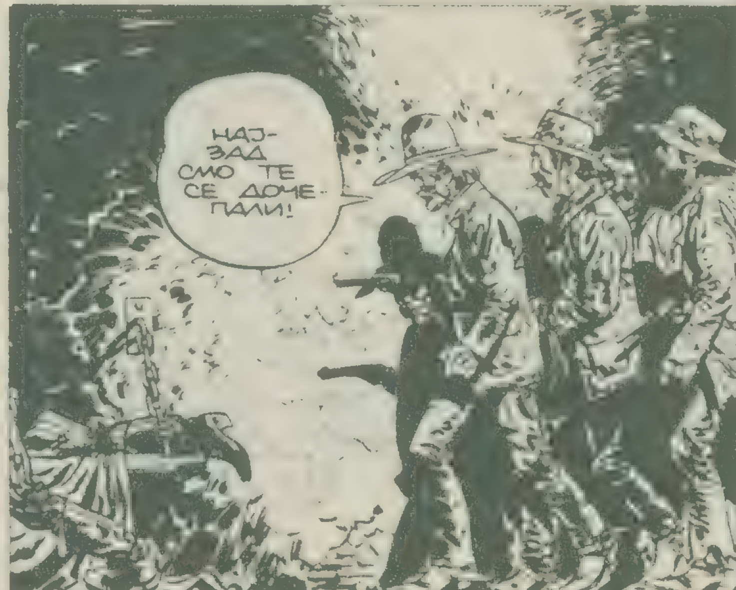

УЛАЗИ, ТУ ТЕ НИКО НЕЋЕ ПРОНАЋИ!
МЕЂУ МРТВАЦЕ? ТО ЋЕ МИ ДОНЕТИ НЕСРЕЋУ!

СИГУРНО, АКО МЕ НЕ ПОСЛУШАШ! ПЕЊИ СЕ!
НИКАД!

НЕМОЈ ДА СЕ ТРУДИШ, БРАВА ЈЕ СОЛИДНА! ЋАО!
ГРР!

ЈОШ ДА ИЗВУЧЕМ ЏИМА ИЗ ОНЕ ГУЖВЕ...
ЈЕХА!

У ЗАТВОРУ...
ТЕШКО ИДЕ, РЕШЕТКЕ СУ ЈАКЕ!
НЕ ЗАМАРАЈ СЕ! НАШАО САМ ДУПЛИКАТ КЉУЧЕВА!

НАЈЗАД СМО ТЕ СЕ ДОЧЕПАЛИ!

'АЈДЕ, ПРОСИТ, УСТАЈ! СПРЕМИЛИ СМО ТИ ЛЕПУ КРАВАТУ!

ЕЈ, БАРНЕТЕ, СМИРИ ЖИВЦЕ! НЕ ВОЛИМ КРАВАТЕ!
ЗНАЧИ... ОНАЈ ДРУГИ...
...ЈЕ БИО ЛУКНЕР ПРОСИТ! ПРОКЛЕТСТВО! СИГУРНО ЈЕ ВЕЋ ДАЛЕКО!
МАК КЛУР!

ПИЈАНДУРО ЈЕДНА! МИСЛИО СИ ДА НАС ПРЕЂЕШ, АЛИ ТИ ЋЕШ ДА СТРАДАШ УМЕСТО ЊЕГА!
ЕЈ, ЧЕКАЈ! САМ САМ СЕ ПРЕШАО!

ЛУКНЕР МЕ ЈЕ ОНЕСВЕСТИО! ЧАСНА РЕЧ!
ЛАЖОВЕ! ЈА ЋУ...
ТИ ЋЕШ САД БАЦИТИ КОЛТ!

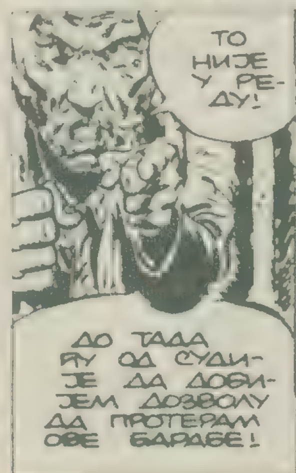

МАЈК!
БЛУБЕРИ!
ПРВИ КОЈИ СЕ МРДНЕ, ДОБИЋЕ ПОКЛОН ОД МЕНЕ!
?

МАЛО КАСНИЈЕ...
ОЛАКШАЛИ СУ ТИ ПОСАО ТИМЕ ШТО СУ ДОШЛИ У ЗАТВОР!
ПОКУПИ ИМ СВЕ ОРУЖЈЕ!

И ПРОСИТ ЈЕ ЈОШ УВЕК СА НАМА! ПАЗИ НА ОВЕ! ОДОХ ЈА ПО ЊЕГА!

ПРОСИТЕ, БИТАНГО! ЧИМ ИЗИЂЕМ ОДАВДЕ, ЗГАЗИЋУ ТЕ КАО ЦРВА!
ПРОТЕСТВУЈЕМ! ДРЖЕЋИ МЕ ОВДЕ, ДОВОДИТЕ МОЈ ЖИВОТ У ПИТАЊЕ!
ЖАО МИ ЈЕ ОВОГ НОВОГ ОДЕЛА!
НИСИ ТИ БАШ ТАКО НАИВАН! ЧИМ СВАНЕ, ИЗВРШИЋУ НЕКЕ ПРОВЕРЕ!

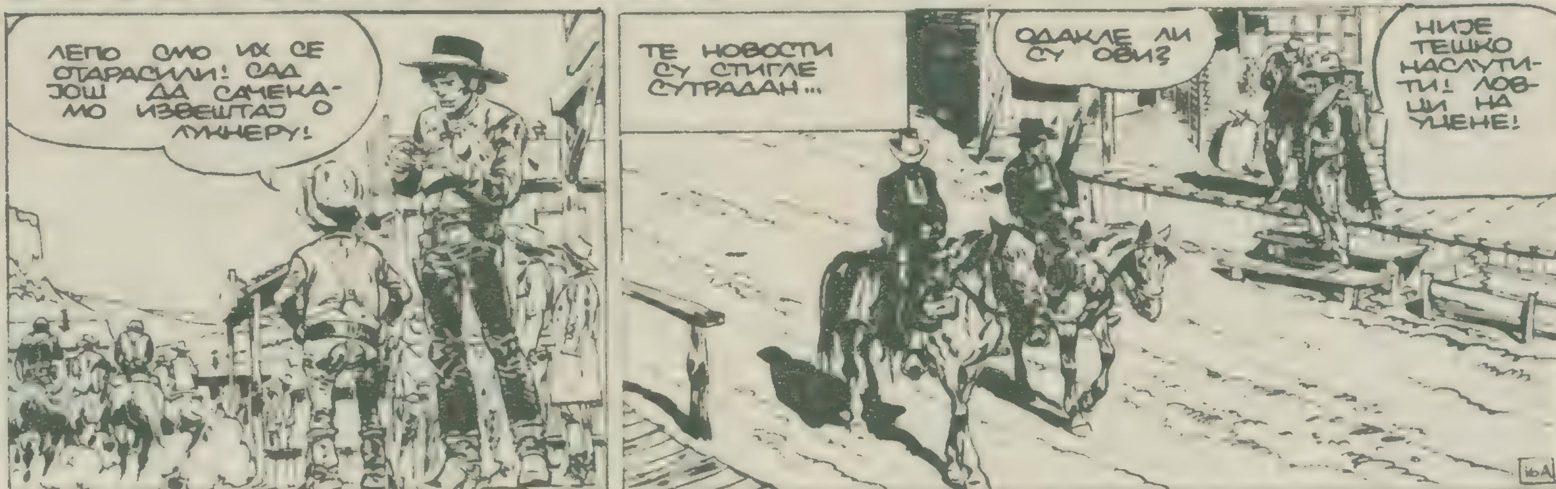

ЏИМИ, ОТИЋИ ЋЕШ ДО УТВРЂЕЊА И ДОВЕСТИ ПАТРОЛУ ДА ИМ ПРЕДАМО БАРНЕТА И ОСТАЛЕ!

ТО НИЈЕ У РЕДУ!
ДО ТАДА ЋУ ОД СУДИЈЕ ДА ДОБИЈЕМ ДОЗВОЛУ ДА ПРОТЕРАМ ОВЕ БАРАБЕ!

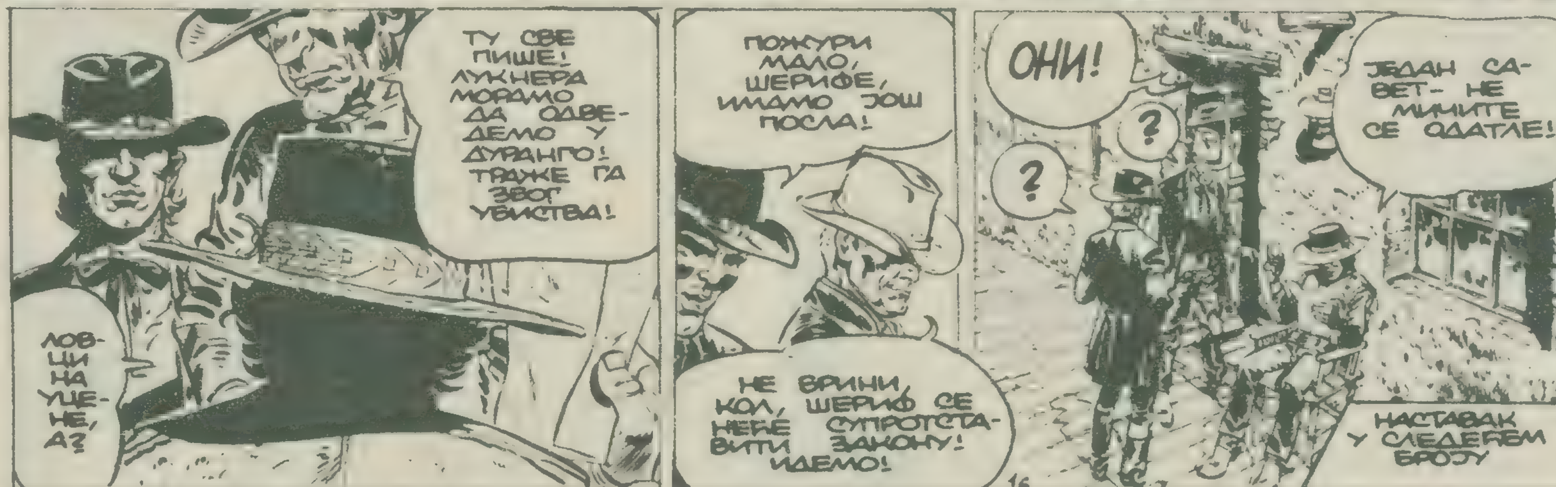

А ПРОСИТ?
ЏИМИ, КАЖИ ИМ ДА ПОШАЉУ ТЕЛЕГРАМ! ЖЕЛЕО БИХ ДА САЗНАМ ВИШЕ О ЛУКНЕРУ!

ШТА!?
ОТКУД КОЛТ УБИЈЕНОГ ЧОВЕКА?
ЈА САМ НЕВИН! КУНЕМ СЕ!

ЗАШТО СИ ПОКУШАО ДА ИЗГРЕБЕШ ИНИЦИЈАЛЕ?
КОЛТ САМ ДОБИО НА ПОКЕРУ! МОЖЕТЕ ДА ПРОВЕРИТЕ!
ТО И НАМЕРАВАМ! ДО ТАДА, СТАН И ХРАНА СУ БЕСПЛАТНИ! ПОЖУРИ, ЦИМИ!
ОКЕЈ!
ДВА ДАНА КАСНИЈЕ, ПАТРОЛА ЈЕ ПРЕУЗЕЛА БАРНЕТА И ОСТАЛЕ...
ЕЈ, МАЈК, БАРНЕТ ЈЕ ОПЕТ ГАДНО ЗАБРЉАО!

ЛЕПО СМО ИХ СЕ ОТАРАСИЛИ! САД ЈОШ ДА САЧЕКАМО ИЗВЕШТАЈ О ЛУКНЕРУ!
ТЕ НОВОСТИ СУ СТИГЛЕ СУТРАДАН...
ОДАКЛЕ ЛИ СУ ОВИ?
НИЈЕ ТЕШКО НАСЛУТИТИ! ЛОВЦИ НА УЦЕНЕ!

ЈЕСИ ЛИ ТИ ШЕРИФ? ИМАМО НАЛОГ ДА ПРЕУЗМЕМО ТВОГ ЗАТВОРЕНИКА!
НЕ ТАКО, КОЛ!
ОПРОСТИТЕ МУ, ШЕРИФЕ, НИЈЕ БАШ НАЈЦИВИЛИЗОВАНИЈИ! ЕВО, ПОГЛЕДАЈТЕ, ШЕРИФЕ!

ТУ СВЕ ПИШЕ! ЛУКНЕРА МОРАМО ДА ОДВЕДЕМО У ДУРАНГО! ТРАЖЕ ГА ЗБОГ УБИСТВА!
ЛОВЦИ НА УЦЕНЕ, А?
ПОЖУРИ МАЛО, ШЕРИФЕ, ИМАМО ЈОШ ПОСЛА!
НЕ БРИНИ, КОЛ, ШЕРИФ СЕ НЕЋЕ СУПРОТСТАВИТИ ЗАКОНУ! ИДЕМО!
ОНИ!
?
?
ЈЕДАН САВЕТ- НЕ МИЧИТЕ СЕ ОДАТЛЕ!
НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

Сматра се да је клинасто писмо најстарије писмо настало у људској историји. За разлику од хијероглифа који су записани на папирусу, клинасто писмо је урезивано на глинене плочице, камен, кост. До данас је сачувано...

...око 3000 плочица са митовима, химнама и књижевним делима и 100.000 плочица са административним забелешкама. Европљани су дуго мислили да су ти знаци, „као да су птице скакутале", само магијски. Енглез Томас Хајд је први, почетком 18. века, закључио да су то слова и назвао их „клинасто писмо".

Оваквим словима пишу: Сумерци, Акађани, Вавилонци, Еламити, Хетити, Касити, Асирци, Аморићани, Митанци, Урартејци, Хуријци, Кападокијци, Угарићани, Персијанци и Армејци!

Јао, па то је пола света!

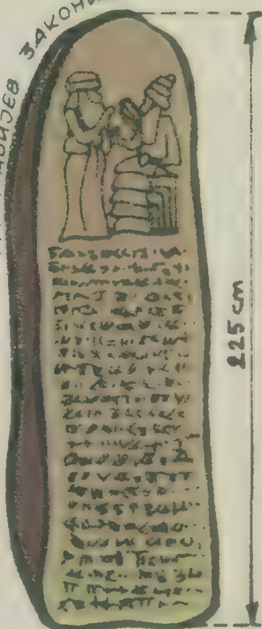
КЛИНАСТО ПИСМО

Ово је плочица која је прва дешифрована: „Дарије, велики краљ, краљ краљева, краљ земаља, Хистасепсов син, Ахеменид, који је саградио ову палату".

Плочице с клинастим записима чуване су у великим библиотекама, у удубљењима у зиду, а преносиле су се у плетеним корпама. Једна од најпознатијих библиотека била је у Ниниви.

ПЕРСИЈСКО ПИСМО

	А		ЦА		БА		ВИ
	И		ЏИ		ФА		РА
	У		ТА		НА		РУ
	КА		ТУ		НУ		ЛА
	КУ		ДА		МА		СА
	ГА		ДИ		МИ		ЗА
	ГУ		ДУ		МУ		ША
	ЧА		ТХА		ЈА		ТХРА
	ЋА		ПА		ВА		ХА

То је 1802. учинио немачки научник Георг Фридрих Гротефенд. Касније су лако дешифроване и све остале варијанте овог писма. Има их укупно седам, а најпознатије је персијско писмо. Један од најинтересантнијих записа је Хамурабијев законик, записан на великом комаду од црног базалта. Пронађене су плочице и папируси који представљају преписку између Асираца и Египћана.

Покушајте да, клинастим писмом, напишете писмо пријатељу.

БИБЛИОТЕКА
ПЛАВА ПТИЦА

У претплати десет поновљених, највише читаних књига библиотеке „Плава птица", која је заиста најбоља и најпознатија омладинска едиција у нас!

1. Карл Мај БЛАГО У СРЕБРНОМ ЈЕЗЕРУ, I–II 1.600.–
2. Емилио Салгари БРЕГ СВЕТЛОСТИ 800.–
3. Рони Старији ВАТРА 800.–
4. Џејмс Оливер Кервуд ЛОВЦИ ВУКОВА 800.–
5. Артур Конан Дојл БАСКЕРВИЛСКИ ПАС 800.–
6. Роберт Луис Стивенсон ЦРНА СТРЕЛА 800.–
7. Мери Шели ФРАНКЕНШТАЈН 800.–
8. Геза Гардоњи РОБ ХУНА 800.–
9. Вадим Фролов СЕНКА СУМЊЕ 800.–

Формат 13,5 × 19 цм, повез тврд, ћирилица
Претплатна цена комплета је 8.000.– динара.

БИБЛИОТЕКА
КЕНТАУР

10. Фредерик Пол САСТАНАК СА ХИЧИЈИМА 920.–
11. Теодор Стерџен ВЕНЕРА ПЛУС ИКС 730.–
12. Урсула Легвин ЧАПЉИНО ОКО 730.–
13. Предраг Раос МНОГО ВИКЕ НИ ЗА ШТО 600.–
    (Уместо раније најављене књиге Драгоша Калајића КОСМОТВОРАЦ)
14. Зоран Живковић (приређивач) НАЈБОЉЕ СФ ПРИЧЕ 1985 .... 780.–
15. Фред Хојл ХАЛЕЈЕВА КОМЕТА, I–II 1.400.–
    (Уместо раније најављених књига Александра Богдановића ЦРВЕНА ЗВЕЗДА и Ентони Барџиса 1985.)

Не пропустите прилику да се одмах претплатите на ново коло библиотеке „Кентаур", будући да је то најпоузданији начин – а и најјефтинији – да Вам постану доступни најдомишљатији светови модерне научне фантастике.

Формат 11 × 21 цм, повез броширан, латиница
Претплатна цена комплета је 4.600.– динара

БИБЛИОТЕКА
2001

Нова „Просветина" библиотека води Вас у подручје где престају домашаји научне фантастике и где приступа имају једино велики научници по којима ће највећма остати упамћено двадесето столеће. Ако желите да проникнете у чудесне светове великих мајстора СФ жанра, онда вам дела из библиотеке „2001" служе као једини важећи пасош за та путовања, као једини јемство да ћете се на великим размеђама научне фантастике осећати уистину као код куће

16. Исак Асимов КОЛАПСИРАЈУЋА ВАСИОНА 780.–
17. Џ. Витроу ШТА ЈЕ ВРЕМЕ 780.–
18. Андрија Колунџић УПОЗНАЈТЕ СВОЈ РАЧУНАР 520.–

Формат 11 × 21 цм, повез броширан, латиница
Претплатна цена комплета је 1.830.– динара.

Артур Кларк
ОДАБРАНА ДЕЛА у 6 књига

„Просвета" вам поново пружа прилику да се сусретнете са чудесним световима Артура Кларка у поновљеном издању шестотомног комплета најбољих остварења из пера овог барда.

- СВЕТЛОСТ ЗЕМАЉСКА
- ИЗГУБЉЕНИ СВЕТОВИ 2001.
- ГРАД И ЗВЕЗДЕ
- МАТИЦА ЗЕМЉА
- САСТАНАК СА РАМОМ
- С ДРУГЕ СТРАНЕ НЕБА (збирка)

Формат 11 × 21 цм, повез броширан, латиница
Претплатна цена комплета је 5.600.– динара

Др Зоран Живковић
ЕНЦИКЛОПЕДИЈА НАУЧНЕ ФАНТАСТИКЕ

Др Зоран Живковић ЕНЦИКЛОПЕДИЈА НАУЧНЕ ФАНТАСТИКЕ
Највећи издавачки СФ подухват свих времена код нас. Све што сте одувек желели да сазнате о чудесном свету СФ жанра, а нисте имали одакле да се обавестите
Формат 16 × 24 цм, повез цело платно, латиница
Претплатна цена 2.800.– динара

Уколико се претплаћујете на појединачне наслове из библиотека „ПЛАВА ПТИЦА", „КЕНТАУР" и „2001", важе следећи услови:
- плаћање у року од 8 дана по пријему „Просветине" уплатнице
- у једнаким месечним ратама, најмањи износ рате 400.– динара, највише 10 месечних рата

Уколико се претплаћујете на комплете, важе следећи услови
- плаћање у року од 8 дана по пријему „Просветине" уплатнице, са 20% попуста
- у једнаким месечним ратама, најмањи износ рате 400 – динара, највише 10 месечних рата

СВИ ПОНУЂЕНИ НАСЛОВИ ИЗЛАЗЕ ИЗ ШТАМПЕ СУКЦЕСИВНО ДО КРАЈА 1985. ГОДИНЕ!
ПРЕТПЛАТОМ НА НАША ИЗДАЊА ОБЕЗБЕЂУЈЕТЕ СВОЈ ПРИМЕРАК ПОД НАЈПОВОЉНИЈИМ УСЛОВИМА!

ИРО „ПРОСВЕТА" ООУР Издавачка делатност
11001 Београд, Добрачина 30
Поштански фах 555, телефон 642 772

Непотребно прецртати
ПОЛ ЗАБАВНИК 15. 3. 1985.
Поруџбени купон 472

______________ (Место и датум)

I) Претплаћујем се на

– Библиотека ПЛАВА ПТИЦА	8 000 –
– Библиотека КЕНТАУР	5 200 –
– Библиотека „2001"	1 830 –
– Артур Кларк ОДАБРАНА ДЕЛА	5 600 –
– Зоран Живковић ЕНЦИКЛОПЕДИЈА НАУЧНЕ ФАНТАСТИКЕ	2 800 –
Укупно	

Износ од ______________ динара обавезујем се исплатити
а) Одмах, у року од 8 дана по пријему „Просветине" уплатнице са 20% попуста
б) У ________ једнаких месечних рата (најмањи износ рате је 400 – динара, највише 10 рата) почев од наредног месеца, увек са уплатницама добијеним од „Просвете"

II) Претплаћујем се на појединачне наслове из библиотека ПЛАВА ПТИЦА, КЕНТАУР и 2001 ______________
(навести редне бројеве) у укупном износу од ______________ динара
Овај износ обавезујем се исплатити
а) Одмах, у року од 8 дана по пријему „Просветине" уплатнице
б) У ________ једнаких месечних рата (најмањи износ рате је 400 – динара, највише 10 рата) почев од наредног месеца, увек са уплатницама добијеним од „Просвете"
У случају спора уговорена је надлежност V општинског суда у Београду

____
(Презиме, име оца, име и занимање)

____
(Назив, адреса и телефон радне организације)

____
(Број поште, место, адреса и телефон у стану)

____
(Својеручни потпис, бр. л. к. /СУП)

Књиге слати на СТАН – РАДНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ

САЧЕКАЈТЕ „ПРОСВЕТИНЕ" УПЛАТНИЦЕ!

НЕПОТПУНЕ ПОРУЏБЕНИЦЕ НЕЋЕМО УЗИМАТИ У ОБЗИР!

БИОСКОП БАЈФОРД ПРИКАЗУЈЕ

Тимоти Бајфорд

Мила Станојевић-Бајфорд

ИДЕАЛНИ МАТЕМАТИЧКИ ЗАДАТАК

Колико брзо можете да помножите 1x2x3x4x5x6x7x8x9x0? И ако не волите таблицу множења, показаћемо вам да и за вас то неће представљати никакав проблем. Јер, уопште није важно колико заправо износи 1x2x3x4x5x6x7x8x9 (резултат је 362880 ако вас баш занима) пошто сад производ свих бројева треба помножити са нулом, а сваки број помножен с нулом даје нулу! Зар то није идеалан задатак?

ПИТАМО ДАНАС – ОДГОВАРАМО СУТРА

Прво да одговоримо на питање постављено у прошлом броју – „Тајна римских палидрваца". Тражили смо да помоћу 10 палидрваца напишете ову једначину на површини стола:

XI + I = X

– па затим да прочитате овај погрешни математички израз тако да буде тачан – а да ни једно палидрвце не померите. Решење је једноставно – пређите на другу страну стола и прочитајте једначину из тог положаја!

А сад, добро погледајте овај цртеж који представља дубоко, округло језеро, 300 метара у пречнику, с малим острвом у средини. Две тачке представљају два дрвета. Један непливач има уже мало дуже од 300 метара. Како то уже да употреби да би се безбедно докопао острва?

Размишљајте недељу дана, пре него што потражите одговор у следећем броју „Политикиног забавника"!

УПОЗНАЈТЕ СЕ СА ВОЛФГАНГОМ АМАДЕУСОМ МОЦАРТОМ И МАРИЈОМ АНТОАНЕТОМ

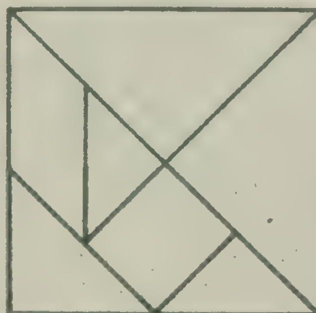
Када је имао шест година, пијаниста-вундеркинд и будући музички геније, Волфганг Амадеус Моцарт био је позван да свира пред аустријском краљевском породицом, међу којима је била и седмогодишња принцеза Марија Антоанета, будућа краљица Француске. Љубазна принцеза понудила је малом Моцарту да нешто одсвира на њеном клавсену. Моцарт је прихватио ову краљевску понуду с одушевљењем, и пожурио према клавсену, али, ненавикнут на углачани паркет, оклизнуо се и пао. Сва деца, сем Марије Антоанете су почела да се смеју, док му је она притрчала у помоћ. Збуњени Волфганг је рекао: „Ви сте тако добри, принцезо, сигурно ћу се једног дана оженити Вама!" Ова изјава је збунила Марију Антоанету. Али, судбина није хтела да дође до брака између ово двоје славних људи. Да је до тога дошло, можда би историја 18. века изгледала другачије. Марија Антоанета можда не би била гиљотинирана у Паризу за време француске револуције, а Моцарт можда не би умро у болести и сиромаштву у својој 36 години!

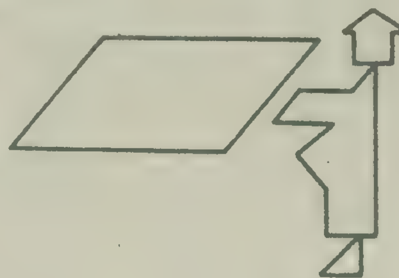
ИГРАЈТЕ СЕ „ТАНГРАМА"

Ову стару кинеску игру можете да играте и сами! Танграм је плоча у облику квадрата који се састоји од седам делова различитих облика – што можете да уочите на

цртежу. Такав један „танграм" направите од картона или шперплоче.

Циљ игре је да ове делове тако распоредите да од њих направите најразличитије облике. И сами ћете видети колико су велике могућности за то!

ШЕСТО ЧУЛО

Постоје људи обдарени изузетним, чак натприродним, способностима. Роза Кулгасова, рецимо, може везаних очију да погоди боје предмета који су стављени испред ње, користећи само чуло додира. Колико ми знамо, она је у томе јединствена у свету.

Али, ни ви нисте изгубљен случај. Покушајте овај наш трик с погађањем боја. Потребна вам је кутија масних бојица и мало глумачког дара. Замолите неког из друштва да вам било коју бојицу стави у руку док сте окренути леђима. Ви ћете, уз пуну концентрацију, бојицу опипати. Сада, пошто размислите који секунд, рећи ћете тачну боју бојице. Како? У ствари, док сте држали бојицу, ноктом десног палца сте загребали по њој. Затим, правећи се да размишљате, с прстом на челу, неће вам бити тешко да погледате која се боја задржала на нокту!

Овај метод препознавања боја друкчији је од Розиног, али је исто тако добар!

СЛАТКА СМРТ

Да ли вас узнемиравају мишеви? Да ли употребљавате мишоловке, и има ли неке вајде од њих? Италијански проналазач, Отоне Витило, из Торина, дубоко је разочаран постојећим мишоловкама, које су у стању да ухвате само по једног миша који бива толико преплашен да тиме сигнализира другим мишевима да се не приближавају мишоловци, измислио је идеално решење – мишоловку која може да усрећи миша.

Ова италијанска мишоловка помало личи на летећи тањир. У њему је удобни лавиринт, у коме се смењују депои с храном и водом и местима за одмор, у којима, по речима самог Отонеа, мали глодар има могућности да слободно трчкара и сусреће се са својим другарима.

Мишеви врло радо улазе у ову мишоловку али из ње не могу да изађу, јер су зидови стрми. Уосталом, ту им је толико лепо да немају ни жеље да се врате у спољни свет!

Пре него што се засите овог луксузног затвора, власнику мишоловке се саветује да их по кратком поступку ликвидира!

МАЧОР МИКИ

Ипак, најефикаснија од свих мишоловки је мачка. А међу мачкама – славни Мики из Ланкашира у Енглеској. Овај мачор је био стални службеник једне фирме 23 године. За то време, по слободној процени, овај марљиви радник утаманио је 22.000 мишева. Свака част, Мики!

ДОБАР САВЕТ ЗЛАТА ВРЕДИ

Жена зове телефоном доктора:

– Докторе, шта да радим? Док је муж дремао у фотељи, миш му је улетео у уста!

– Не паничите – хладнокрвно одговори доктор. – На крај канапа завежите парче сира и ставите га мужу у уста. Миш ће брзо изаћи.

– Хвала докторе, одмах ћу на крај канапа да завежем рибљу главу – каже жена.

– Шта ће вам рибља глава? – хладно запита доктор.

– Па, прво треба мачка да изађе! – одговори жена...

РЕКЛИ СУ... О ЖИВОТИЊАМА

Фридрих Велики:
Сваки човек крије звер у себи!
Шопенхауер:
Животиње први пут сазнају за смрт у часу умирања.
Шекспир:
Природа учи животиње томе ко им је пријатељ.

Мила и Тимоти Бајфорд

Илустровао Ненад Милићевић

ГДЕ ЈА СТАДОХ, ТИ ПРОДУЖИ

ОЛИМПИЈСКИ ПОДВИЗИ БРАЋЕ КАЧАР

Тих дана два дечака, два брата, нису се одвајала од телевизора. Будно су пратили све што се догађа. Било је то време Олимпијских игара у Минхену 1972.

Млађи брат Љуша (Слободан) говорио је старијем Тадији:

– Нема ничег лепшег од бокса. Видиш, како наш Мате Парлов, млати све од реда! Само да ми је, да и ја једном навучем те рукавице.

Тадија је одмахнуо руком. Није ни помишљао на такву могућност.

Слободан, или Љуша како га код куће зову, кренуо је у основну школу у Футогу а Тадија у средњу школу у Новом саду. Кућа Качарових у Ветернику, у непосредној близини фудбалских терена Војводине, али дечаке лопта није привлачила.

– Ми смо били заокупљени боксом – говори о тим данима Тадија Качар.

Тадија је рођен 5. јануара 1956. а Слободан 15. септембра 1957.

– Заједно смо одрасли. Били смо један другоме ривали у сваком погледу.

Када се Тадија упутио у Нови Сад, Љуша му је поручио:

– Нађи неки боксерски клуб. Да почнемо да тренирамо; нас двојица.

Почетком октобра 1972. Тадија је први пут отворио врата боксерског клуба Војводина. Већ сутрадан придружио му се и Слободан.

Сребро из Монтреала

Примио их је тренер Никола Дробац. Дечаци су били толико одушевљени боксом да више ништа није могло да их одвоји од тренинга.

– Знали смо само за школу и бокс. Све друго за нас као да није постојало.

Војводина је имала екипу у Другој боксерској лиги. Тадија се добро сећа тих дана.

– Морали смо много да радимо. Бокс тражи велике жртве. Треба научити, треба издржати, треба бити одан и привржен спорту, који много узима, а питање је колико даје.

Два нераздвојна брата, постали су један другоме и највећи супарници.

– Такмичили смо се у свему. Ко ће брже да трчи, ко ће боље да скочи, ко ће јаче да удари, ко ће тачније да погоди, ко ће више да издржи. Ако ја победим Љушу, или он победи мене, знали смо и један и други да ћемо онда побеђивати и све друге.

На велику позорницу први се попео Тадија. Ушао је у државну репрезентацију. Савезни тренер Бруно Храстински позвао га је и у олимпијску екипу. Тако се Тадија Качар нашао на Олимпијским играма у Монтреалу 1976.

Био је млад и неискусан, али храбар и одважан. Његова десница погађала је као маљем. Ничега се није плашио, ни од кога није зазирао. препреке су падале једна за другом. Стигао је до финала.

– И у том последњем мечу боксовао сам врло добро. После треће рунде тренер Храстински ме је чак грлио мислећи да сам победио. Ипак судије су златну медаљу предале мом противнику.

У Југославију Тадија Качар је донео сребрну медаљу у полутешкој категорији. Слављу и честиткама није било краја.

На реду је други Качар

Био је то чудан стицај околности. Два брата, обојица боксери, обојица асови и обојица припадају истој категорији. Тадија је висок 184 cm, а тежак 80 kg. Слободан је нешто виши – 187 cm и нешто тежи – 82 kg. Обојици одговара полутешка категорија.

Пред Олимпијске игре у Москви 1980. браћи је било сасвим јасно – један ће морати да отпадне. Тадија је донео неопозиву одлуку.

– Боксовао сам мање од четири године, а већ сам био на Олимпијади и већ сам освојио медаљу. Ако је Монтреал био прилика за мене, Москва је имала да припадне Љуши.

Зато се на првенству државе у Борову није ни појавио. Савезни капитен Храстински ипак му је упутио позив. Веровао је у Тадију и у његов убитачни ударац.

– Све сам одбио. Нисам хтео брату да станем на пут. Био сам дубоко уверен да и њему велики успех неће измаћи.

Тако је Тадија Качар остао код куће у ветернику, а његов млађи брат Слободан Качар је отпутовао у Москву.

Предвиђања су се остварила. Слободан је кренуо Тадијином стазом. Опет су се победе ређале, опет се слава проносила, опет је један Југословен владао олимпијским рингом. Слободан је учинио и корак више. Освојио је – злато. На високом јарболу залепршала се југословенска застава.

На крају те 1980. године Слободан Качар је проглашен и за најбољег спортисту Југославије.

●●●

Анали не само југословенског него и светског бокса не памте да су два брата освојила олимпијске медаље један за другим и то у истој категорији

●●●

Још мање се памти да је један брат отворио широм врата оном другом.

Данас је Тадија Качар тренер у боксерском клубу Војводина у Новом Саду. Претходно је дипломирао на Факултету за физичку културу.

Слободану недостају још само четири испита до дипломе на том истом факултету. Тренутно је у Америци. У Мајамију боксује – као професионалац.

Браћа Качар су и сада верни боксу.

Стојан Протић

ЧЕТВРТИ МУСКЕТАР

АЛЕКСАНДАР ДИМА БИО ЈЕ ОД ЉУДИ КОЈИ ПРОЖИВЕ ДЕСЕТ ЖИВОТА ДОК СЕ МИ ОБИЧНИ ЈЕДВА ПРОВЛАЧИМО КРОЗ ЈЕДАН

Хладног децембарског дана 1870. у сеоцету Невију сахрањен је најпопуларнији француски романописац и драматичар свог времена Александар Дима. Колико је био омиљен сведочи изјава једног обичног париског полицајца који је, полажући заклетву при ступању на дужност, рекао да постоји човек кога никада не би могао да ухапси, а то је Александар Дима.

На погребу није било бројних обожавалаца, само породица, суседи и војници који су патролирали у том крају. Говор, испрекидан јецајима, држао је Александар Дима Син.

Потомак Црног Ђавола

Александар Дима је био јединац Марије Лујзе Лабуре и Наполеоновог генерала креолца из Сан Доминга. И генерал Дима био је, у своје време, веома популарна личност. Непријатељи су га, због луде храбрости и боје коже, називали Црни Ђаво, а пријатељи и народ Господин Човечност.

Генералова јуначка дела била су надалеко позната а пријатељство с Наполеоном Бонапартом присно све док се није супротставио његовој болесној жељи да покори цео свет. „Ја сам у служби Француске, а не нечијих приватних амбиција", рекао је генерал Дима и пао у немилост. Умро је без пензије оставивши жену и сина у немаштини.

Удовица је отворила радњицу за продају соли и дувана, колико да преживе. Александар је носио прекројена очева одела, а његов огроман апетит бацао је мајку у очајање. Храна је остала Димина велика страст. Када је постао славан и богат, често је справљао компликована необична јела у која је стављао најразличитије састојке. Своју љубав оставио је и написмено:

„Шта је друго цивилизација ако не вештина кувања? Раскрснице људског апетита су и раскрснице људске културе! Рим, Атина, Јерусалим. Јесте ли знали да је цар Соломон имао дванаест главних кувара? Сваки од њих кувао је по месец дана, а осталих једанаест одлазило је на путовања да донесу на двор нове намирнице и рецепте како се припремају!"

Мајка је желела да постане виолинист или свештеник, њему се није милило ни једно ни друго и уписан је у месну школу где се истакао једино лепим рукописом. По завршетку школовања постао је помоћник бележника у Вилер-Котреу, прочуо се као ловокрадица и, најзад, на мајчино велико незадовољство, одлучио да окуша срећу као писац. Где, ако не у Паризу?

Тријумф уз цепање одела

Париз Димине младости већ је био жив град у којем је врвело од писаца, филозофа, сликара, музичара.

Изграђене су канализација и железничка пруга, коњске запреге виђане су све ређе на улицама. Париз је и дословце постао (и остао) град светлости – остављен је с тринаест хиљада гасних светиљки које су замениле фењере.

У таквом граду обрео се 1823. двадесетједногодишњи Александар Дима. Запослио се као писац у канцеларији војводе од Орлеана, а настанио у поткровљу куће где је живела Мари Катрин Лебеј, касније мајка његовог ванбрачног сина који је постао познат као Александар Дима Син и писац „Даме с камелијама".

Када је први пут отишао у позориште, Дима је имао срећу да упозна Шарла Нодијеа, вођу романтичарског покрета у књижевности и аутора драме „Вампир" која се те вечери приказивала. Сазнавши да младић жели у писце, Нодије га је посаветовао да прво чита све добро што му дође до руку, а тек онда покуша и сам да пише.

Дима га је послушао, претплатио се на све новине које су излазиле у Паризу, гледао све представе које су се давале по позориштима и прионуо на читање великих писаца.

Када је знање сазрело, написао је своју прву драму о шведској краљици Кристини, затим историјску романтичну драму „Анри III и његов двор" чијој су тријумфалној премијери присуствовали војвода од Орлеана, Виктор Иго, Алфред де Вињи, Ламартин. На премијери драме „Антони" публика је навалила на аутора и у одушевљењу му поцепала одело. За мање од десет година Дима је постао омиљен и славан.

Желим да будем легенда

Александар Дима је написао и око три стотине романа од којих су многи, а нарочито „Три мускетара" и „Гроф Монте Кристо" и данас веома популарни.

У Шпанији је само за пишчева живота објављено шест превода „Грофа Монте Криста". У Безансону су грађани претукли кочијаша који није донео довољан број примерака новина у којима је у наставцима излазио роман „Три мускетара". Лист „Ла Прес" приредио је Балзаку понижење престајући на половини да штампа његов роман „Сељаци" да би кренуо с Диминомa „Краљицом Марго".

Познати доктор Вернон је на састанку лекара посвећеном анестезији рекао: „Ја једноставно дам пацијенту примерак последњег Диминог романа и чекам да се добро удуби. Онда слободно оперишем, а болесник ни не писне".

Због огромног броја дела Диму су оптуживали да плаћа људе који пишу за њега или преписује из књига других писаца. Један од његових најљућих противника био је Граније де Касањак кога је Дима, да би му вратио мило за драго, позвао на премијеру своје драме „Анжел". Када се завеса, уз овације, последњи пут спустила, Дима је у Касањакову ложу послао неколико разводника с брдом књига чувених писаца и огромним маказама. Уручили су му и писмо у којем је стајало:

„Драги Касањаче, пошто тако добро знате како ја пишем успешне драме, не видим шта вас, осим маказа и књига за исецање свих потребних сцена, спречава да и сами напишете сличне. Сада сте, дакле, потпуно опремљени за велику позоришну каријеру. А пошто сам вам ја послао карте за ложу у којој сте вечерас седели, с нестрпљењем очекујем да ми вратите позив за ложу када се буде давала ваша успешна драма направљена маказама – без пера и мастила".

Бројне су приче о Диминим двобојима и бурним љубавима, а сматра се да и данас у Француској има живих потомака из тих веза. Његов биограф Ендо је написао: „Био је од људи који проживе десет живота док се ми једва пробијамо кроз један".

Дима је једном рекао: „Желим да постанем легенда. Зар то није највише што човек може да достигне? Знате ли за нешто веће? Кад историја избледи, шта преостаје? Нека све књиге које сам написао буду спаљене као Александријска библиотека, ако сам у међувремену успео да постанем легенда, ништа не може да ме уништи!"

B. J.

Илустровао Ненад Мирковић

ХИТ

КОКА-КОЛИЧАРИ

Мало је познато да су рекламу за популарно пиће до сада снимали: Бич бојс Темптејшнс, Реј Чарлс, Џемс Браун, Марвин Геј, Дајана Рос, Трогс, Ванила Фаџ

РЕКОРДИ

Недавно је објављена листа оних који су највише пута, по броју продатих LP плоча успели да буду на врху британске топ листе. Рекордери су, зна се, Битлси са 12 првих места (у периоду 1963–77). Следе Ролинг Стоунси са 9 (1964–80), АББА са 8 (1976–82) исто као и Лед цепелин (1970–79). Иза је Род Стјуарт са 7 (1971–79), а са 6 првих места се могу подичити Боуви (1973–84), Дилен (1964–70) и Елвис Присли (1960–77)

ПРИМЕТИЛИ: Дона Самер

ТРИНАЕСТ НИЈЕ СРЕЋАН БРОЈ

ПОСЛЕ ДВАНАЕСТ ТРИЈУМФА НАИШЛА ЈЕ ПЛОЧА ЗВАНА МАЛЕР

Дона Самер (Donna Summer) је до сада знала само за платинасте или златне трофеје. Све плоче су се продавале у огромним тиражима а хитови су ишли, боље рећи клизили, један за другим. Од 1975. и појаве с песмом „Love To Love Yoy Baby" стање је следеће: седам златних и пет платинастих албума, једанаест златних и два платинаста сингла! Даље набрајање епитета и суперлатива било би сувишно

Када се очекивало да ће и нова плоча пожњети успех, догодио се малер: више нико није био вољан да купи плочу своје доскорашње хероине. Шта се, заправо, догодило, нико не зна. Песме за плочу „Мачке без канџи" (Cats Without Claws) су занимљиве, музичари изузетни, звук добар, видео-спотови одлични али... То никог (односно, готово никог) више не занима. Сви су постали збуњени једино је велика певачица остала (прилично) смирена

– Сујеверна сам. Знала сам да ми број 13 неће донети срећу. Тринаесте плоче у каријери сам се плашила још оног дана када сам снимила другу. Када је и ова мора прошла, све је лакше. Следећа плоча ће опет бити у реду. Видећете!

Да сачекамо и да се сами уверимо!

8 чињеница о ГРУПИ ОМД

1. Да се не зовемо Оркестрални маневри у мраку звали бисмо се, по свему судећи, Доњи веш или Пропаганда

2. Наш највећи јунак је Никола Тесла. Штета што свет не зна више о том генијалном научнику

3. Ми никада не носимо фармерке

4. Електронска музика никада неће исцрпсти своје могућности... Под условом да се њом баве паметни људи

5. Поред музике Пол се веома интересује за астрономију а Енди је несуђени фудбалер-професионалац.

6. Група постоји већ седам година и, по властитим речима, налази се прилично далеко од зараде.

7. До сада су имали 12 хитова

8. За најгоре песме прошле године сматрају оне које прави група Duran Duran

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

ЗДРАВКО У ДРУГИМ ДИМЕНЗИЈАМА

Здравко Чолић, уз управо објављен албум „У крви си ми" иза себе има пет LP плоча и две компилације. До сада је продао 3 милиона плоча. Уколико би поређали све те плоче једну до друге, добили бисмо стазу дугу око 900 километара. Укупна тежина пластике искоришћена за њихово прављење је око 55 тона. Плочу Здравка Чолића практично има сваки седми становник Југославије!

СВАКА СЛИКА ПРИЧА

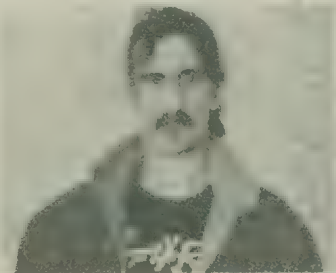
Фотографија коју објављујемо стара је тачно две деценије. Тада је група Јардбирдс (Yardbirds) уживала углед једне од најбољих, мада не и најпопуларнијих, британских музучких атракција. Пошто су се на месту гитаристе изређали Клептон, Бек и Пеју од остатака је настао Лед Цепелин.

Прошле године ветерани тог састава основали су групу Кутија жаба (Box of Frogs) и уз помоћ колега из своје генерације – Бек, Галер... снимили албум који је одушевио младу публику.

НЕУМОРНИ ФРЕНК

Френк Запа (Frank Zappa) ужива статус изузетног музичара и неуморног композитора. До сада је снимио чак 39 LP плоча. У опусу има 200 песама, 91 инструментал, 32 композиције за велике оркестре, компоновао је музику за четири балета, два филма и има две видео-касете. Плоче је објављивао за компаније „Bizare", „Dziscreet", „Zappa", „Barking Pumpkin" i „EMI".

КО ЈЕ Ђорђо Чудотворац

Име Ђорђа Мородера (Giorgio Moroder) је једно од најцењенијих у свету популарне музике. О коме је реч? Овај Италијан (рођен 1941) који је постао познат радећи у Немачкој данас живи у САД и одатле одлази у студија широм света где, једноставно, оно што ради постиже велики успех. Да је то тачно сведоче 32 хита које је написао и 20 које је продуцирао!

Из анонимности је изашао 1972. када је за групу Чикори Тип (Chicory Tip) написао „Син мог оца". Славу великог уметника у студију стекао је четири године касније снимајући непознату црнкињу по имену Дона Самер. Када је она освојила позицију најпопуларније певачице света, он је постао власник чувеног студија у Минхену „Мјузикленд" (Musicland). Крајем седамдесетих сарађује са вокалном групом „Три дигрис", затим Ценис Иан и оркестром Џемса Ластера. Потписује уговор с непознатим квинтетом Џапан (Japan). Затим је продао студио и преселио се у Холивуд. Прво је снимио „Позови ме" и Блонди је стигла на прво место. Почиње да пише филмску музику и осваја Оскара за рад у филму „Поноћни експрес". Компоновао је за још три значајна дела седме уметности: „Људи мачке", „Амерички жиголо" и „Флешденс". Прошле године је постигао фантастичан успех музиком за филм „Електрични снови". Уз то је написао музику за неми филм Фрица Ланга „Метрополис" а ту је и тема из „Бескрајне приче" коју пева Лимал. Само прошле године Мородер је направио шест великих хитова за Деби Хари, Ајрин Кару, Фредија Меркјурија, Фила Оукија, Лимала и Бони Тајлер. Вредно је напоменути да је сарађивао са Боувијем, Пат Бенатар и Адамом Антом.

Уважен је као човек кога хит јури.

СВЕ ПЛОЧЕ

DARYL HALL & JOHN OATES

„Whole Oates" (Atlantic)
„Abandoned Luncheonette" (Atlantic)
„War Babies" (Atlantic)
„Hall & Oates" (RCA)
„Silver Album" (RCA)
„No Goodbyes" (Atlantic)
„Bigger Than Both Of Us" (RCA)
„Beauty On a Back Street" (RCA)
„Along The Red Ledge" (RCA)
„Voices" (RCA)
„Private Eys" (RCA)
„H2O" (RCA)
„Rock'n'Soul, Part One" (RCA)
„Big Bam Boom" (RCA)

Плоче дуета у нашој земљи објављује загребачки „Југотон".

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

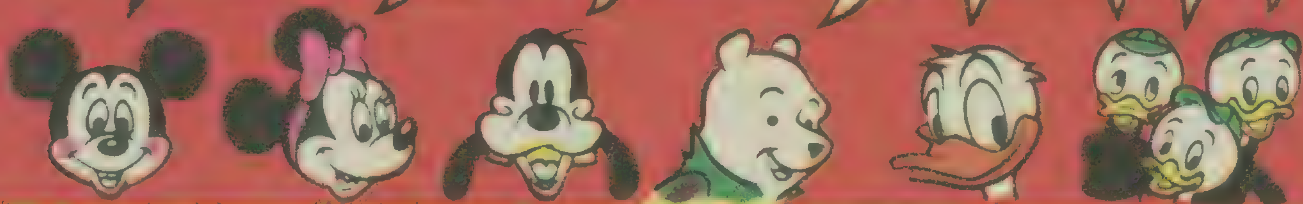
„Било би неоправдано од мене очекивати још много. Свако разуман се не нада да бих могао рећи још нешто велико. Што сам имао, људима сам већ дао"

Боб Дилен

НЕСПОРАЗУМИ

НИЈЕ ПЕТИ НЕГО ПАТИ

У последње време једна певачица унела је доста забуне међу публику али и новинаре и диск-џокеје. Пети Смит, певачица групе Скандал (Scandal), није она иста Пати Смит која је половином прошле деценије узлетела као велика поетеса америчке рок сцене. Реч је о сасвим другој особи. Стара Пати (Patti Smith) се повукла још 1979. у домаћице и недавно се појавила на једној прослави уз обећање „музика ми је у плану". Нова Пети (Patti Smyth) је плава и током прошле године пробила се међу најзначајније нове гласове с оне стране Велике воде.

ЗЕМЉА

Преображај Анахејма у току прошлих тридесет година, је и за америчка схватања вртоглав. Захваљујући Дизниленду, који је израстао на лединама некад незнаног и успаваног градића у Калифорнији, четрдесетак километара од пространог и бучног Лос Анђелеса, мајушни врабац претворио се у моћнога орла.

На дан отварања Дизниленда, 17. јула 1955. а Анахејму су постојала 34 ресторана, пет хотела и два мотела са 87 соба. А данас? Више је од 450 ресторана, а у 174 хотела и мотела има преко 15.000 соба. Споменимо да се испред најпознатијег и најизвиканијег забавног парка на нашој планети простире непрегледно паркиралиште на коме одједном стане дванаест хиљада аутомобила – више него што је својевремено Анахејм имао становника.

Због Дизниленда, наравно, Анахејм је постао циљ милиона туристичких ходочасника из свих педесет држава које чине САД, али и из осталих делова света. Деца, мала и велика, од којих су, у већини она велика, хрле у тај сунчани крај да се и њихове очи науживају дивота у најлепшем и највеселијем од свих чуда модерне ере.

Изнад главних врата смештен је компјутеризован семафор који од јутра до вечери, кад Дизниленд закључа своје улазе, мукотрпно мења бројке и у две колоне објављује: колико је од првог дана до тога тренутка људи ушло и колико само ове године. Тако се лако може сазнати да ће 1985. неки срећник постати 250. милионити посетилац и, разуме се, добити одговарајућу награду.

Реган глумио на отварању

Дизниленд, дакле, слави свој тридесети рођендан.

Отварајући га, његов оснивач, идејни зачетник и генијални цртач Волтер Елиас Дизни, поздравио је 28.154 прва госта, као и више милиона телевизијских гледалаца који су пратили ту несвакидашњу шарену свечаност:

– Свима који дођу у ово срећно место: добро дошли! Дизнијева земља је ваша земља! – рекао је човек чија нам је машта подарила Микија, Пају Патка, Шиљу, Белку, Пинокија, Хорација, Плутона, и остале цртане јунаке, драге и опаке, згодне и ружне.

Тада је било објављено да је компанија Волта Дизнија у овај подухват уложила чак 17 милиона долара. По садашњим прорачунима, међутим, Дизниленд, са свим објектима, вреди близу 300 милиона долара.

Двадесет две телевизијске камере су на отварању снимале и народу, уз мале екране, показивале најпопуларније званице. Биле су ту и славне холивудске звезде: Френк Синатра, Џери Луис, Семи Дејвис јуниор, Рој Роџерс и још неки. А у њиховој сенци у пригодном програму учествовао је и осредње плаћени глумац и радио-репортер Роналд Реган... данашњи председник Сједињених Америчких Држава.

У златној листи виђенијих личности, које су у ових тридесет година биле у Дизниленду, сва је сила шефова држава и крунисаних глава.

За њима је, разуме се, остало и низ прича.

Хрушчов је побеснео

Још се препричава анегдота о некадашњем совјетском шефу партије и владе Никити Хрушчову, који је 1959. у време своје посете у Америци стигао и у Калифорнију. Кад су га домаћини питали да ли жели да види неке знаменитости, као из топа је одговорио – Холивуд и Дизниленд!

Хрушчов је спонтаношћу и сјајним хумором шармирао и освојио срца холивудских глумачких великана које је дотле познавао тек с филма. Фотографије насмејаних америчких целулоидних асова и совјетског вође обишле су свет.

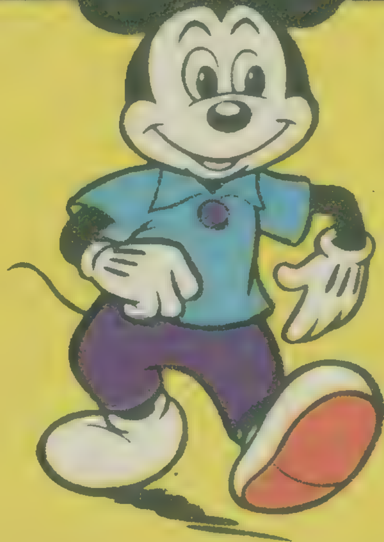
Но, управо за време ручка с глумцима, Хрушчову су амерички полицајци, који су га чували, саопштили да не може у Дизниленд зато што му „не могу јамчити пуну безбедност". Сведоци веле да је Хрушчов на то плануо попут детета коме су на силу отели најдражу играчку:

– Шта, зар у Дизниленду имате базе за лансирање ракета па ми не допуштате да га обиђем? Ја сам ваш гост и чуди ме овај ваш поступак. Како да ово објасним своме народу? Немам речи да вам кажем колико сам огорчен!

Новине су увелико описале тај прави међународни скандал, највећи у аналима Дизниленда. Сазнавши за то, чувени писац Херман Воук је рекао:

– Не чудим се Хрушчову што је киптао од беса зато што не сме да уђе у Дизниленд. Јер, осим Дизниленда постоји мало вредних ствари које ваља видети у Сједињеним Државама, а можда и у целом свету!

Најстарији Дизнијеви ликови Мики и Мини биће домаћини прославе тридесетогодишњице Дизниленда. Снимили смо их док позирају с овогодишњом „амбасадорком Дизниленда", лутком Џенет.

И овде се штрајкује

У Дизниленду су посебно радо виђени његови први посетиоци с плаћеним улазницама. Били су то Американци, онда петогодишња Кристин Вес и њен седмогодишњи рођак Мајкл Швертнер који су стигли у пратњи родитеља. Фотографисали су се с Волтом Дизнијем и то им је, како кажу, дивна успомена. Позивају их на свако значајније славље у Дизниленду: кад је, рецимо, била десета и двадесета годишњица, а сада се спремају и на јулско тридесетогодишње весеље. А били су и почасни гости Микија Мауса и Паје Патка кад су славили педесет година: Мики 1978, а Паја прошле године.

Своје златно раздобље Дизниленд је проживео у другој половини шездесетих година. Тада је и забележен апсолутни и тешко оборив рекорд по броју посетилаца у току једног дана. Догодило се то 16. августа 1969. кад је његовим пространствима прошло чак 82.516 душа. И кад их је упола мање – тешко је пробити се и доћи на ред за улаз у Снежанин дворац (који је нека врста заштитног знака овог града); и земље прошлости, будућности, авантура и фантазије; слушати музику у Медвеђем селу; шетати Главном улицом која је изграђена у америчком стилу из прошлог века; пловити чудесним Малим светом украшеним распеваним луткама у костимима са свих континената; шетачити се на Тргу Њу Орлеанса где изванредни оркестри изводе прави амерички диксиленд; ући у тунел страве и ужаса; летети градом Петра Пана; стрмоглављивати се малом планинском железницом; возити се бродом из времена Марка Твена; летети ракетом на Месец брзином од око триста километара на сат; бити један од путника у возу на једној шини и тако унедоглед.

Највећу кризу Дизниленд је доживео кад јој се најмање надао: прошле године у лето, управо у време Олимпијских игара. Очекивана је најезда страних гостију, али они су радије, баш као и домаћи свет, посматрали узбудљиве олимпијске борбе, начисто занемаривши ожалошћеног Пају Патка који их је свакодневно позивао на своју педесетогодишњицу.

То је условило да зараде осам хиљада службеника, колико их је у Дизниленду у летњем периоду (зими их је око 5.000), буду оштро скресане па се тако први пут у Царству чаролија штрајковало.

Дошло је до смене на челу главне управе и нови шефови су обећали да ће посрнулом и умногоме уморном диву вратити некадашњу снагу.

Перо Златар

У КОЈОЈ СМО СВИ ДЕЦА

Заштитни знак Дизниленда је Снежанин дворац. Наравно, и мали Југословени Деша и Вук, који су први пут били у Дизниленду, нису пропустили прилику да се фотографишу за успомену.

Као предигра прославе тридесетогодишњице Дизниленда управа овог највећег забавишта на свету позвала је парове, девојчице и дечаке, из тридесет четири земље са свих континената да пет дана буду њихови гости и учествују у „фото-шоу" програму.

Врхунац забаве у Дизниленду почиње свакога дана тачно у подне кад крене шарена, луцкаста поворка у којој уз играче, свираче и акробате учествују и сви познати Дизнијеви јунаци.

Прошлогодишњи слављеник. То је, наравно, Паја Патак чији је педесети рођендан био бучно слављен током целе прошле године. Он је један од најтраженијих. С њим желе да се фотографишу и деца, али и – његови вршњаци.

На сваком кораку посетиоци Дизниленда могу се срести с неким од својих омиљених ликова. Лутајућа камера уловила је једнога од Снежаниних седам патуљака и посусталог Плутона.

ЈА, ВАСИОНСКИ БРОД

Реј Бредбери

ЗНАО САМ ДА ЈЕ У МОМ ТЕЛУ ТЕМПИРАНА БОМБА АЛИ НИКОГ НИСАМ МОГАО ДА УПОЗОРИМ

Лежим на пустој, стеновитој висоравни. Свако јутро дува хладан ветар, у сумрак почиње киша, а ноћу је тишина најдубља. Лежим тако заривена носа и прегорелих мотора. А ипак осећам да моја судбина није окончана. Васионски брод није створен да лежи по киши и ветру на пустој висоравни. Док рђам и трунем, могу о свему да размишљам. Како сам се овде нашао, како сам грађен...

Још се добро сећам моје посаде: преживљавао сам с њом сваку повреду, сваки погодак неког васионског торпеда. И сам сам више пута тешко погођен. Нема ниједне плоче на мени која бар једном није била пробушена, ниједног инструмента на контролној табли који није био оштећен и замењен. Али, најтеже је било заменити људе у мени – та мала бића која су, лица умазаних уљем, узбуђено трчала и викала кад год би дошло до неког изненадног покрета. Ја сам их волео, а и они мене, старали су се о мени. Од самог почетка, откако су почеле размирице између Земље и Марса, и Земља запосела оба Марсова месеца, чинио сам све да им помогнем.

Сећам се како су ме градили. Успомене на почетак су нејасне, али када су уградили и последњи инструмент, осетио сам свест. Металну свест мог постојања. Могао сам да мислим, али то нисам могао никоме да испричам. Био сам ратни брод, васионска крстарица с тешким наоружањем и натоварен муницијом..

А онда је дошао дан када је градоначелник неког града разбио флашу шампањца о мене, а неколико новинара подигло камере. У том тренутку сам први пут видео капетана Ламба, трчао је преко пољане. Господар моје судбине. Одмах ми је био симпатичан. Није обраћао много пажње на градоначелника, рекао је својим људима да уклоне све гледаоце како би брод могао да полети с рампе. А онда је наредио: „Старт"!

Наједном, више нисам био комад метала на земљи већ највећа птица која се икада винула у небо.

Затим су дошли дани када сам морао да се прилагодим измењеним условима у васиони. Ништа нисам учио унапред, нисам припреман за те промене: све сам морао истовремено да осетим и савладам. Земљина тежа је наједном нестала и био сам изложен разним привлачним снагама. Прво Месец, онда хиљаде тамних метеора, па непозната струјања између планета и звезда.

– Добили смо добар брод – рекао је капетан Ламб. – Зато смо и победили Марсовце.

Затим су младић по имену Конрад и он причали о девојкама и љубави. Били су део мене самог. Ламб, Конрад и остала посада. Били су крв која тече кроз вене живог тела. Али, као у свакоm телу, и у мом је било микроба, разарајућих елемената.

Морали смо да обавимо одређени задатак: да заштитимо одбрамбене Земљине базе на Фобосу и Демосу. Осећао сам како напетост расте из дана у дан. Микроби у мом телу нису били бројни, али зато утолико опаснији јер на њих нико није сумњао. Звали су се Антон Ларион и Ли Белок. Називам их бактеријама јер су имали исту функцију као та сићушна бића у организму: да ме отрују и униште. А најбољи начин да то постигну је да униште део моје крви, капетана и важне официре. Ларион и Белок су свој план брижљиво припремали.

Нагон за самоодржавањем је прастар и универзалан: има га у металу исто као и код амеба; код метала исто као и код човека. Моје тело је нападнуто. Споља нисам имао чега да се бојим, али напад изнутра ми је брзо могао окончати живот. Летео сам у правцу Марса. Био сам нем. А чуо сам Хиларија и Конрада како се препиру због Алисе, капетана како их умирује, а Лариона и Белока како се договарају да приликом следеће смене страже поставе темпирану бомбу у просторију с машинама. Ларион и Белок су преузели стражу крај машина. Отров се налазио у мом срцу и ускоро ће почети да делује. Немам речи којима бих описао то своје немо очајање.

Приближавали смо се Марсу и поново сам осетио привлачну снагу неке планете. Али, отров је био у мени, а капетан Ламб и остали то нису могли ни да наслуте. Капетан је обишао машинисте, а онда је отишао да нешто поједе. Чуо сам како је Белок рекао да је припремио чамац за спасавање број три и да је све уређено.

Смутје је принео капетану тањир супе.

– Јеси ли ти измислио тежинску кашику и тежински тањир? – упитао га је капетан.

– Да – одговорио је Смутје, стидљиво оборивши поглед.

– Још се сећам дана када смо сви пили из боца као одојчад. Изуми су ти изврсни. Зашто си се јавио као добровољац, Смутје?

Смутје је стегао шаке у песнице.

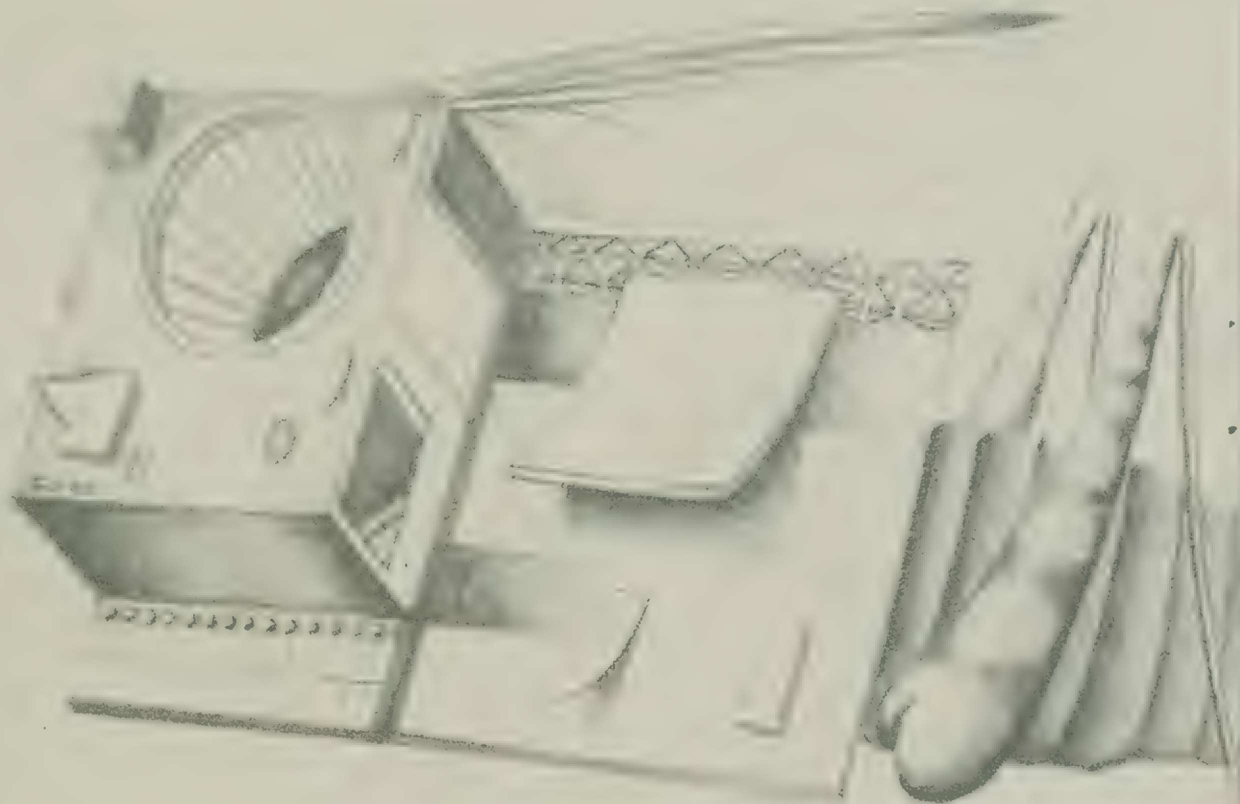
– Морам да изравнам један рачун с Марсовцима. Пре три године су убили моје родитеље.

После краћег ћутања, Смутје га је упитао:

– А зашто сте ви постали капетан васионског брода?

– Ја? – Ламб није одмах одговорио. – Пре пет година сам упознао једну девојку на Марсу. Хтео сам да је поведем на Земљу и да се оженим њом, али онда је избио рат... Сигуран сам да ме Урела чека.

Ајрес је био у просторији с компјутером. Црвена планета пред нама постајала је све већа. Ламб је причао са Смутјеом, Хилари и Конрад су били на стражи у контролној комори. Ларион је отишао у декомпресиону комору, а Белок га је нестрпљиво чекао да се врати. Ја сам летео кроз васиону. Капетан је узео последњу кашику

супе. Ајрес је јео. Темпирана бомба. Ларион. Капетан Белок. Чекање. Лет. Читаво тело ми је трептало од немог узбуђења, покушавао сам да вичем. Али, нисам имао гласа и нисам могао да кажем оно што сам знао.

Изједном, чуло се неко шиштање а затим експлозија. Неко је викнуо. Капетан је потрчао а Смутје за њим. Алармни сигнали одзвањали су у свим деловима мог тела. Конрад је излетео из контролне коморе и полетео ка машинама. Хилари је гледао у своје инструменте за контролним пултом, напрегнуто ослушкивао и чекао. Изрекао је само име девојке коју је волео: „Алиса...”

Лемб и Смутје су први стигли до машина. На капетаново наређење Смутје је затворио вентиле. Шиштање је престало. Конрад је дотрчао и када се пара разишла, видели су Белока.

– Довод за гориво је прснуо. Мора да је на месту остао мртав – рекао је капетан.

Конрад је управо дрхтавим гласом објашњавао како је све било у реду приликом последњег прегледа који је извршио, када је Ларион ушао и угледао Белока.

– Шта се догодило? Ви сте га убили... Мене нећете ухватити – почео је да виче и истрчао.

Конрад је пошао за Ларионом, али га је овај гурнуо ногом и нестао на горњој палуби. У брзини и страху отворио је неопрезно врата и просто је био усисан у васиону. Неколико сати касније Белок је бачен с палубе. У међувремену, Конрад је прегледао цео брод и нашао темпирану бомбу.

– Права срећа што је прснуо довод за гориво – рекао је капетану. – Ово сам нашао – показао је бомбу. – Очигледно, подметнули су је Белок и Ларион и хтели су да побегну чамцем за спасавање.

Пред нама је био Марс. Планета црвена као крв. Највише за шест сати почеће борба.

Моја прва борба. Уништио сам, с капетаном Лембом и другим члановима посаде, укупно петнаест бродова Марсоваца који су хтели да нас спрече да се спустимо на Демос. Најзад сам одрастао, положио сам одлучујући испит. Али Ајрес је погинуо, Конрад такође.

После четрнаест месеци кренули смо натраг у домовину. Узели смо нове људе и опет водили рат док се Марсовци једног дана нису повукли. Онда је капетан Лемб позвао људе.

– Рат је прошао – рекао им је. – Ово је ваш последњи лет у васионској крстарици. Чим се вратимо, брод ће бити преуређен у теретни. Ко жели, може да остане на њему. Заједно смо много доживели. Напорно смо радили, извршили смо задатак. Добро смо све обавили. Имали смо и добар брод. Сада је мир. Желим да вам се свима захвалим и да вам пожелим срећу.

Више нисам био васионска крстарица. Пет година сам летео као теретни брод између Земље, Марса и Венере. Имао сам новог капетана, нову посаду и нови задатак који ми није испуњавао живот. Тако је било све до 17. јула 2243. Тада сам се срушио на ову стеновиту висораван, моја посада је изгубила животе, а ја од тада размишљам о протеклим данима и живим у нади да ће неко доћи по мене.

Једног јутра, после кише, угледао сам сребрну тачку на небу. Брод се спустио сто метара од мене. Из њега је изишао један мали човек. Пришао ми је и рекао само „Здраво...”. Знао сам ко је. Мали човек, у црној униформи васионске патроле, препланулог лица и одсечног држања био је капетан Лемб. Није више капетан васионског брода. Сада је инспектор. Опасан посао.

– Пре четири месеца сам чуо да си нестао – рекао ми је. – За то сам се добровољно јавио за овај посао, да те нађем. Најзад, не могу те оставити да овде лежиш.

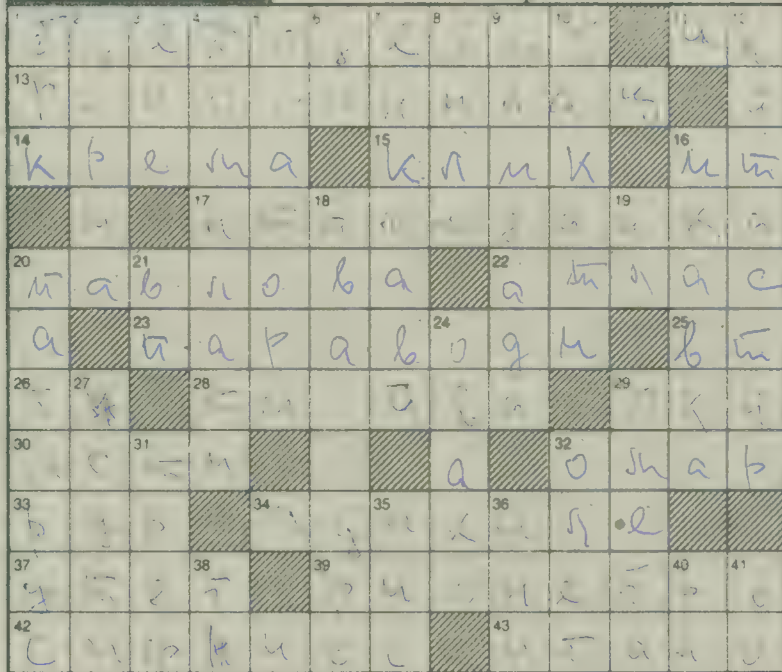
Сваки мишић на лицу био му је затегнут. Ушао је у моју унутрашњост, позвао по имену све чланове некадашње посаде. Љутио се што му не одговарају, а онда сео крај контролног пулта и причао ми шта је све радио у протеклих пет година.

– Али, пре је било лепше, веруј ми – наставио је. – Мислим да ћу се ускоро опет вратити старом послу. А и ти. Нешто си застарио, али си велик и јак. Сада морам да се вратим на Земљу по спасилачку екипу с којом ћу доћи по тебе, надам се следеће недеље. А онда ћу поново бити твој капетан. – Полако је прошао кроз све моје просторије, затим је изишао и, када ме је потапшао по трупу, мислим да му очи нису биле суве. – Ти си велика љубав мог живота...

Илустровао: Михаило Ђоковић Тикало

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1) презиме наше примабалерине, играчице изванредних изражајних могућности, играла у балетима: „Балада о једној средњовековној љубави”, „Кинеска прича”, „Лабудово језеро” и другим, Јованка (види сл. 1), 11) врста першуна, 13) особа која устаје рано, 14) маст за негу коже, 15) снажан и гласан узвик, поклич, 16) иницијали композитора Тијардовића, 17) становница суседне државе, 20) презиме совјетске балерине, велике уметнице класичног балета с почетка 20. века, играла у балетима: „Лабудова смрт”, „Лептири”, „Жизела”, „Лабудово језеро” и другим, Ана (види сл. 2), 22) збирка географских карата, 23) цеви за провођење паре, 25) аутомобилска ознака за Вировитицу, 26) хемијски знак за плутонијум, 28) познати француски фудбалски репрезентативац, 29) река у СССР, притока Волге, 30) подједнаки, 32) име филмског глумца Шарифа, 33) драма Карела Чапека, 34) острво на Дунаву, потопљено после изградње ХЕ „Ђердап”, 37) део старинског сата, 39) највећа притока Амазона, 42) презиме наше балерине чија се игра одликује сигурном техником, несвакидашњом љупкошћу и унутрашњом импулсивношћу, играла у балетима: „Орфеј”, „Копелија”, „Ромео и Јулија”, „Чудесни мандарин” и другим, Душанка (види сл. 3), 43) Лечилиште код Херцег-Новог.

УСПРАВНО: 1) украс мушког лица, 2) прекрупа, 3) међународна скраћеница за „исток-североисток” (Еаст–Нортх-Еаст), 4) скупљати, слагати на гомилу, 5) говорници, ретори, 6) лична заменица, 7) имање потпуно окружено туђим, енклава, 8) име немачког политичара Бранта, 9) познат Хомеров еп, 10) терати вола вичући „ћа”, 12) грунтовница, 16) женска особа која говори икавски, 18) италијански научник, Амадео, 19) међународна аутомобилска ознака за Холандију, 20) староегипатски папир, 21) скраћеница за војна пошта, 24) на овакав начин, 27) насути течност, 29) грчко слово, 31) боја у картама, 32) име руског глумца Видова, 35) повишена музичка нота „А”, 36) име француске глумице Жирардо, 38) иницијали загребачке певачице Новак, 40) међународна ознака за Либан.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Мојмир Сепе.

ВЕЛИКА НАГРАДНА ИГРА „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА"

ЛЕТЕЋИ ЋИЛИМ

УЧЕСНИКЕ ОЧЕКУЈЕ 20 ПРЕМИЈА И ЈОШ 600 ДРУГИХ ДОБИТАКА

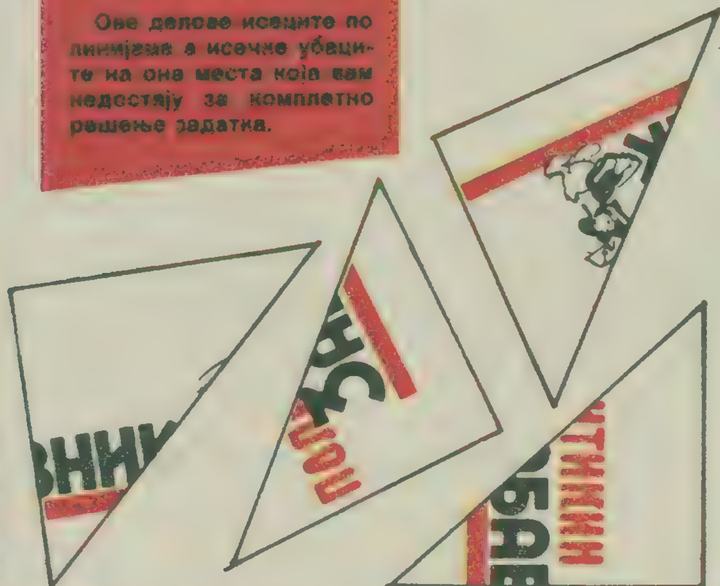
У ШКОЛУ УЗ ОДМОР И ЗАБАВУ

У претходна четири броја представили смо вам планинска одмаралишта Центра дечјих летовалишта Београд. Међутим, ништа мање нису лепа и она на мору. **Промајна** код Сплита налази се на најлепшем месту Макарске ривијере. Дечје летовалиште је смештено испод густе борове шуме, а испред њега се пружа велика песковита плажа. **Милна** на Брачу је тиха варошица смештена у дну залива сва у зеленилу борова и чемпреса. Дечје одмаралиште се налази у самом центру. **Јакљан** код Дубровника је једно од најлепших острваца Дубровачког архипелага на коме се налазе само објекти Дечјег летовалишта због чега га и зову острвом деце. Посебну атракцију овде представља пешчана плажа у облику полукруга са благим и постепеним порастом дубине. **Хвар** на Хвару – одмаралиште је смештено у центру града. Поред идеалних услова за летовање овај град има бројне споменике најстарије прошлости, древне зидине тврђава, бујну вегетацију и климу какву нема ниједно наше острво, које се с правом називају „острво сунца". У **Јелси** на Хвару – дечје летовалиште је смештено уували Женишће. Сви објекти су најсавременије опремљени. Одмаралиште је отворено преко целе године и у њему ради школа у природи која има све услове за извођење наставе.

Сва ова одмаралишта су најсавременије опремљена за боравак, одмор и рад деце. Оно што је веома важно је да свако од њих има комплетну лекарску и медицинску заштиту, а поред природних и изузетних климатских услова располажу и низом туристичких атракција. Деца касније дуго памте излете у ближу и даљу околину, многобројна спортска такмичења, другарске вечери и забавне програме које уз помоћ васпитача и наставника сами праве.

ЏОКЕР

Ове делове исеците по линијама а исечке убаците на она места која вам недостају за комплетно решење задатка.

ПАНТАЛОНЕ ЗА СВАКУ ПРИЛИКУ

Илустровао Зоран Јовановић

КАКО СУ ПОСТАЛЕ ФАРМЕРКЕ

У читавом свету омиљене панталоне „фармерке" зову се и „блу-џинс". Дословно преведена с енглеског ова реч значи **плави памук.** Изгледа да реч „џин" води порекло од имена италијанског града Ђенове где се некада давно ткало грубо памучно платно за прављење бродских једара.

У првој половини прошлога века млади предузимљиви трговац из Њујорка по имену Леви Штраус одлучио је, као и многи други Американци, да на Западу пронађе златну жицу и постане милионер. Пошто је све фино смислио, купио је неколико огромних бала дебелог плавог памучног платна и кренуо за Сан Франциско с намером да га прода рударима и копачима а новцем који за њега добије купи земљу где би копао злато. Срећа му није била нарочито наклоњена јер се убрзо испоставило да ником живом није потребно шаторско платно.

Штраус је био већ сасвим разочаран и спреман да се врати кући кад га је једног дана неки брадати копач злата упитао не зна ли случајно неко чврсто платно од кога би се направиле неподериве чакшире. Штраус је одговорио да, на жалост, не зна за такву тканину али се истог секунда сетио своје робе која је лежала у некој остави. Копачу се плава тканина допала, Штраус му је одмерио повећи комад и заједно с њим пошао кројачу. Од другог комада и сам се поновио панталонама јер ионако није знао шта ће с толиким платном.

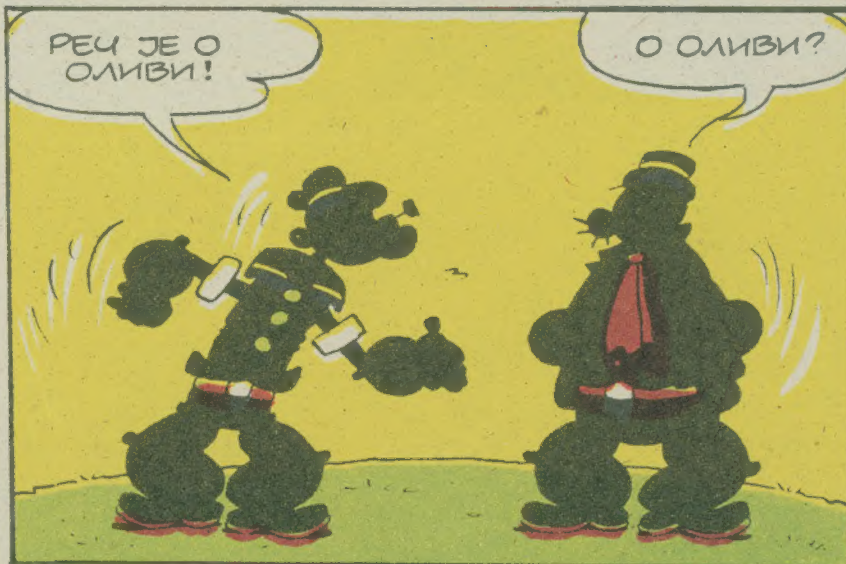
Кад су панталоне биле готове и новопечени познаници у њима прошетали улицом, сви пролазници су их упадљиво загледали. Успех је био просто фантастичан и њујоршки трговац је за само неколико дана распродао све своје залихе платна. Као промућуран човек одмах је из Њујорка поручио нове, позвао на Запад своју браћу и заједно с њима основао фабрику. И све до данас нису се фармерке, односно „блу-џинс", промениле ни по боји ни по кроју. Остала је и иста етикета, у почетку од увоштеног платна а затим од пластике. На њој су два коња који узалуд покушавају да раздеру пар ових панталона.

Једино су се металне нитне на џеповима појавиле нешто касније. Рудар Алкали Ајк беснео је сваког дана због тога што су се његове фармерке рашивале око џепова који су увек били препуни. Сваки пут кад би ишао у Вирџинију Сити их је носио кројачу Џекобу Девису да их поправи. Најзад је и Девису додијало и на своју руку је углове џепова ојачао металним нитнама. Нитне је и Леви Штраус одмах усвојио и из његове фабрике од тада су излазиле само фармерке с нитнама.

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

АКО СИ ДРУГ, ОНДА ЋЕШ МИ ПОМОЋИ!
ХОЋУ, АЛИ НЕ МОГУ СВЕ ДОК МИ ЈЕ СТОМАК ПРАЗАН!

НИКАКО НЕ МОГУ ДА РАЗУМЕМ СЕБЕ!
У ЧЕМУ СЕ НЕ РАЗУ-МЕТЕ?

РЕЧ ЈЕ О ОЛИВИ!
О ОЛИВИ?

РУЖНА ЈЕ... МРШАВА... СМАКНУТА И СВА ВЕЗАНА!

НИКО ПАМЕТАН СЕ ЗА ЊОМ НЕ БИ ОКРЕНУО!
!

ПА ЗАШТО ЈЕ ОНДА ЈА ВОЛИМ?!
?

ЗАТО ШТО УМЕ ДА СКУВА СПАНАЋ НА СТО НАЧИ-НА!
?
?
12/9
BUD SAGENDORF

МАЛА ПОШТА
П.ФАХ 124
11001 БЕОГРАД * * * МАКЕДОНСКА 29

БОГИЊИ НА ДАР

Због чега се новац данас често зове и монета?

ХАМДИЈА ХОЏИЋ
74223 Грапска

Назив монета за новац потиче још из времена Римског Царства. Наиме, приликом рођења сваког детета био је обичај да се у храм богиње Јуноне Монете однесе по један новчић од скупоценог метала. Постепено, реч монета почела је у Риму да се употребљава за све врсте кованог новца, а касније и за новац уопште. Тај назив се сачувао и до данас.

ЛИЧНА КАРТА НА ГЛАВИ

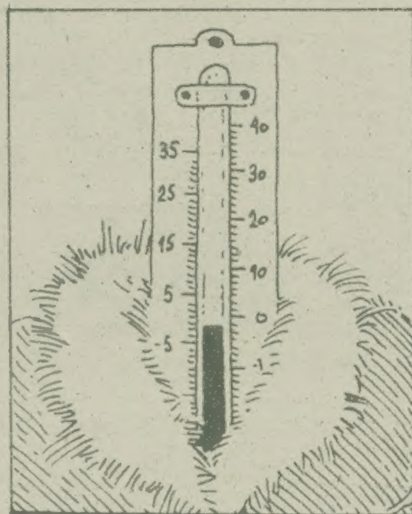
Шта представљају пера која Индијанци носе на глави?

САША ОРЛАНДИЋ
11326 Доња Ливадица

Пера на глави Индијанаца имала су улогу језика, шифре. То су били први подаци о човеку који их носи.

Свако индијанско племе имало је одређена правила при стављању пера. То су обично била пера орлова или дивљих патака, а Индијанци су нарочиту пажњу поклањали лову на што лепше птице. Према значењу, односно личности и делима носиоца, пера су имала одређен распоред, боју, дужину... Била су то, у ствари, спољна обележја црвенокожих ратника, нека врста личне карте.

НАЈХЛАДНИЈЕ И НАЈТОПЛИЈЕ

Ове зиме читам у новинама, слушам на радију и гледам на телевизији, а и сам сам осетио да је било пуно ледених дана. Измерене су температуре од минус 20, негде и минус тридесет степени Целзијуса. Волео бих да знам која је највиша и најнижа температура измерена у нашој земљи.

ДРАГАН МАТИЋ
Јурија Гагарина 156
11070 Нови Београд

Најхладнији дан у нашој земљи био је 24. јануар 1963. године. Тада је на Великом пољу на Игману измерено 42 степена испод нуле. Највећу врућину доживели су Мостарци 31. јула далеке 1901. године. Било је тачно 46,2 степена.

Најниже температуре на Земљи измерене су на Антарктику и то до минус 90 степени, док је најтоплије у Сахари – око 55 степени Целзијуса.

ЗАШТО НЕ ВОЛИМ ФИЗИЧКО

Ових дана, журећи у школу, оклизнуо сам се и добро угрувао. Пао сам тако „срећно" да сам се свом тежином дочекао на палац. Од бола сам се готово онесвестио, а кад сам дошао к себи и скинуо рукавицу, имао сам шта да видим – нокат расцепљен целом дужином, јагодица модроцрвена... Отишао сам код школског лекара, а онда код хирурга. Увили су ми прст и дали инјекцију против тетануса. Лекар се изненадио кад сам га замолио да ми напише оправдање за часове физичког јер смо те недеље имали пливање. „Шта ће ти оправдање, видиш ли какав ти је прст" – насмејао се. „Па, сваког дана неко дође са увијеним прстом, коленом..." признао сам лекару да избегавамо физичко.

Размишљам зашто то радимо и изигравамо рањенике, откуд тај отпор према физичком. На систематском прегледу сваком другом ученику речено је да с кичмом нешто није у реду и да нам наставник физичког покаже вежбе. Кад смо то рекли наставнику, одговорио је: „Натоварите на себе читав кофер књига и свезака, па како бисте хтели да изгледате?" Ни вежби, ни савета. Или: дођемо на пливање, два–три одељења заједно, па ко зна – плива, ко не зна – седи на клупи поред базена. Седе, најчешће, и наставници, причају, једва нас и погледају. Кад одемо на такозвани час рекреације у оближњи спортски центар, знамо шта нас тамо чека. „Трчите три круга..." И тако сваки пут.

Кад се приближи крај школске године, онда се наврат–нанос прионе на посао: трчање, скокови, вежбе у сали, бележе се резултати који су зна се какви. А оцене – одличне. Шта ће нам такве петице? Требало би да волимо тај предмет, да се радујемо часовима физичког, да наставник мало више ради с нама, да нас „притегне". Јер ми имамо по 11 година. Треба нас учити и да понешто волимо.

МИЛАНКО ВЛАИСАВЉЕВИЋ
Пожешка 209,
Београд

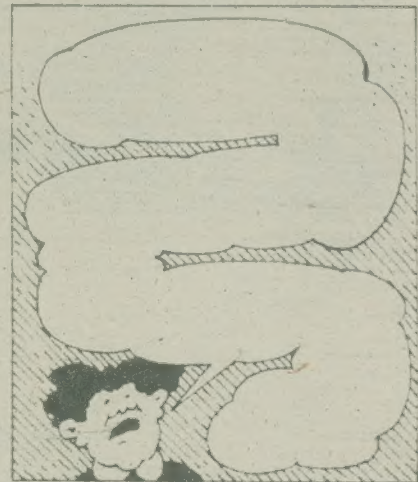
КАД КУМОВИ НЕ ВОЛЕ ЦВЕТ

Волим цвет али ми се нимало не допада име цвета висибабе. Да нема, можда, неки други назив?

ДРАГАНА ЈОВИЋ
38214 Вучитрн

Научни назив овог весника пролећа је Galanthus и долази од грчких речи gala – млеко и anthos – цвет, дакле, због беле, млечне боје цвета. Код нас постоји више имена за висибабу: бабји климпач, висигаће, висипатка, дебелоглавка, дремавац, дремендеда, дремуљка, дрњемак, женинчек, петлове гаће, сњеговорка...

Очигледно кумови нису волели висибабу.

ЏИНОВСКЕ РЕЧИ

Да ли знаш која реч у свету има највише словних знакова?

ТАЊА КОЗОМОРА
19324 Караташ

Најдужа реч која је икада написана, према Гинисовој књизи рекорда, имала је 170 слова, а употребио је старогрчки писац Аристофан (448–380. године пре нове ере) када је у једној својој комедији, није речено у којој, описивао неко чудно јело у које је требало да се стави седамнаест слатких и сланих зачина. Није познато колико је глумац учио ту реч и колико му је времена било потребно да је изговори. Најдужа реч у француском језику има 25 слова, у италијанском – 26, у руском – 34, јапанском – 35, холандском – 41, немачком – 55 и шведском – 94 слова. Најдужу нашу реч нашли су Гинисови сарадници у једном српскохрватском речнику и она, према њима, гласи – прјестолонаслиједниковица.

ГОЛ СА ГОЛА НА ГОЛ

Да ли голман у фудбалу, осим са пенала, може дати гол противничкој екипи и да ли то мора да изведе изван свог казненог простора?

СТЕВАН КАРАЏИЋ
Вука Мићуновића 25
81400 НИКШИЋ

Голман у фудбалу, као и остали чланови екипе, може да да гол са било којег дела игралишта и да судија покаже да противничка екипа крене са центра. Наравно, то се врло, врло ретко догађа јер тешко је да голман пребаци сто метара, колико је дугачко игралиште, а да при том нико од противничких играча не заустави лопту.

Ми, међутим, и овде „коња за трку имамо". Пре неколико година, тога се вероватно сећају готово сви љубитељи фудбала код нас. Пантелић је у Нишу свом ко-

Илустрације: Љубомир Милојевић Љубовц

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Сњежана Матковић, Улица ЈНА 9, 72000 Зеница – одговара на свако писмо.

Samuel L. Wellington, P. O. Box 537, Koforidua, Ghana – има 15 година, сакупља разгледнице, воли спорт и дописивање.

Маја Затуроска, Народен фронт 211/15, 91000 Скопје – има 13 година, сакупља значке, разгледнице и марке, воли спорт и музику.

Сергеј Соломатин, Пост бо 54, 248600 Калуга, СССР – жели да се дописује са младима из наше земље.

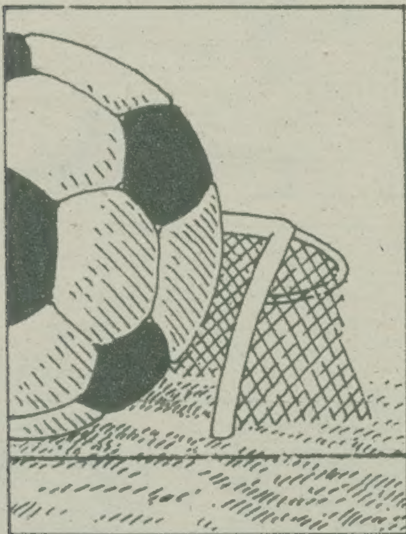
Ивана Атанасовска, Доне Божинов 19, 91300 Куманово – има 13 година, воли забавну музику, свира клавир, сакупља писма и значке.

Барбара Пркут, Мирка Ковачевића Лале 37, 58000 Сплит – има 11 година, воли кување, тенис и музику, сакупља салвете.

Аднон Зечевић, Светозара Ћоровића 347/а, 76300 Бијељина – има 16 година, воли музику, нарочито хевиметал.

Анита Петрова, Пролетерска 37, 92000 Штип – воли музику и дружење, сакупља салвете, писма и значке.

леги Марићу, на утакмици између „Радничког" и „Вележа", дао гол са гола на гол. Многе светске агенције одмах су пренеле овај више него необичан гол.

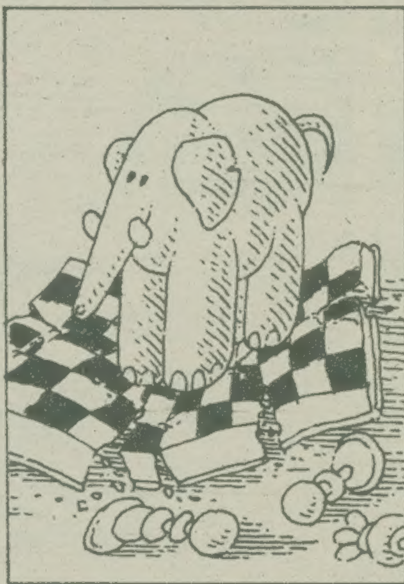
ЛУДА И БИСКУП ЈУРЕ КРАЉА

Захваљујући мечу за првака света између Карпова и Каспарова заинтересовао ме је шах па сам почео да га играм сваки дан. И могу да ти се похвалим да напредујем, већ сам неколико пута победио старијег брата. Добро, то је моја приватна ствар, али верујем да ће многе који почињу да играју шах занимати да ли шаховске фигуре у разним земљама имају иста имена.

ВАНЧО БЛАГОЕВ,
Гоце Делчева 6
91000 Скопље

Шаховске фигуре нису увек имале називе које имају данас. У Индији су их, на пример, још пре наше ере називали слоновима, колима, ратницима, а у другим источним земљама везирима, доглавницима и другим разним именима која су углавном одговарала том поднебљу.

И данас се разне фигуре у појединим земљама различито зову. Рецимо, Карпов и Каспаров, или било који други совјетски играч, не дају мат краљицом него – лађом (коју Енглези зову градом или

кулом), док је код Француза и Немаца, као и код нас, уобичајен назив за краљицу – дама. Французи коња називају коњаник, Немци, слично нама, скакач, Енглези витез. Најзанимљивији су, чини се, називи за ловца коме су Французи наденули име луда, Руси слон, а Енглези бискуп. Једино привилегију да се у свим земљама зове исто има краљевско величанство кога сви шахисти вребају да заробе.

Ни ми нисмо баш јединствени кад је реч о именима шаховских фигура. Краљица се, знамо већ, зове и дама, ловац лауфер, пион пешак, а топ је у неким нашим крајевима и кула.

Једно је, ипак, исто за све земље света: армија шаховских фигура различитих имена може да ратује на само 64 црно-бела поља.

УКРШТЕНИЦА ЗА ФАРАОНА

Много волим да решавам укрштене речи и хтео бих да знам ко их је први саставио.

СРЂАН ДИКЛИЋ
23250 Јарковац

Крајем 1913. године уредник забавног додатка једног великог њујоршког листа Артур Вејн тражио је неку занимљивост да попуни празнину у броју. Најзад му је пало на ум да састави кратак ребус. Узео је једну необичну реч, поделио је на слова и за свако слово нацртао по један квадратић. Требало је да читаоци испуне квадратиће према опису које је Вејн израдио за свако слово. Ускоро су почела да стижу писма читалаца који су тражили да лист настави да објављује сличне ребусе. Многи листови су затим у своје бројеве уврстили ребус-укрштенице. Временом ребуси добијају и сасвим друге облике.

Међутим, за укрштене речи знали су и Кинези шест векова пре нашег бројања година. Доктор Франк Визетли, на основу испитивања, тврди да су за укрштенице знали и Египћани и наводи их као омиљену забаву на двору фараона Тутанкамона. Према тврђењу научника, пренете су у Рим о чему сведоче и рушевине ископаног римског града Коринијума.

Многе векове оне су „преспавале" да би, захваљујући Вејну, оживеле у нашем столећу.

НИКО НИЈЕ НАЈ

Идем у седми разред, најбољи сам ђак у одељењу, али сам и најмршавија од свих ученика. У свему не би било ничег необичног да ме другарице и другови не понижавају питањем како је могуће да најбољи ученик буде тако мршав, називајући ме Мрша, Мотка, Бамбус, Костур и сл. У почетку на све ово нисам обраћала пажњу, али како су задиркивања временом бивала се чешћа, дрскија и болнија, попустила сам у учењу и постала видно нервозна. И ја могу сваком од њих да нађем неку ману и да их тако вређам, али то не желим, јер је то ружно. Можда ти имаш неки савет?

(Име и адреса познати редакцији)

„Ругала се сова сеници да има велике очи", каже наш народ. Можда је слично и у твом одељењу: међу неколико милијарди људи на Земљи нема, нити је било, идеалног човека, па, вероватно, нема ни у твом разреду. Нико није и најлепши, и најпаметнији, и најјачи, и... А с тобом се потпуно слажемо: заиста је ружно и нељудски вређати некога због његовог изгледа. Људи се никада нису ценили по томе да ли имају или не физичку ману. У историји је било много чувених људи који су имали неки физички недостатак. Славни песници Хомер и наш Филип Вишњић били су слепи, Вук Стефановић Караџић и енглески песник Бајрон хроми, Сервантес је био без руке... Али, требало би да схватиш да мршавост, као ни гојазност, није мана: зар Никола Тесла и Бернард Шо нису били изразито мршави, а Черчил и Балзак изузетно дебели. И њих другови нису остављали на миру, али то им није сметало да постану велики и славни.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Руководилац ООУР Издања за младе „Политикин забавник"
Раде Шошкић

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић, (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови Савета из редакције: Влада Булатовић Виб, Вера Смиљанић, Диего Варагић, Мирјана Маринковић, Душан Глушац и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Вера Смиљанић (уредник), Весна Софреновић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издање за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 40,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 440,00 динара, полугодишња 880,00 динара, годишња 1.760,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 880,00 динара, полугодишња 1.760,00 динара, годишња 3.520,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

САД	$ 29.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 76.–
ШВЕДСКА	Шкр. 225.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 231.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 61.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

Насловна страна: ЉУБОМИР МИЛОЈЕВИЋ – ЉУБАЦ

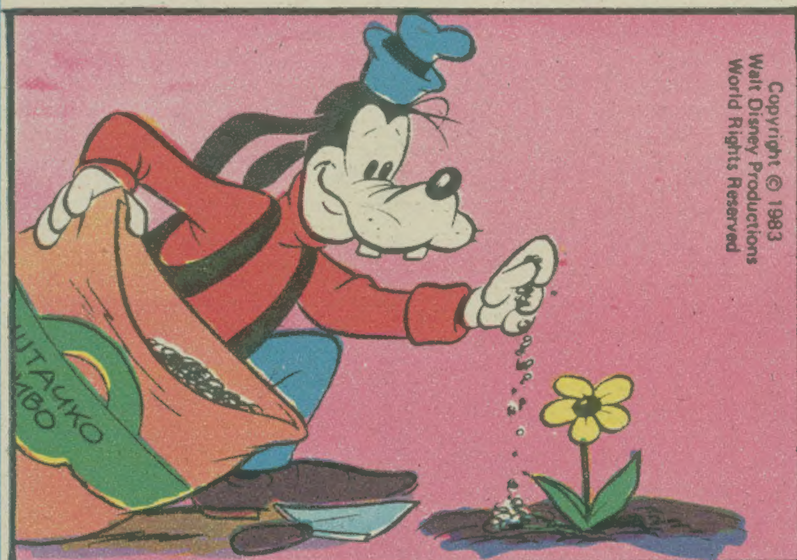

WALT DISNEY
МИКИ

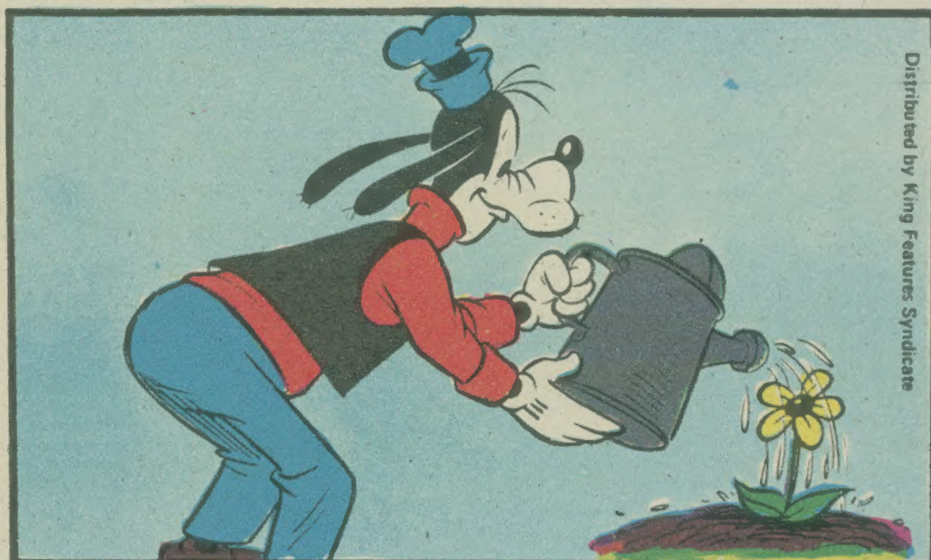

НАЈЗАД... ПРОЛЕЋЕ ЈЕ СТИГЛО!

ЈЕ-ДВА САМ ЧЕ-КАО!

ВЕШТАЧКО

Copyright © 1983
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

Distributed by King Features Syndicate

ДВОРИШТЕ ЈЕ ПРО-СТО СИНУЛО!
7-17